

**НЕБАНКІВСЬКА ФІНАНСОВА
ГРУПА “ПФБ”**

ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ

за 2019 рік

1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство **НЕБАНКІВСЬКА ФІНАНСОВА ГРУПА "ПФБ"**

Дата (рік, місяць, число)

за ЄДРПОУ

Територія **Полтавська область м. Кременчук**

за КОАТУУ

Організаційно-правова форма господарювання **Товариство з обмеженою відповідальністю**

за КОПФГ

Вид економічної діяльності **Надання інших фінансових послуг (крім страхування та пенсійного забезпечення), н.в.і.у.**

за КВЕД

КОДИ		
2020	01	01
25292831		
5310436100		
230		
64.99		

Середня кількість працівників¹ **135**

Адреса, телефон **Україна, 39627, м. Кременчук, квартал 278, будинок 22-Б., 0536-794110**

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Консолідованого звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма N 2-к), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

**Консолідований баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2019 р.**

Форма N 1-к

Код за ДКУД

1801007

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	5 904	5 045
первісна вартість	1001	8 758	7 667
накопичена амортизація	1002	(2854)	(2622)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	42	0
Основні засоби	1010	24 479	3 014
первісна вартість	1011	63 101	30 138
знос	1012	(38622)	(27124)
Інвестиційна нерухомість	1015	0	0
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	34 326	46 019
інші фінансові інвестиції	1035	0	2 137
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	136 340	154 252
Відстрочені податкові активи	1045	51	0
Гудвіл при консолідації	1055	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	1 105
Усього за розділом I	1095	201 142	211 572
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	1 554	199
Виробничі запаси	1101	1 139	0
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	2 755	2 449
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	9 668	98
з бюджетом	1135	341	0
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	0
з нарахованих доходів	1140	593	223
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	73 739	122 736
Поточні фінансові інвестиції	1160	111 095	59 918
Гроші та їх еквіваленти	1165	7 218	13 993
Готівка	1166	12	0
Рахунки в банках	1167	7 206	13 993
Витрати майбутніх періодів	1170	179	99
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	97	132
в т.ч. в: резервах збитків або резервах належних виплат	1182	33	32
резервах незароблених премій	1183	64	100
Інші оборотні активи	1190	923	0
Усього за розділом II	1195	208 162	199 847
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	4 020	63
Баланс	1300	413 324	411 482

Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	198 471	198 471
Капітал у дооцінках	1405	0	1 637
Додатковий капітал	1410	0	0
Емісійний дохід (додаткова стаття)	1411	370	0
Резервний капітал	1415	76 048	77 843
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	105 451	120 145
Неоплачений капітал	1425	0	0
Вилучений капітал	1430	0	0
Неконтрольована частка	1490	2 365	0
Усього за розділом I	1495	382 705	398 096
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	102	107
Довгострокові кредити банків	1510	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0	33
Довгострокові забезпечення	1520	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
Страхові резерви	1530	5 577	7 667
у т.ч.: резерви збитків, або резерв належних виплат	1532	704	2 155
резерв незароблених премій	1533	4 873	5 512
Усього за розділом II	1595	5 679	7 807
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0
товари, роботи, послуги	1615	1 753	0
розрахунками з бюджетом	1620	5 277	3 242
у тому числі з податку на прибуток	1621	4 506	3 229
розрахунками зі страхування	1625	204	0
розрахунками з оплати праці	1630	855	0
одержаними авансами	1635	5 464	0
розрахунками з учасниками	1640	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	61	92
Поточні забезпечення	1660	2 249	1 321
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	8 617	924
Усього за розділом III	1695	24 480	5 579
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
	1700	460	0
Баланс	1900	413 324	411 482

Керівник

О.В. Васильченко

Головний бухгалтер

Т.Г. Синиця

¹ Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Підприємство

НЕБАНКІВСЬКА ФІНАНСОВА ГРУПА "ПФБ"

за ЄДРПОУ

(найменування)

Дата (рік, місяць, число)

КОДИ		
2020	01	01
25292831		

Консолідований Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

за 31 грудня 2019 р.

Форма N 2

Код за ДКУД

1801008

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період 01012020	За аналогічний період попереднього року 01012019
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	90618	86315
Чисті зароблені страхові премії	2010	16008	12425
Премії підписані, валова сума	2011	16817	14239
Премії, передані у3 перестраховання	2012	306	200
Зміна резерву, незароблених премій, валова сума	2013	(539)	(1608)
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	36	(6)
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(16213)	(21752)
Чисті понесені збитки за страховими платежами	2070	(1271)	(876)
Валовий:			
прибуток	2090	89142	76112
збиток	2095	0	0
Дохід(витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	(1451)	497
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	(1451)	992
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	(495)
Інші операційні доходи	2120	46698	43276
Адміністративні витрати	2130	(42442)	(37355)
Витрати на збут	2150	(3160)	(3088)
Інші операційні витрати	2180	(70193)	(43444)
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	18594	35998
збиток	2195	(0)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	471	
Інші фінансові доходи	2220	35381	10368
Інші доходи	2240	10817	27032
Фінансові витрати	2250	(1553)	(109)
Втрати від участі в капіталі	2255	(92)	(906)
Інші витрати	2270	(31849)	(637)
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	31769	71746
збиток	2295	0	0
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(7228)	(8530)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	24541	63216
збиток	2355	0	0

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	1637	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	1637	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	0	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	1637	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	26178	63216
Чистий прибуток (збиток), що належить: Власникам материнської компанії	2470	24729	76956
Неконтрольованій частці	2475	(188)	0
Сукупний дохід, що належить: Власникам материнської компанії	2480	26366	76956
Неконтрольованій частці	2485	(188)	0

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	7463	8090
Витрати на оплату праці	2505	30939	28430
Відрахування на соціальні заходи	2510	6183	5380
Амортизація	2515	3333	3699
Інші операційні витрати	2520	76587	45636
Разом	2550	124505	91235

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600		
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605		
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610		
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615		
Дивіденди на одну просту акцію	2650		

Керівник

О.В.Васильченко

Головний бухгалтер

Т.Г.Синиця

Підприємство

НЕБАНКІВСЬКА ФІНАНСОВА ГРУПА "ПФБ"

(найменування)

Дата (рік, місяць, число)

КОДИ		
2020	01	01
25292831		

за ЄДРПОУ

Консолідований звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)

за 2019 р.

Форма N 3-к

Код за ДКУД

1801009

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:		103 950	106 464
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000		
Повернення податків і зборів	3005	0	0
у тому числі податку на додану вартість	3006	0	0
Цільового фінансування	3010	15	12
Надходження авансів від покупців та замовників	3015	1 995	5 474
Надходження від повернення авансів	3020	156	
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	547	72
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	1 053	
Надходження від операційної оренди	3040	868	446
Надходження від страхових премій	3050	16 724	13 984
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055	277 056	
Інші надходження	3095	2 791	1 671
Витрачання на оплату:		(3 061 7)	(4 034 8)
Товарів (робіт, послуг)	3100		
Праці	3105	(2 820 2)	(2 536 1)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(6 154)	(5 593)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(12 570)	(12 243)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(4 006)	(4 649)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(2 721)	(5 173)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків	3118	(1 747)	(2 421)
Витрачання на оплату авансів	3135	(7 799)	(6 504)
Витрачання на повернення авансів	3140	0	(33)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145	(650)	
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	(1 266)	(1 231)
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155	(3 576 66)	
Інші витрачання	3190	(1 352 3)	(1 325)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	(5 329 2)	5 053 0
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації:		52 124 9	(5 369 9)
фінансових інвестицій	3200		
необоротних активів	3205	5 428	10 416
Надходження від отриманих:		12 909	9 806
відсотків	3215		
дивідендів	3220	21 301	0
Надходження від деривативів	3225	0	0
Надходження від вибуття дочірнього підприємства	3235	11 000	
Інші надходження	3250	0	3 091 3
Витрачання на придбання:		(4 790 87)	(3 501 2)
фінансових інвестицій	3255		
необоротних активів	3260	(870)	(10 991)
Виплати за деривативами	3270	0	0
Інші платежі	3290	(4 940)	0
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	8 699 0	(4 856 7)
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від:		0	0
Власного капіталу	3300		
Отримання позик	3305	0	0
Інші надходження	3340	0	(9 958)
Витрачання на:		0	(100)
Викуп власних акцій	3345		
Погашення позик	3350	(8 350)	0
Сплату дивідендів	3355	(8 610)	(5 040)
Витрачання на сплату відсотків	3360	(37)	
Інші платежі	3390	(9 500)	(16 500)

1	2	3	4
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	(26 497)	(31 598)
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	7 201	(29 635)
Залишок коштів на початок року	3405	7 218	3 692 5
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	(426)	(72)
Залишок коштів на кінець року	3415	13 993	7 218

Керівник

О.В. Васильченко

Головний бухгалтер

Т.Г. Синиця

Підприємство

НЕБАНКІВСЬКА ФІНАНСОВА ГРУПА "ПФБ"

(найменування)

Дата (рік, місяць, число)

за ЄДРПОУ

КОДИ

2020 01 01

25292831

**Консолідований звіт про власний капітал
за 31 грудня 2019р.**

Форма N 4 Код за ДКУД

1801011

Стаття	Код рядка	Належить власникам материнської компанії								Неконт- рольова частина	Разом
		зарес- трований (пайовий) капітал	капітал у дооцін- ках	додатко- вий капітал	резерв- ний капітал	нерозпо- ділений прибуток (непокри- тий збиток)	неопла- че- ний капітал	вилу- чений капітал	всього		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Залишок на початок року	4000	198471	370	0	76048	105451	0	0	380340	2365	382705
Коригування:											
Зміна облікової політики	4005	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Виправлення помилок	4010	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Інші зміни	4090	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Скоригований залишок на початок року	4095	198471	370	0	76048	105451	0	0	380340	2365	382705
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100	0	0	0	0	24729	0	0	24729	(188)	24541
Інший сукупний дохід за звітний період	4110	0	1637	0	0	0	0	0	1637	0	1637
Розподіл прибутку:											
Виплати власникам (дивіденди)	4200	0	0	0	0	(8610)	0	0	(8610)	0	(8610)
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Відрахування до резервного капіталу	4210	0	0	0	1795	(1795)	0	0	0	0	0
Внески учасників:											
Внески до капіталу	4240	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Погашення заборгованості з капіталу	4245	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Вилучення капіталу:											
Викуп акцій (часток)	4260	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Вилучення частки в капіталі	4275	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Інші зміни в капіталі	4290	0	(370)	0	0	370	0	0	0	0	0
Придбання(продаж) неконтрольованої частки в дочірньому підприємстві	4291	0	0	0	0	0	0	0	0	(2177)	(2177)
Разом змін у капіталі	4295	0	1267	0	1795	14694	0	0	17756	(2365)	15391
Залишок на кінець року	4300	198471	1637	0	77843	120145	0	0	398096	0	398096

Керівник

Головний бухгалтер

О.В. Васильченко

Т.Г. Синиця

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА МСФЗ

Небанківської фінансової Група "ПФБ"

за 2019 рік

Консолідований баланс (Звіт про фінансовий стан)

на 31 грудня 2019 року

Актив	Примітки	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4	5
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи:	12	1000	5 904	5 045
первісна вартість	12	1001	8 758	7 667
накопичена амортизація	12	1002	(2 854)	(2 622)
Незавершені капітальні інвестиції		1005	42	-
Основні засоби:	12	1010	24 479	3 014
первісна вартість	12	1011	63 101	30 138
знос	12	1012	(38 622)	(27 124)
Інвестиційна нерухомість		1015	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості		1016	-	-
Знос інвестиційної нерухомості		1017	-	-
Довгострокові біологічні активи		1020	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів		1021	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів		1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	11	1030	34 326	46 019
інші фінансові інвестиції		1035	-	2 137
Довгострокова дебіторська заборгованість	13	1040	136 340	154 252
Відстрочені податкові активи		1045	51	
Інші необоротні активи	22	1090	-	1 105
Усього за розділом I		1095	201 142	211 572
II. Оборотні активи				
Запаси:		1100	1 554	199
Виробничі запаси		1101	1 139	
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	13	1125	2 755	2 449
Дебіторська заборгованість за розрахунками:				
за виданими авансами		1130	9 668	98
з бюджетом		1135	341	
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів		1140	593	223
Інша поточна дебіторська заборгованість	13	1155	73 739	122 736
Поточні фінансові інвестиції	13	1160	111 095	59 918
Гроші та їх еквіваленти	15	1165	7 218	13 993
Готівка		1166	12	
Рахунки в банках		1167	7 206	13 993
Витрати майбутніх періодів	13	1170	179	99
Частка перестраховика у страхових резервах	17	1180	97	132
в т.ч. в: резервах збитків або резервах належних виплат		1182	33	32

Резерв незароблених премій		1183	64	100
Інші оборотні активи		1190	923	-
Усього за розділом II		1195	208 162	199 847
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	14			
		1200	4 020	63
Баланс		1300	413 324	411 482
Пасив	<i>Примітки</i>	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	19	1400	198 471	198 471
Капітал у дооцінках	19	1405		1 637
Емісійний дохід (додаткова стаття)	19	1411	370	
Резервний капітал	19	1415	76048	77 843
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	19	1420	105 451	120 145
Неконтрольована частка	19	1490	2 365	
Усього за розділом I		1495	382 705	398 096
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	25	1500	102	107
Інші довгострокові зобов'язання	21	1515		33
Страхові резерви	21	1530	5 577	7 667
у т.ч.: резерви збитків, або резерв належних виплат		1532	704	2 155
резерв незароблених премій		1533	4 873	5 512
Усього за розділом II		1595	5 679	7 807
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Поточна кредиторська заборгованість за:			-	-
довгостроковими зобов'язаннями		1610	-	-
товари, роботи, послуги		1615	1 753	-
розрахунками з бюджетом	25	1620	5 277	3 242
у тому числі з податку на прибуток		1621	4 506	3 229
розрахунками зі страхування		1625	204	
розрахунками з оплати праці		1630	855	
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами		1635	5 464	
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками		1640	-	
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків		1650	61	92
Поточні забезпечення	20	1660	2 249	1 321
Інші поточні зобов'язання	22	1690	8 617	924
Усього за розділом III		1695	24 480	5 579
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утриманими для продажу, та групами вибуття				
		1700	460	-
Баланс		1900	413 324	411 482

Голова Правління

О.В.Васильченко

Головний бухгалтер

Т.Г.Синиця

**Консолідований звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2019 рік**

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Примітки	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4	5
I. Фінансові результати				
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	23	2000	90 618	86 315
Чисті зароблені страхові премії		2010	16 008	12 425
Премії підписані, валова сума		2011	16 817	14 239
Премії, передані у перестраховання		2012	306	200
Зміна резерву, незароблених премій, валова сума	21	2013	(539)	(1608)
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	17	2014	36	(6)
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	24	2050	(16 213)	(21 752)
Чисті понесені збитки за страховими платежами		2070	1 271	(876)
Валовий : прибуток		2090	89 142	76 112
Збиток		2095	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	21	2110	(1 451)	497
Зміна інших страхових резервів, валова сума	21	2111	(1 451)	992
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах		2112		(495)
Інші операційні доходи	23	2120	46 698	43 276
Адміністративні витрати	24	2130	(42 442)	(37 355)
Витрати на збут	24	2150	(3 160)	(3 088)
Інші операційні витрати	24	2180	(70 193)	(43 444)
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток		2190	18 594	35 998
збиток		2195	-	-
Дохід від участі в капіталі		2200	471	-
Інші фінансові доходи	23	2220	35 381	10 368
Інші доходи	23	2240	10 817	27 032
Фінансові витрати	24	2250	(1 553)	(109)
Втрати від участі в капіталі		2255	(92)	(906)
Інші витрати	24	2270	(31 849)	(637)
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток		2290	31 769	71 746
збиток		2295	-	-
Витрати (дохід) з податку на прибуток	25	2300	(7 228)	(8 530)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування		2305	-	-
Чистий фінансовий результат: прибуток		2350	24 541	63216
збиток		2355	-	-

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Примітки	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4	5
II. Сукупний дохід				
Дооцінка (уцінка) необоротних активів		2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	19	2405	1 637	-
Накопичені курсові різниці		2410		-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств		2415		-
Інший сукупний дохід		2445		-
Інший сукупний дохід до оподаткування		2450	1 637	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом		2455		-
Інший сукупний дохід після оподаткування		2460	1 637	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)		2465	26 178	63216
Чистий прибуток (збиток), що належить:				
Власникам материнської компанії		2470	24729	76956
Неконтрольованій частці		2475	(188)	0
Сукупний дохід, що належить:				
Власникам материнської компанії		2480	26366	76956
Неконтрольованій частці		2485	(188)	0

III. Елементи операційних витрат

Матеріальні затрати		2500	7 463	8 090
Витрати на оплату праці		2505	30 939	28 430
Відрахування на соціальні заходи		2510	6 183	5 380
Амортизація		2515	3 333	3 699
Інші операційні витрати		2520	76 587	45 636
Разом		2550	124 505	91 235

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

Середньорічна кількість простих акцій		2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій		2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію		2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію		2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію		2650	-	-

Голова Правління

О.В.Васильченко

Головний бухгалтер

Т.Г.Синиця

**Консолідований звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)
за 2019 рік**

Стаття	Примітки	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4	5
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності				
Надходження від:				
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)		3000	103 950	106 464
Повернення податків і зборів		3005	-	-
у тому числі податку на додану вартість		3006	-	-
Цільового фінансування		3010	15	12
Надходження авансів від покупців та замовників		3015	1 995	5 474
Надходження від повернення авансів		3020	156	
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках		3025	547	72
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)		3035	1 053	
Надходження від операційної оренди		3040	868	446
Надходження від страхових премій		3050	16 724	13 984
Надходження фінансових установ від повернення позик		3055	277 056	
Інші надходження		3095	2 791	16 716
Витрачання на оплату:			-	-
Товарів (робіт, послуг)		3100	(30 617)	(40 348)
Праці		3105	(28 202)	(25 361)
Відрахувань на соціальні заходи		3110	(6 154)	(5 593)
Зобов'язань з податків і зборів		3115	(12 570)	(12 243)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток		3116	(4 006)	(4 649)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість		3117	(2 721)	(5 173)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків		3118	(1 747)	(2 421)
Витрачання на оплату авансів		3135	(7 799)	(6 504)
Витрачання на повернення авансів		3140	-	(33)
Витрачання на оплату цільових внесків		3145	(650)	-
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами		3150	(1 266)	(1 231)
Витрачання фінансових установ на надання позик		3155	(357666)	
Інші витрачання		3190	(13 523)	(1 325)
Чистий рух коштів від операційної діяльності		3195	(53 292)	50 530
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності				
Надходження від реалізації:				
фінансових інвестицій		3200	521 249	(53 699)
необоротних активів		3205	5 428	10 416
Надходження від отриманих:				
відсотків		3215	12 909	9 806
дивідендів	10	3220	21 301	-
Надходження від деривативів		3225	-	-
Надходження від погашення позик		3230	-	-
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці		3235	11 000	-

Інші надходження		3250		30 913
Витрачання на придбання:				
фінансових інвестицій		3255	(479 087)	(35 012)
необоротних активів		3260	(870)	(10 991)
Виплати за деривативами		3270	-	-
Інші платежі		3290	(4 940)	-
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності		3295	86 990	(48 567)
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності				
Надходження від:				
Власного капіталу		3300	-	-
Отримання позик		3305	-	-
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві		3310	-	-
Інші надходження		3340	-	(9 958)
Витрачання на:				
Викуп власних акцій		3345	-	(100)
Погашення позик		3350	(8 350)	-
Сплату дивідендів		3355	(8 610)	(5 040)
Витрачання на сплату відсотків		3360	(37)	-
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди		3365	-	-
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві		3370	-	-
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах		3375	-	-
Інші платежі		3390	(9 500)	(16 500)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності		3395	(26 497)	(31 598)
Чистий рух грошових коштів за звітний період		3400	7 201	(29 635)
Залишок коштів на початок року	15	3405	7 218	36 925
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів		3410	(426)	(72)
Залишок коштів на кінець року	15	3415	13 993	7 218

Голова Правління

О.В.Васильченко

Головний бухгалтер

Т.Г.Синиця

**Консолідований звіт про власний капітал
за 2019 рік**

Стаття	При мітк и	Код	Зареєстр ований капітал	Капітал у доцінка х	Дод атк ови й капі тал	Резервни й капітал	Нерозпо ділений прибуток (непокри тий збиток)	Неоплач е-ний капітал	Ви лу че н н ий ка пі тал	Всього	Неконтр ольована частка	Разом
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Залишок на початок року		4000	198 471	370	-	76 048	105 451	-	-	380 340	2 365	382705
Коригування:			-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Зміна облікової політики		4005	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни		4090	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Скоригований залишок на початок року		4095	198 471	370	-	76 048	105 451	-	-	380 340	2 365	382705
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	19	4100	-	-	-	-	24 729	-	-	24 729	(188)	24 541
Інший сукупний дохід за звітний період	19	4110	-	1637	-	-	-	-	-	1637	-	1637
Розподіл прибутку:			-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Виплати власникам (дивіденди)	19	4200	-	-	-	-	(8610)	-	-	(8610)	-	(8610)
Відрахування до резервного капіталу	19	4210	-	-	-	1795	(1795)	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	19	4290	-	(370)	-	-	370	-	-	-	-	-
Придбання (продаж) неконтрольованої частки в дочірньому підприємстві	19	4191	-	-	-	-	-	-	-	-	(2 177)	(2 177)
Разом змін у капіталі		4295	-	1 267	-	1 795	14 694	-	-	9 406	(2 365)	15 391
Залишок на кінець року		4300	198 471	1 637	-	77 843	120 145	-	-	389 746	-	398 096

Голова Правління

О.В.Васильченко

Головний бухгалтер

Т.Г.Синиця

Примітка № 1. Основні відомості про небанківську фінансову групу «ПФБ»

До складу небанківської фінансової групи входять два учасники, Фінансова компанія та Страхова компанія, а саме:

Фінансова компанія:

- повне найменування:
 - українською мовою - ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ФІНАНСОВА КОМПАНІЯ «ПФБ КРЕДИТ»;
 - російською мовою – ОБЩЕСТВО С ОГРАНИЧЕННОЙ ОТВЕТСТВЕННОСТЬЮ «ФИНАНСОВАЯ КОМПАНІЯ «ПФБ КРЕДИТ»;
 - англійською мовою – «FINANCIAL COMPANY «PFB CREDIT» LIMITED LIABILITY COMPANY
- скорочене найменування:
 - українською мовою – ТОВ «ФК «ПФБ КРЕДИТ»
 - російською мовою - ООО «ФК «ПФБ КРЕДИТ»
 - англійською мовою - «FC «PFB CREDIT» LLC
- комерційне (фірмове) найменування – **ТОВ «ФК «ПФБ КРЕДИТ».**

Код ЄДРПОУ: 25292831.

Організаційно-правова форма: товариство з обмеженою відповідальністю.

Місцезнаходження: Україна, 39627, м. Кременчук, квартал 278, будинок 22-Б.

Короткий опис основної діяльності Товариства:

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ФІНАНСОВА КОМПАНІЯ «ПФБ КРЕДИТ» (скорочене найменування - ТОВ «ФК «ПФБ КРЕДИТ») — фінансова установа, що створена шляхом реорганізації банку за рішенням власників Публічного акціонерного товариства «ПРОМИСЛОВО-ФІНАНСОВИЙ БАНК» від 15.09.2017р., в якому було передбачено проведення повного розрахунку з кредиторами та вкладниками банку, припинення банківської діяльності без припинення юридичної особи та створення нової бізнес-моделі ведення господарської діяльності.

Згідно рішення Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг № 116 від 25.01.2018 було зареєстровано фінансову установу Приватне Акціонерне Товариство «Фінансова компанія «ПФБ Кредит» та внесено її до Державного реєстру фінансових установ.

Загальними Зборами акціонерів Товариства, які відбулися 24.04.2018р. прийнято рішення про реорганізацію ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ФІНАНСОВА КОМПАНІЯ «ПФБ КРЕДИТ», шляхом його перетворення в ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ФІНАНСОВА КОМПАНІЯ «ПФБ КРЕДИТ».

Основними видами діяльності Товариства, згідно з Єдиним державним реєстром юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань протягом звітного періоду були:

інші види грошового посередництва (КВЕД 64.19),

фінансовий лізинг (КВЕД 64.91);

інші види кредитування (КВЕД 64.92),

надання інших фінансових послуг (крім страхування та пенсійного забезпечення, н.в.і.у. (КВЕД 64.99).

Товариство здійснювало свою діяльність на протязі звітного року відповідно до ліцензій, виданих Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг:

* Ліцензія на надання послуг з фінансового лізингу від 22.02.2018;

* Ліцензія на надання послуг з факторингу від 22.02.2018;

* Ліцензія на надання коштів у позику, в тому числі і на умовах фінансового кредиту від 22.02.2018.

Основним напрямком діяльності фінансова компанія визначила кредитування клієнтів — юридичних і фізичних осіб для ведення бізнесу та на споживчі потреби. Фінансова компанія вже має більше як 20-річний досвід роботи на ринку кредитування, який ґрунтується на тривалих ділових стосунках з клієнтами, наявності кваліфікованих фахівців та матеріально-технічній базі.

Мета діяльності Товариства полягає в наданні широкого спектру фінансових послуг, створенні конкурентного середовища, яке дозволить споживачам обирати та отримувати якісні послуги на вигідних та прозорих умовах.

Страхова компанія:

- повне найменування: ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО “СТРАХОВА КОМПАНІЯ “ОНІКС”
- скорочене найменування: ПрАТ СК “ОНІКС”

Код ЄДРПОУ: 32079024

Організаційно-правова форма: акціонерне товариство.

Місцезнаходження: Україна, 39627, м. Кременчук, квартал 278, будинок 22-Б.

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО СТРАХОВА КОМПАНІЯ «ОНІКС» далі – ПрАТ «СК «ОНІКС» або Компанія) створено згідно з рішенням засновників, що підтверджено протоколом установчих зборів від 04.07.2002 р.

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО СТРАХОВА КОМПАНІЯ «ОНІКС» зареєстровано 05 липня 2002р. виконкомом Кременчуцької міської Ради народних депутатів, про що зроблено запис у журналі обліку реєстраційних справ за № 4525 (Розпорядження № 851-Р від 05.07.2002р.).

Компанія здійснює обов’язкові та добровільні види страхування та перестраховування згідно з вимогами законодавства України, на які вона отримала ліцензії. Страхові та перестраховальні операції за період, щодо якого надається дана фінансова звітність, здійснювалися Компанією на підставі ліцензій на здійснення страхової діяльності, а саме ліцензії з добровільних та обов’язкових видів страхування:

Дочірні підприємства ПрАТ СК “ОНІКС”:
ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ “ГОТЕЛЬНИЙ КОМПЛЕКС “ЄВРОПЕЙСЬКИЙ” (код за ЄДРПОУ 31773333; адреса місцезнаходження: 36922, м. Кременчук, проспект Лесі Українки, б.35, основний вид діяльності: код КВЕД 55.10 діяльність готелів і подібних засобів тимчасового розміщення.

Згідно Розпорядження Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг від 03.05.2018р. за № 697 визнано небанківську фінансову групу “ПФБ” та погоджено відповідальною особою небанківської фінансової групи “ПФБ”(далі Відповідальна особа) – ПрАТ»ФК “ПФБ” (з 25.07.2018р. ТОВ «ФК «ПФБ Кредит»), від імені посадових осіб якого і підписується ця консолідована фінансова звітність.

Небанківська фінансова група “ПФБ”(далі Група) не є юридичною особою та не підлягає державній реєстрації відповідно до норм чинного законодавства.

Примітка № 2. Інформація про структуру власності та систему корпоративного управління небанківської фінансової групи

Кожний із учасників небанківської фінансової групи «ПФБ» має власну систему корпоративного управління, яка регламентується його Статутом та внутрішніми положеннями, розробленими відповідно до вимог чинного законодавства України, нормативно-правових актів Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг.

Корпоративне управління в контексті небанківської фінансової групи стосується повноважень органів управління як в Фінансовій компанії, так і в Страховій компанії. Система корпоративного управління в небанківській фінансовій групі - це система відносин між відповідальною особою небанківської фінансової групи, учасником небанківської фінансової групи та контролером небанківської фінансової групи.

Система корпоративного управління у небанківській фінансовій групі як система відносин між відповідальною особою небанківської фінансової групи, учасниками небанківської фінансової групи та контролером небанківської фінансової групи направлена на сприяння ефективному управлінню діяльністю групи, визначенню стратегії та бізнес-напрямів діяльності групи, засобів (шляхів) їх досягнення та контролю діяльності як групи в цілому, так і учасників, що входять до її складу, обмеженню ризиків такої фінансової групи.

Структура корпоративного управління небанківської фінансової групи є визначальною основою для побудови системи корпоративного управління у небанківській фінансовій групі, яка розроблена таким чином, щоб дати змогу заінтересованим особам проаналізувати та зрозуміти небанківську фінансову групу в цілому. Це включає, зокрема, аналіз структури власності групи, фактичного контролю в ній, практики корпоративного управління, систем внутрішнього контролю і управління ризиками, якими користується група під час здійснення своєї діяльності.

В основі системи корпоративного управління небанківської фінансової групи «ПФБ» лежать наступні принципи:

- збалансоване поєднання рівноправності учасників небанківської фінансової групи при наявності відносин підпорядкованості та контролю між відповідальною особою небанківської фінансової групи та іншим учасником Небанківської фінансової групи,
- дотримання прав та інтересів учасників небанківської фінансової групи, невтручання в оперативну діяльність учасника небанківської фінансової групи іншим учасником небанківської фінансової групи при неухильному дотриманні законних вимог Відповідальної особи небанківської фінансової групи, контролера небанківської фінансової групи;
- підтримка ефективної системи внутрішнього контролю (аудиту) небанківської фінансової групи;
- підзвітність органів управління учасників небанківської фінансової групи контролеру;
- ефективна взаємодія між органами управління учасників небанківської фінансової групи, забезпечення належної координації роботи відповідальних працівників учасників небанківської фінансової групи;
- фінансова прозорість функціонування небанківської фінансової групи та підвищення ефективності діяльності органів управління учасників, які входять до складу небанківської фінансової групи;
- заохочення активної співпраці між небанківською фінансовою групою і заінтересованими особами в забезпеченні фінансової стійкості небанківської фінансової групи, її розвитку та створенні робочих місць;
- дотримання етичних норм ділової поведінки;
- неухильне дотримання норм чинного законодавства, зокрема, норм у сфері здійснення нагляду на консолідованій основі.

Структура власності небанківської фінансової групи є відритою інформацією для усіх зацікавлених осіб, що оприлюднюється на офіційному сайті Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, в мережі Internet за посиланням <https://www.nfp.gov.ua/ua/Nebankivski-finansovi-hrupy.html>

Організаційна структура групи не повинна заважати Національній комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг здійснювати повноваження з регулювання та нагляду, або проведенню внутрішнього і зовнішнього аудиту.

Станом на 31 грудня 2019 року контролером небанківської фінансової групи “ПФБ” є Матицин Володимир Митрофанович.

Основними бізнес-напрямами діяльності небанківської фінансової групи “ПФБ” є:

- надання фінансових послуг (крім послуг у сфері страхування) відповідно до Статуту ТОВ «ФК «ПФБ Кредит» та відповідних ліцензій Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг,
- надання послуг з інших видів страхування, ніж страхування життя (страхування майна, фінансових ризиків, страхування від нещасних випадків та інші види ризикового страхування), відповідно до Статуту ПрАТ СК “ОНІКС” та відповідних ліцензій Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг.

Примітка № 3. Ідентифікація та основа формування та подання фінансової звітності.

Ця консолідована фінансова звітність небанківської фінансової групи “ПФБ” була підготовлена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) та вимог Розпорядження Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг № 2724 від 12.11.2015р. (зі змінами), з використанням методів та процедур консолідації за 2019 фінансовий рік ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ФІНАНСОВА КОМПАНІЯ «ПФБ КРЕДИТ» та учасника небанківської фінансової групи – ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА “СТРАХОВА КОМПАНІЯ “ОНІКС” (разом – небанківська фінансова група).

Фінансова звітність учасника небанківської фінансової групи ПрАТ СК “ОНІКС” підготовлена за той самий звітний період, що і звітність Відповідальної особи небанківської фінансової групи ТОВ «ФК «ПФБ КРЕДИТ» на підставі послідовного застосування облікової політики небанківської фінансової Групи, складається за методом повної консолідації, що передбачає постатейне додавання сум подібних статей активів, зобов’язань, капіталу, доходу та витрат учасників небанківської групи, а також повного виключення з відповідних статей учасників небанківської фінансової групи сум внутрішньогрупових операцій.

Консолідована фінансова звітність небанківської фінансової групи включає показники фінансової звітності ТОВ «ФК «ПФБ Кредит» за 2019 рік станом на 31 грудня 2019 року, та показники фінансової звітності ПрАТ СК “ОНІКС” за 2019 рік станом на 31 грудня 2019 року.

У зв’язку з вищевказаним, зазначена фінансова звітність небанківської фінансової групи не є фінансовою звітністю загального призначення, а отже при її використанні слід враховувати її спеціальний характер та призначення. Мета даної фінансової звітності – контроль за дотриманням нормативу регулятивного капіталу небанківської фінансової групи та задоволення інформаційних потреб вузького кола користувачів, а саме: Державного регулятора в особі Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг та Контролера небанківської фінансової групи.

Підготовлена консолідована фінансова звітність чітко та без будь-яких застережень відповідає всім вимогам чинних МСФЗ, дотримання яких забезпечує достовірне подання

інформації в фінансовій звітності, а саме, доречної, достовірної, зіставної та зрозумілої інформації.

Консолідована фінансова звітність представлена в тисячах українських гривень (далі – тис. грн.) без десяткових знаків.

Протягом 2019 року учасники небанківської фінансової групи не здійснювали взаємозалік статей фінансових активів та зобов'язань.

Монетарні активи і зобов'язання в іноземній валюті за даними консолідованої фінансової звітності небанківської фінансової групи відсутні.

ТОВ «ФК «ПФБ Кредит» не має інвестицій в капітал підприємств, які є учасниками небанківської фінансової групи «ПФБ».

Припинень (ліквідації) окремих видів діяльності протягом 2019 року не було.

Примітка № 4. Економічне середовище в якому небанківська фінансова група здійснює свою діяльність.

Небанківська фінансова група протягом звітного року здійснювала свою діяльність на території України. Закони та нормативні акти, які впливають на операційне середовище в Україні, можуть швидко змінюватися в зв'язку з тим що, в Україні відбувалися політичні та економічні зміни, що впливають, і в майбутньому впливатимуть на діяльність суб'єктів господарської діяльності, що функціонують у цих умовах. За рахунок повільного впровадження низки реформ, слабкого рівня захисту прав власності, військового конфлікту на території Східної України, окупації АР Крим, затримки співпраці з міжнародними фінансовими організаціями – інвестиційний клімат в Україні залишається на досить низькому рівні, хоча певне покращення тренду на кінець звітного періоду вже спостерігалось. До початку 2020 року українська економіка поступово зростала, гривня зміцнювалася відносно долара та євро і паралельно потроху збільшувалися доходи учасників Групи. Однак кризові явища в Україні та у світі розвернули ці процеси у зворотній бік, а карантин, запроваджений через стрімке поширення корона вірусу (COVID-19), додатково вдарив по економіці. Тому економічне середовище, в якому учасники Групи проводять свою діяльність, є досить нестабільним та ризиковим для ведення бізнесу. Така ситуація пов'язана з поглибленням економічної кризи як в Україні, так і в світі, політичною нестабільністю, коливанням курсу валют, зменшенням обсягів інвестицій. Учасники Групи протягом звітного періоду постійно стежили за поточним станом подій, зміною законодавства і вживали всіх необхідних заходів з метою ведення своєї діяльності.

Ця консолідована фінансова звітність відображає поточну оцінку керівництва Групи щодо впливу умов здійснення діяльності в Україні на операційну діяльність та фінансовий стан Групи. Майбутні умови здійснення діяльності можуть відрізнятись від оцінок керівництва.

Фінансовий ринок України протягом 2019 року характеризується:

- відсутністю належних правових засад для повноцінного розвитку ринку фінансових послуг;
- розбіжністю в законах, які регулюють діяльність як самого фінансового ринку, так і окремих фінансових установ;
- постійними змінами в законодавчій базі щодо функціонування ринку фінансових послуг;
- недостатністю державного регулювання та нагляду за діяльністю банківських і небанківських фінансових посередників, здатних забезпечити цивілізованість, відкритість і доступність ринку фінансових послуг;
- відсутністю концепції довгострокового розвитку банківських і небанківських інститутів на ринку фінансових послуг;
- відсутністю якісної системи обліку, звітності, розкриття інформації щодо діяльності фінансових установ в Україні;

- наявністю факторів великих “ризиків” для інвесторів, позичальників і інших користувачів фінансових послуг;
- значним ступенем недовіри з боку пересічних громадян до частини небанківських фінансових установ;
- тощо.

Відповідно до даних Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, страховий ринок України 2019 року, зокрема, показав:

- продовження укрупнення ринку. Щороку “вибиває” з ринку дрібні компанії і їх портфелі відразу ж “поглинаються” лідерами ринку. Це ще більше прискорює процес концентрації ринку у ТОП-ових страховиків;
- появу нових страхових продуктів;
- впровадження з 2019р. в Україні на державному рівні накопичувального пенсійного страхування. Цю ініціативу із задоволенням підхопили страховики, пропонуючи умови цікавіші й прозоріші, ніж державні;
- що збільшення валових страхових премій та збільшення валових виплат відбулося майже по всім видам страхування.

Діяльність небанківської фінансової групи на кінець звітного періоду є прибутковою, прибуток розподіляється на розвиток учасників Групи. Головна мета учасників групи полягає в наданні якісних фінансових та страхових та інших послуг своїм клієнтам шляхом своєчасного залучення та підтримки достатнього обсягу капіталу, необхідного для забезпечення поточної діяльності учасників Групи.

Примітка № 5. Плани щодо безперервної діяльності.

Інформація про діяльність учасників небанківської фінансової групи, їх майновий стан і фінансові результати подається у вигляді консолідованої фінансової звітності, яка формується відповідно до принципів, одним з основних яких є принцип безперервності.

Управлінський персонал учасника Групи ТОВ «ФК «ПФБ Кредит» не має ні намірів, ні потреби ліквідуватися, або суттєво звужувати масштаби своєї діяльності. Враховуючи те, що учасник Групи ТОВ «ФК «ПФБ Кредит» має історію прибуткової діяльності та безперешкодний доступ до фінансових ресурсів, Управлінський персонал має впевненість про здатність продовжувати вказаним учасником Групи діяльність на безперервній основі без детального аналізу.

Управлінському персоналу не відомо про суттєві невизначеності, пов'язані з подіями чи умовами, які можуть спричинити значний сумнів щодо здатності учасника Групи ТОВ «ФК «ПФБ Кредит» продовжувати діяльність на безперервній основі окрім можливого впливу політичної та економічної кризи.

По іншому виглядає питання щодо безперервної діяльності учасника Групи ПрАТ СК «ОНІКС». Після дати затвердження фінансової звітності зазначеного учасника Групи відбулася подія, яка може суттєво вплинути на перспективи подальшого розвитку страхової компанії. 10 березня 2020 року Наглядовою радою ПрАТ СК «ОНІКС» було прийняте рішення про скликання річних загальних зборів акціонерів 23 квітня 2020 року. Одним з питань порядку денного річних загальних зборів акціонерів, яке буде винесено на голосування, є припинення страхової діяльності та анулювання ліцензій ПрАТ СК «ОНІКС».

На дату складання цього звіту загальні збори акціонерів ПрАТ СК «ОНІКС» ще не відбулись. Ця ситуація свідчить, що існує суттєва невизначеність, що може поставити під значний сумнів здатність учасника небанківської фінансової групи ПрАТ СК «ОНІКС» продовжувати свою діяльність на безперервній основі

Управлінський персонал страхової компанії повністю розуміє, що прийняття рішення щодо цього питання буде мати значний вплив на перспективи подальшого розвитку компанії, однак, оцінити вірогідність прийняття такого рішення наразі не представляється можливим. За оцінками управлінського персоналу, у випадку прийняття рішення загальними зборами акціонерів про припинення страхової діяльності, учасник небанківської фінансової групи ПрАТ СК «ОНІКС» має достатньо ресурсів для виконання всіх страхових зобов'язань у визначені законодавством строки та продовження діяльності за напрямками, визначеними рішенням загальних зборів акціонерів.

Примітка 6. Основні облікові судження, оцінки і припущення, що стосуються майбутнього.

Підготовка фінансової звітності у відповідності до МСФЗ потребує від керівництва Групи винесення суджень та припущень, які мають вплив на суми активів, зобов'язань, доходів та витрат, які представлені та відображені за звітний період у фінансовій звітності. Припущення та судження базуються на досвіді керівництва Групи та інших факторах, включаючи очікування майбутніх подій, котрі припускаються достовірними у відповідності до обставин. Відповідні припущення переглядаються на постійній основі.

Судження

В процесі складання фінансової звітності на підставі затвердженої облікової політики Групи управлінський персонал Групи застосував наступні судження, які мають значний вплив на суми, визнані в фінансовій звітності.

Визначення невідомого періоду оренди

Учасники Групи визначають строк оренди як невідомий період оренди разом з періодами, які охоплюються можливістю продовження оренди у випадку (якщо учасники Групи обґрунтовано впевнені у тому, що вони реалізують таку можливість) та періодами, які охоплюються можливістю припинити дію оренди (якщо учасник Групи обґрунтовано впевнений у тому, що він не реалізує таку можливість).

Оцінюючи те, чи є учасники Групи обґрунтовано впевненими у тому, що вони скористаються або не скористаються можливістю продовжити чи припинити дію оренди, учасники Групи беруть до уваги всі факти та обставини, які створюють для них економічний стимул скористатися можливістю продовжити дію оренди, чи не скористатися можливістю припинити дію оренди.

Учасники Групи є орендарями за договорами оренди нежитлових приміщень, які використовуються для здійснення основної діяльності. На дату початку оренди управлінський персонал Групи здійснив оцінку, в результаті якої дійшов висновку, що він не має обґрунтованої впевненості в реалізації можливості продовжити оренду або в реалізації можливості припинення дії оренди. Інформація про оренду розкрита в Примітці № 22.

Оцінки та припущення

Основні припущення, що стосуються майбутнього та основні джерела невизначеності оцінок на кінець звітного періоду, які становлять значний ризик спричинити суттєве коригування балансової вартості активів та зобов'язань в наступному фінансовому році наведені нижче.

Ставка додаткових запозичень

На дату початку оренди учасники Групи оцінюють орендне зобов'язання за теперішньою вартістю орендних платежів, не сплачених на таку дату. Орендні платежі, які слід сплатити в період дії договору дисконтуються з застосуванням ставки додаткових запозичень орендаря.

Ставка додаткових запозичень орендаря - ставка відсотка, яку орендар сплатив би, щоби позичити на подібний строк та з подібним забезпеченням кошти, необхідні для того, щоб за подібних економічних умов отримати актив, який за вартістю подібний до активу з права користування. Для визначення ставки дисконту використовується інформація щодо ринкової ставки кредитування, яка розрахована на підставі даних щодо процентних ставок за кредитними операціями, отриманих Відповідальною особою Групи від банківських установ. Учасники Групи застосовують одну ставку дисконтування для всіх договорів оренди, що мають однакові характеристики, а саме: строк дії оренди, характер, якість і вартість базового активу та інше.

Нижче наведені основні припущення, що стосуються майбутнього та інших основних джерел невизначеності оцінок на дату балансу, які несуть у собі значний ризик виникнення

необхідності внесення суттєвих коригувань до балансової вартості активів та зобов'язань протягом наступного фінансового року.

Ризики, пов'язані з вимогами податкового та іншого законодавства:

1) Українське законодавство щодо оподаткування та здійснення господарської діяльності, включаючи контроль за валютними та митними операціями, продовжує розвиватися. Законодавчі та нормативні акти не завжди чітко сформульовані, а їх інтерпретація залежить від точки зору місцевих та центральних органів державної влади та інших органів державного управління. Нерідко точки зору різних органів на певне питання відрізняються. Керівництво Групи вважає, що учасники Групи дотримуються всіх нормативних положень, і всі передбачені законодавством податки та відрахування були нараховані належним чином та сплачені за визначеними законодавством термінами. Водночас, існує ризик того, що операції й інтерпретації, що не були поставлені під сумнів у минулому, можуть бути поставлені під сумнів державними органами в майбутньому, хоча цей ризик значно зменшується з плином часу.

2) Зміна органу нагляду за діяльністю учасників Групи – в вересні 2019 року Верховна Рада України прийняла рішення та підтримала в цілому законопроект «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо удосконалення функцій із державного регулювання ринків фінансових послуг», яким передбачено ліквідацію Національної комісії з регулювання ринків фінансових послуг та розподіл повноважень з регулювання фінансового ринку між Національним банком та Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку. Учасники групи у своїй діяльності керуються чинним законодавством та при оцінці фінансових інструментів зважають на вимоги МСФЗ. Керівництво учасників Групи не очікує суттєвих коригувань балансової вартості активів та зобов'язань в результаті зміни регулятора.

3) Учасники групи проводять операції з пов'язаними сторонами та вважають, що дотримується всіх вимог законодавчих актів щодо вказаного питання, чинних на звітну дату. Існує можливість того, що в результаті змін в законодавстві такі операції можуть бути оскаржені у майбутньому. Наслідки оскарження таких операцій спрогнозувати неможливо, але, на думку керівництва Групи, вони будуть незначними.

Примітка № 7. Принципи та суттєві положення облікової політики.

7.1. Основа формування облікових політик

При складанні консолідованої фінансової звітності за МСФЗ Відповідальна особа небанківської фінансової групи дотримувалась принципів складання фінансової звітності, викладених у Концептуальній основі складання фінансової звітності за МСФЗ та основних принципів, передбачених ст.4 Закону України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні», а саме:

повного висвітлення (фінансова звітність містить всю інформацію про фактичні та потенційні наслідки господарських операцій та подій, здатних вплинути на рішення, що приймаються на її основі);

автономності, безперервності діяльності (фінансова звітність складається на основі припущення, що учасники Групи є безперервно діючими та залишаються діючими в осяжному майбутньому);

нараховання та відповідності доходів і витрат, послідовності та історичної (фактичної) собівартості (результати операцій та інших подій визнаються коли вони здійснюються, а не коли отримані або сплачені грошові кошти і відображаються в фінансовій звітності того періоду до якого вони відносяться);

превалювання сутності над формою (операції учасників Групи обліковуються відповідно до їх сутності, а не лише виходячи з юридичної форми);

послідовності (постійне застосування учасниками Групи обраної облікової політики. Зміни облікової політики можливі у випадках, передбачених міжнародними стандартами фінансової звітності та розкриваються у фінансовій звітності);

інших принципів, визначених міжнародними стандартами бухгалтерського обліку, в залежності від того, які з них застосовуються учасниками Групи.

Принципи підготовки фінансової звітності вимагають від керівництва Групи використовувати оцінки і припущення, які можуть вплинути на враховані суми активів і зобов'язань, розкриття умовних активів і зобов'язань на дату фінансової звітності, а також враховані суми прибутку за звітний період. Керівництво Групи здійснює свої оцінки та приймає професійні судження на постійній основі. Такі оцінки та судження базуються на попередньому досвіді керівництва та персоналу учасників Групи, інформації, яка є у керівництва Групи станом на дату підготовки консолідованої фінансової звітності, у тому числі на очікуваннях щодо майбутніх подій, які вважаються обґрунтованими за існуючих обставин та інших факторах. Крім суджень, які передбачають облікові оцінки, керівництво Групи також використовує професійні судження як під час розробки так і при застосуванні облікової політики. У разі відображення в обліку та звітності інформації, порядок відображення якої МСФЗ не передбачено, професійне судження персоналу та керівництва Групи ґрунтується не лише на їх розумових процесах чи інтуїції, а й на певних об'єктивних критеріях та джерелах інформації, необхідної для вказаних висновків. У процесі застосування облікової політики Групи при визначенні сум, визнаних у фінансовій звітності, керівництво використовує твердження та оціночні значення. Нижче наведені професійні судження, які найбільш суттєво впливають на суми, що відображені у консолідованій фінансовій звітності, та основні джерела невизначеності оцінок.

Облікова політика Групи розроблена та затверджена керівництвом відповідно до вимог МСБО 8 «Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки» та інших чинних МСФЗ. Для ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності активи і пасиви учасників Групи оприбутковуються та обліковуються за:

вартістю їх придбання чи виникнення - за історичною або первісною вартістю: активи - за сумою сплачених за них коштів, їх еквівалентів або інших форм компенсації; зобов'язання - за сумою мобілізованих коштів в обмін на такі зобов'язання або сумою коштів чи їх еквівалентів, які підлягають сплаті для погашення зобов'язань у процесі звичайної господарської діяльності;

справедливою (ринковою) вартістю - активи - за сумою, яку необхідно було б сплатити для придбання (обміну) таких активів; зобов'язання - за сумою, якою може бути погашене таке зобов'язання в результаті операції між обізнаними, зацікавленими та незалежними сторонами; вираз «обізнані, зацікавлені та незалежні сторони» означає наявність добре поінформованого покупця, який має бажання купити, і добре поінформованого продавця, що має бажання продати, які є незалежними та діють у власних інтересах; приведення вартості активів у відповідність зі справедливою здійснюється шляхом їх переоцінки та класифікації на предмет зменшення корисності;

амортизованою собівартістю - вартістю, за якою оцінюються фінансовий актив, фінансове зобов'язання, і яка складається із собівартості придбання (виникнення), збільшеної (зменшеної) на суму накопиченої амортизації будь-якої різниці між первісною вартістю та вартістю погашення, розрахованої з використанням ефективної ставки відсотка, зменшеної на суму часткового списання внаслідок зменшення корисності.

Окрім вказаних, в обліковій політиці залежно від характеру та змісту завдань різних складових облікової системи використовуються інші види оцінки окремих груп активів і зобов'язань. Активи і зобов'язання учасників Групи оцінюються так, щоб створені під них резерви та вжиті заходи виключали можливість перенесення існуючих фінансових ризиків на майбутні звітні періоди.

Учасники Групи ведуть бухгалтерський облік у відповідності до чинного законодавства України, Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність», Міжнародних стандартів фінансової звітності, Статутів учасників Групи, Облікової політики Групи та інших внутрішніх нормативних документів.

7.2. Інформація про зміни в облікових політиках.

Учасники групи обирають та застосовують свої облікові політики послідовно для подібних операцій, інших подій або умов, якщо МСФЗ конкретно не вимагає або не дозволяє визначення категорії статей, для яких інші політики можуть бути доречними.

Відповідальна особа небанківської фінансової групи змінює свою облікову політику тільки якщо зміна вимагається МСФЗ, або приводить до того, що фінансова звітність надає

достовірну та доречнішу інформацію про вплив операцій, інших подій або умов на фінансовий стан, фінансові результати діяльності або грошові потоки учасників Групи.

7.3. Об'єднання бізнесу та гудвіл

Об'єднання бізнесу обліковується за методом придбання. Вартість придбання оцінюється як сума переданої винагороди, оціненої за справедливою вартістю на дату придбання, і неконтрольованої частки участі в об'єкті придбання. Для кожної операції з об'єднання бізнесу Група оцінює неконтрольовану частку участі в об'єкті придбання або за справедливою вартістю, або за пропорційною часткою в ідентифікованих чистих активах об'єкта придбання.

При поетапному об'єднанні бізнесу покупець переоцінює свою раніше утримувану частку участі в капіталі об'єкта придбання за її справедливою вартістю на дату придбання та визнає остаточний прибуток або збиток, якщо такий існує, в прибутку чи збитку або іншому сукупному прибутку, залежно від обставин.

Гудвіл первісно оцінюється за первісною вартістю, що визначається як перевищення суми переданої компенсації та визнаної неконтрольованої частки участі над сумою чистих ідентифікованих придбаних активів і прийнятих зобов'язань. Якщо передана компенсація менше, ніж справедлива вартість чистих активів об'єкта придбання, різниця визнається у складі прибутків або збитків. В подальшому гудвіл оцінюється за первісною вартістю за вирахуванням збитків від зменшення корисності.

7.4. Форма та назви фінансових звітів.

Консолідована фінансова звітність небанківської фінансової групи "ПФБ" за звітний 2019 рік складається з:

- Консолідованого балансу (звіту про фінансовий стан) небанківської фінансової групи;
- Консолідованого звіту про прибутки та збитки та інший сукупний дохід небанківської фінансової групи за період;
- Консолідованого звіту про власний капітал за період;
- Консолідованого звіту про рух грошових коштів за період;
- Приміток до Консолідованої фінансової звітності небанківської фінансової групи за звітний 2019 рік, включаючи стислий огляд суттєвих облікових політик.

Звіт про фінансовий стан, Звіт про прибутки і збитки та інший сукупний дохід та Звіт про власний капітал складені відповідно до МСБО 1 "Подання фінансової звітності", Звіт про рух грошових коштів – у відповідності до МСБО 7 "Звіт про рух грошових коштів". Вся фінансова звітність складена на підставі принципу нарахування, за виключенням інформації про рух грошових коштів. Звіт про рух грошових коштів складено прямим методом.

Примітка 8. Перехід на нові та переглянуті стандарти.

8.1. Нові стандарти, що були випущені та набудуть чинності з 1 січня 2020 року і пізніше

МСФЗ 17 «Страхові контракти» застосовується до першої річної фінансової звітності за період, що починається з або після 1 січня 2021 року та замінює МСФЗ 4 «Страхові контракти».

МСФЗ 17 буде застосовуватись до всіх видів договорів страхування (тобто страхування життя та страхування, відмінне від страхування життя, пряме страхування і перестраховування), незалежно від виду організації, яка випускає їх, а також до певних гарантій і фінансових інструментів з умовами дискреційної участі. Основна мета МСФЗ 17 полягає в наданні моделі обліку договорів страхування, яка є більш ефективною і послідовною для страховиків. У відповідності до МСФЗ 17, компаніям необхідно буде застосовувати модель поточної оцінки, яка передбачає здійснення переоцінки в кожному звітному періоді. Контракти будуть оцінюватися із застосуванням таких елементів, як:

- дисконтовані грошові потоки, зважені з врахуванням ймовірності;
- коригування на очевидний ризик;
- сервісна маржа за контрактом, яка уявляє собою незароблений прибуток за контрактом, який визнається рівномірно.

Стандарт дозволяє обирати між визнанням змін в ставках дисконтування у звіті про прибутки та збитки або безпосередньо у складі іншого сукупного доходу. Вибір буде відображати те, як страхові компанії будуть обліковувати свої фінансові активи у відповідності до МСФЗ 9. Дозволяється використання спрощеного методу розподілу премії для зобов'язань за короткостроковими контрактами для страхових компаній, які не займаються страхуванням життя. Передбачена модифікація загальної моделі оцінки для деяких договорів страхування життя, в яких передбачено участь страхувальників в розподілі доходу від базових активів. Облік виручки буде зіставним з положеннями МСФЗ 15, окрім депозитних складових. Розрахунок буде здійснюватися на більш низькому рівні деталізації порівняно з тим, що страхові компанії використовують на даний час.

Вимоги МСФЗ 17 не поширюються на відповідальну особу Групи, в зв'язку з тим, що Відповідальна особа не здійснює страхову діяльність.

За оцінками управлінського персоналу учасника Групи – страхової компанії, МСФЗ 17 суттєво вплине не тільки на активи і зобов'язання страхової компанії, але й на актуарні розрахунки, тарифи та оподаткування.

8.2. Зміни до стандартів, що були випущені та набудуть чинності з 1 січня 2020 року і пізніше.

Зміни до МСФЗ 3 «Об'єднання бізнесу» застосовуються до операцій об'єднання бізнесу або придбання активів (групи активів), які будуть здійснюватися, починаючи з 01 січня 2020 року. Зміни застосовуються перспективно.

Змінами до МСФЗ 3 було переглянуто визначення бізнесу, щоб допомогти суб'єктам господарювання визначити, чи є бізнесом придбані активи / група активів, чи ні.

Зміни роз'яснюють, що для того, щоб визначити, чи є операція об'єднанням бізнесу, інтегрований набір процесів і ресурсів повинен включати, як мінімум вхідні дані та основні процеси, які разом суттєво сприяють здатності створювати кінцевий продукт.

Змінами визначено, що, якщо набір процесів і активів не мають кінцевого продукту на дату придбання, процес повинен розглядатися як основний, якщо: він є вирішальним для здатності створювати або перетворювати ресурси на кінцевий продукт; ресурси включають трудовий колектив з необхідними навичками, знаннями або досвідом для виконання процесу та цей трудовий колектив, разом з іншими ресурсами, що складають «робочу силу» можуть створювати або перетворювати кінцевий продукт.

Змінами введено добровільний тест на концентрацію справедливої вартості для спрощення оцінки того, що набір процесів і ресурсів не є бізнесом. Придбані активи не вважатимуться бізнесом, якщо практично вся справедлива вартість придбаних валових активів сконцентрована в одному активі (або групі аналогічних активів).

Зміни у визначенні бізнесу, швидше за все, приведуть до того, що більша кількість корпоративних придбань будуть класифікуватися як придбання активів. А також з'являться істотні відмінності в обліку об'єднання бізнесів і придбання активів. Наприклад, у використанні таких понять, як визнання гудвілу, облік відкладеного податку на прибуток, облік транзакційних витрат, оцінка та визнання умовного відшкодування тощо. Зміни також вплинуть на облік операцій вибуття.

Наразі ці зміни не стосуються діяльності Групи, але можуть застосовуватися до майбутніх операцій.

Поправки до МСБО 1 «Подання фінансової звітності» та МСБО 8 «Облікова політика, зміни в облікових оцінках та помилки» роз'яснюють, що суттєвість залежить від характеру та / або важливості інформації. Суб'єкти господарювання повинні оцінити чи є інформація (окремо або разом з іншою інформацією) суттєвою для фінансової звітності.

Поправки застосовуються до звітних періодів, які починаються 1 січня 2020 року або пізніше; дострокове застосування дозволено.

За оцінками управлінського персоналу, поправки не вплинуть суттєво на фінансову звітність Групи.

Поправки до МСФЗ 9 «Фінансові інструменти», МСФОЗ 7 «Фінансові інструменти: розкриття інформації», МСБО 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка» модифікують спеціальні вимоги до обліку хеджування. Суб'єкти господарювання будуть застосовувати ці вимоги, припускаючи, що еталонна ставка відсотка, на якій базуються хеджовані грошові потоки та грошові потоки від інструменту хеджування буде незмінною. Поправки застосовуються до звітних періодів, які починаються 1 січня 2020 року або пізніше; дострокове застосування дозволено.

Наразі ці зміни не стосуються діяльності Групи, але можуть застосовуватися до майбутніх операцій.

Поправки до МСФЗ 10 «Консолідована фінансова звітність» та МСБО 28 «Інвестиції в асоційовані підприємства» були випущені в вересні 2014 року, а в грудні 2015 року дату набуття чинності поправок було перенесено на невизначений строк до завершення проекту дослідження у відношенні методу участі в капіталі (дострокове застосування допускається). Поправки розглядають протиріччя між МСФЗ 10 і МСБО 28, в частині обліку втрати контролю над дочірньою організацією, яка продається асоційованій організації або спільному підприємству. Поправки роз'яснюють, що прибуток або збиток, які виникають внаслідок продажу або внесення активів, які представляють собою бізнес, згідно з визначенням МСФЗ 3 «Об'єднання бізнесу», в угоді між інвестором і його асоційованою організацією або спільним підприємством, визнаються в повному обсязі. Однак прибуток або збиток, які виникають в результаті продажу або передачі активів, що не представляють собою бізнес, визнаються тільки в межах часток участі, наявних у інших, ніж організація, інвесторів в асоційованій організації або спільному підприємстві.

У зв'язку з невизначеним строком набуття чинності поправок до МСФЗ 10 та МСБО 28, управлінський персонал Групи не розглядав питання, чи буде суттєвим вплив застосування цих поправок на фінансову звітність Групи в майбутньому.

Нова редакція Концептуальної основи фінансової звітності застосовується до звітних періодів, які починаються 1 січня 2020 року або пізніше; дострокове застосування дозволено.

У новій редакції оновлено структуру документа, визначення активів і зобов'язань, а також додано нові положення з оцінки та припинення визнання активів і зобов'язань, подання і розкриття даних у фінансовій звітності. Згідно з новою редакцією, інформація, представлена у фінансовій звітності, повинна допомагати користувачам оцінити ефективність управлінського персоналу суб'єкта господарювання в управлінні економічними ресурсами. Принцип обачності трактується через підтримку нейтральності представлених даних. Обачність визначається як прояв обережності при винесенні суджень в умовах невизначеності. Правдиве уявлення даних трактується як подання сутності операцій, а не тільки їх юридичної форми. Нова редакція передбачає дві форми звітності: звіт про фінансовий стан і звіт про фінансові результати, інші форми об'єднані під назвою «інші форми і розкриття»; визначається, що дані фінансової звітності представляються за певний період і містять порівняльну інформацію, а також за певних обставин – прогнозні дані.

У новій редакції Концептуальної основи фінансової звітності вводиться поняття «звітуюче підприємство», під яким мається на увазі сторона економічної діяльності, яка має чітко визначені межі.

Вираз «економічний ресурс» замість терміну «ресурс» підкреслює, що Рада МСФЗ більше не розглядає активи лише як фізичні об'єкти, а, скоріше, як набір прав. Визначення активів і зобов'язань не зв'язується з «очікуваними» надходженнями або вибуттям ресурсів. За новими визначеннями: актив – це існуючий економічний ресурс, контрольований суб'єктом господарювання в результаті минулих подій; економічний ресурс є правом суб'єкта господарювання, що втілює потенціал для отримання економічних вигід; зобов'язання – це теперішня заборгованість, яка виникає внаслідок минулих подій, врегулювання якої призведе до зменшення економічних ресурсів.

За оцінками нова редакція Концептуальної основи фінансової звітності може суттєво вплинути на фінансову звітність Групи. Однак, до того часу, поки не буде завершено детальний аналіз, неможливо зробити обґрунтовану оцінку впливу нової

редакції Концептуальної основи фінансової звітності на майбутню фінансову звітність Групи.

Примітка 9. Зміни в облікову політику, пов'язані із застосуванням нових стандартів.

МСФЗ 16 «Оренда» набрав чинності з 01 січня 2019. Учасники Групи вперше застосували МСФЗ 16 з 01 січня 2019 року.

Новий стандарт стосовно оренди встановив нову облікову модель для учасників Групи, як орендарів, оскільки привів до визнання всіх договорів оренди на балансі і відповідно, методів первісної оцінки. Після застосування нового стандарту, учасники Групи, як орендарі, визначають оренду, зважаючи на аналіз присутності контролю над орендованими активами та, за наявності такого, відображають активи і зобов'язання на балансі.

Стандарт усунув розподіл оренди на фінансову та операційну для орендарів. Це у свою чергу привело до нових вимог щодо обліку та відображення договорів оренди, а також вимог до розкриття у фінансовій звітності. Учасники Групи, як орендарі, у момент укладення договору визнають право користування активом і відповідне зобов'язання у сумі дисконтованих майбутніх платежів за договорами оренди.

До переходу на МСФЗ 16 «Оренда» витрати з оренди, що відображалися за даними фінансової звітності як складова частина «Адміністративних витрат», визнавалися витратами на прямолінійній основі протягом строку оренди або з урахуванням способу одержання економічних вигод, пов'язаних із використанням об'єкта оренди. Після застосування МСФЗ 16 «Оренда» витрати з оренди в обліку розбились на дві частини: амортизацію права користування орендованим активом та фінансові витрати (відсотки за користування орендованим активом).

Облік для учасників Групи, як орендодавців, залишається, в основному, без суттєвих змін порівняно з МСБО 17 «Оренда».

У зв'язку з тим, що договори оренди (учасники Групи – орендарі) були укладені в 2019 році, застосування МСФЗ 16 не вплинуло на активи, зобов'язання та власний капітал Групи станом на 01.01.2019.

Примітка 10. Частки участі в інших суб'єктах господарювання.

Станом на 31.12.2019 небанківська фінансова група складається з двох учасників: ТОВ «ФК «ПФБ КРЕДИТ» та ПрАТ СК «ОНІКС», інформація про які наведена нижче:

Станом на 01.01.2019 р. ТОВ «ФК «ПФБ КРЕДИТ» володіло 100% статутного капіталу ТОВ «Торговий дім – Укртатнафта». Розмір внеску Товариства складає 500,00 тис. грн. (п'ятсот тисяч гривень).

Відповідно до протоколу Загальних зборів учасників ТОВ «Торговий дім – Укртатнафта» від 28.05.2019р. прийнято рішення про збільшення розміру статутного капіталу ТОВ «Торговий дім – Укртатнафта» грошовими коштами у розмірі 2500,0 тис. грн. за рахунок внесення коштів фізичною особою.

У зв'язку зі збільшенням статутного капіталу ТОВ "Торговий дім-Укртатнафта" за рахунок додаткового внеску фізичної особи, процент володіння ТОВ «ФК «ПФБ КРЕДИТ» у статутному капіталі ТОВ "Торговий дім-Укртатнафта" зменшився із 100% до 16,67%. Внаслідок такого зменшення володіння, ТОВ «ФК «ПФБ КРЕДИТ» вже не є материнською компанією для ТОВ "Торговий дім-Укртатнафта".

У відповідності до вимог МСФЗ в зв'язку з втратою контролю над дочірнім підприємством, Товариством прийнято нескасовне рішення щодо визнання частки інвестиції в розмірі 16,67%, в інструмент власного капіталу за справедливою вартістю та відображення подальших змін справедливої вартості цієї частки в іншому сукупному доході.

Справедлива вартість фінансової інвестиції переглядається та визначається 1 раз на рік на річну звітну дату із залученням незалежного оцінювача.

Справедлива вартість інвестиції станом на 31.12.2019 р. складає 2137 тис. грн. та визначена із залученням незалежного оцінювача ПП «Енергомакс», який діє на підставі

Статуту, Сертифікату Суб'єкта оціночної діяльності № 528/18, виданого ФДМ України 25.06.2018р. Звіт про оцінку майна (корпоративна частка ТОВ "Торговий дім-Укртатнафта" в розмірі 16,7 % від статутного капіталу товариства).

Дивіденди від вище вказаної інвестиції, отримані ТОВ «ФК «ПФБ КРЕДИТ» протягом звітного періоду в розмірі 21301,0 тис.грн., визнані у фінансових доходах Звіту про фінансові результати. У відповідності до п. 140.4. ПКУ фінансовий результат до оподаткування за 2019 рік зменшений на суму нарахованих та отриманих доходів у вигляді дивідендів.

Станом на 01 січня 2019 року ПрАТ СК «ОНІКС» мала одне дочірнє та два асоційовані підприємства. В 2019 році ПрАТ СК «ОНІКС» втратила контроль над дочірнім підприємством, але залишила суттєвий вплив над об'єктом інвестування. Станом на 31 грудня 2019 року Компанія мала три асоційовані підприємства.

Станом на кінець звітного року не існувало суттєвих обмежень на здатність учасників Групи мати доступ до активів, використовувати активи та погашати зобов'язання групи. Права захисту неконтрольованих часток не обмежували значно здатність материнського підприємства мати доступ до активів використовувати активи та погашати зобов'язання групи.

Група не надавала та не планує надавати фінансову підтримку структурованим суб'єктам господарювання.

Контрактні угоди, які могли б вимагати від учасників Групи надати фінансову підтримку консолідованому структурованому суб'єктові господарювання, протягом звітного року та попереднього року не укладались.

Примітка 11. Частки участі в асоційованих підприємствах.

В фінансовій звітності інвестиції в асоційовані підприємства відображені за методом участі в капіталі, у відповідності до МСБО 28 «Інвестиції в асоційовані та спільні підприємства».

Станом на 31 грудня 2019 року учасник Групи ПрАТ СК «ОНІКС» має асоційовані підприємства:

ТОВ «Готельний комплекс «Європейський» (Україна, м. Кременчук), частка участі – 49%;

ТОВ «Градосфера» (Україна, м. Кременчук) частка участі – 39,72174%;

ТОВ «ВАТО» частка участі - 27,31679%.

Станом на 31 грудня 2018 року ПрАТ СК «ОНІКС» мала :

одне дочірнє підприємство - ТОВ «Готельний комплекс «Європейський» (Україна, м. Кременчук), частка участі – 91,51217%;

та асоційовані підприємства:

ТОВ «Градосфера» (Україна, м. Кременчук) частка прямої участі – 35,841992%;

ТОВ «ВАТО» частка участі - 27,31679%.

ПрАТ СК «ОНІКС» протягом 2019 року здійснила відчуження частини в статутному капіталі ТОВ «Готельний комплекс «Європейський» (Україна, м. Кременчук), та втратила контроль над цим дочірнім підприємством. З моменту втрати контролю страхова компанія обліковувала інвестицію в асоційоване підприємство за методом участі в капіталі.

За 2019 рік облік інвестицій в асоційовані підприємства здійснювався, відповідно по МСБО 28 «Інвестиції в асоційовані та спільні підприємства», по методу участі в капіталі.

Асоційовані підприємства	Станом на 01.01.2019		Станом на 31.12.2019	
	Частка володіння	Балансова вартість	Частка володіння	Балансова вартість
ТОВ «Готельний комплекс «Європейський»	x	x	49%	11 090
ТОВ «Градосфера»	35,841992%	34 326	39,72174%	34 929
Всього		34 326		46 019

В 2019 році визнано доходи та втрати від участі в капіталі:

	Доходи (втрати)	Доходи (втрати) по методу участі 2018 рік

	по методу участі 2019 рік	
ТОВ «Готельний комплекс «Європейський»	(2605)	(554)
ТОВ «Градосфера»	(96)	(821)
ТОВ «ВАТО»	3556	13740
Всього	855	12365

Здійснювалась дооцінка залишкової частки у статутному капіталі ТОВ «ГК «Європейський» до справедливої вартості на основі ринкової вартості, тобто ціни проданої частки.

Зменшення корисності інвестицій в дочірні та асоційовані підприємства в 2019 році не проводилось.

Далі наведена інформація відповідно до МСФЗ 12 «Розкриття інформації про частки участі в інших суб'єктах господарювання»

Частки участі в дочірніх підприємствах

Станом на 31 грудня 2018 року ПрАТ СК «ОНІКС» здійснювала контроль над дочірнім підприємством - ТОВ «ГОТЕЛЬНИЙ КОМПЛЕКС «ЄВРОПЕЙСЬКИЙ» (код ЄДРПОУ 31773333, місцезнаходження: 39622, Україна, Полтавська область, м. Кременчук, проспект 50 річчя Жовтня, буд.35., види основної діяльності: код КВЕД 55.10 Діяльність готелів і подібних засобів тимчасового розміщення). Як наведено вище, в 2019 році Компанія втратила контроль над дочірнім підприємством, але залишила суттєвий вплив над об'єктом інвестування. Таким чином, станом на 31 грудня 2019 року Компанія мала три асоційовані підприємства, інформація про які наведена нижче.

Частки участі в асоційованих підприємствах

Станом на 31 грудня 2019 року частка участі ПрАТ СК «ОНІКС» в асоційованому підприємстві ТОВ «Градосфера» складала 39,72174% (код ЄДРПОУ 25154997, Україна, м. Кременчук, основні види діяльності: код КВЕД 68.20 надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна).

Інвестиція в асоційоване підприємство оцінена за методом участі у капіталі. Оголошена ринкова ціна інвестиції відсутня.

Протягом звітного року, а також попереднього року ПрАТ СК «ОНІКС» не отримувала дивіденди від асоційованого підприємства.

Нижче наведено зведену фінансову інформацію про асоційоване підприємство:

Інформація	2019, тис. грн.	2018, тис. грн.
Необоротні активи	75 422	77 050
<i>Оборотні активи, в т. ч.:</i>	37 693	21 257
грошові кошти та їх еквіваленти	2 261	3 186
поточні фінансові активи	28 649	13 202
Довгострокові зобов'язання	-	-
Поточні зобов'язання	29 608	5 241
Прибуток (збиток)	(57)	(2 389)

Станом на 31 грудня 2019 року частка участі ПрАТ СК «ОНІКС» в асоційованому підприємстві ТОВ «ГОТЕЛЬНИЙ КОМПЛЕКС «ЄВРОПЕЙСЬКИЙ» складала 49% (код ЄДРПОУ 31773333, місцезнаходження: 39622, Україна, Полтавська область, м. Кременчук, проспект 50 річчя Жовтня, буд.35., види основної діяльності: код КВЕД 55.10 Діяльність готелів і подібних засобів тимчасового розміщення).

Інвестиція в асоційоване підприємство оцінена за методом участі у капіталі. Оголошена ринкова ціна інвестиції відсутня.

Протягом звітного року ПрАТ СК «ОНІКС» не отримувала дивіденди від асоційованого підприємства.

Нижче наведено інформацію консолідованої фінансової звітності асоційованого підприємства:

Інформація	2019, тис. грн.	2018, тис. грн.
------------	--------------------	--------------------

Необоротні активи	22 865	23 473
Оборотні активи, в т.ч.:	9 021	12 462
грошові кошти та їх еквіваленти	26	128
поточні фінансові інвестиції	8 007	11 599
Довгострокові зобов'язання	-	-
Поточні зобов'язання	8 381	7 006
Прибуток (збиток) поточного року	(2 306)	(5)

Станом на 31 грудня 2019 року ПрАТ СК «ОНІКС» не мала фінансових інвестицій, заставлених як забезпечення зобов'язань.

Станом на кінець звітного року не існувало важливих обмежень на здатність асоційованих підприємств передавати кошти ПрАТ СК «ОНІКС», у тому числі у вигляді дивідендів у грошовій формі, погашення позик, сплати авансових платежів.

Фінансова звітність асоційованих підприємств складена за 2019 рік та станом на 31 грудня 2019 року.

Станом на 31 грудня 2019 року умовних зобов'язань, пов'язаних з участю в асоційованих підприємствах не існувало.

Примітка 12. Основні засоби та нематеріальні активи.

12.1. Визнання та оцінка основних засобів.

Для обліку та складання звітності основні засоби поділяються на наступні класи (групи):

- земельні ділянки;
- будівлі, споруди та передавальні пристрої;
- машини та обладнання (у т.ч. обчислювальна техніка);
- транспортні засоби;
- інструменти, прилади, інвентар (меблі);
- інші основні засоби;

Учасники Групи визнають матеріальний об'єкт основним засобом, якщо очікуваний термін його корисного використання (експлуатації), установлений засіданням інвентаризаційної комісії, більше року і вартість якого з 01.01.2019 - 31.12.2019р. від 6000,00грн. і більше.

Первісна вартість основних засобів менше 6000 грн. вважається несуттєвою. Такі основні засоби сформовані в окрему групу «Малоцінні необоротні матеріальні активи».

Первісна оцінка об'єктів всіх груп основних засобів здійснюється за собівартістю, що включає ціну придбання, будь-які витрати, які безпосередньо пов'язані з доставкою активу до місця розташування та приведення його в стан, необхідний для експлуатації.

Подальша оцінка основних засобів здійснюється за моделлю собівартості за мінусом будь-якої накопиченої амортизації та будь-яких накопичених збитків від зменшення корисності.

12.2. Подальші витрати.

Подальші витрати збільшують первісну вартість основних засобів лише в тому випадку, якщо існує велика ймовірність того, що учасник Групи отримає майбутні економічні вигоди, пов'язані з активом, та його вартість може бути достовірно оцінена. Учасники Групи не визнають в балансовій вартості об'єкта основних засобів витрати на щоденне обслуговування, ремонт та технічне обслуговування об'єкта. Ці витрати визнаються в прибутку чи збитку, коли вони понесені.

12.3. Амортизація основних засобів.

Амортизація за всіма групами основних засобів нараховується із застосуванням прямолінійного методу. Наприкінці кожного фінансового року учасники Групи переглядають періоди і методи нарахування амортизації основних засобів на відповідність економічним вигодам, що очікують отримати від їх застосування. В разі прийняття рішення, щодо застосування нових методів нарахування амортизації, Група вносить поправки до облікової політики як зміни облікової оцінки. Норми амортизації відповідно до нового

методу нарахування амортизації визначаються виходячи із залишкової вартості відповідного об'єкта. Метод нарахування амортизації в звітному періоді не змінювався. Строк корисної експлуатації основних засобів протягом звітного періоду не переглядався.

Строк корисного використання (експлуатації) основних засобів визначається учасниками Групи при визнанні об'єкта активом та залежно до якої підгрупи він відноситься у момент зарахування його на баланс з урахуванням таких факторів:

- очікуваного використання об'єкта з урахуванням його розрахункової потужності або фізичної продуктивності;
- строків корисного використання подібних активів;
- фізичного та морального зносу, що передбачається;
- правових або інших подібних обмежень щодо строків використання об'єкта та інших факторів.

12.4. Нематеріальні активи.

Визнання, оцінка та облік нематеріальних активів здійснюється у відповідності з МСБО 38 «Нематеріальні активи» та Облікової політики Групи.

Нематеріальні активи – активи, які не мають матеріальної форми, можуть бути ідентифіковані, утримуються учасниками Групи з метою використання їх у своїй діяльності та мають визначений термін корисної експлуатації. Нематеріальні активи визнаються лише тоді, коли існує ймовірність того, що майбутні економічні вигоди, що відносяться до активу, надходять учаснику Групи та собівартість активу можна достовірно оцінити.

Первісна оцінка нематеріальних активів здійснюється за собівартістю.

Нематеріальні активи після первісного визнання враховуються в обліку за моделлю собівартості за вирахуванням накопиченої амортизації та накопичених збитків від зменшення їх корисності.

Нарахування амортизації нематеріальних активів виконується щомісячно за прямолінійним методом, за яким річна сума амортизації визначається діленням вартості, що амортизується, на строк корисного використання об'єкта, виходячи з встановлених базових термінів корисного використання. Період і метод амортизації нематеріального активу з визначеним строком корисної експлуатації переглядається на кінець кожного фінансового року. Протягом звітного періоду норми та методи амортизації нематеріальних активів не змінювались.

Термін корисної експлуатації визначається за кожним активом та залежить від виду нематеріальних активів.

Нематеріальних активів, щодо яких існує обмеження права власності, немає.

Переданих у заставу нематеріальних активів немає.

Угод на придбання в майбутньому нематеріальних активів не укладалось.

Витрат на дослідження та розробки протягом звітного періоду не було.

Нематеріальних активів, отриманих за рахунок цільових асигнувань, протягом звітного періоду не було.

12.5. Зменшення корисності основних засобів та нематеріальних активів

Відповідно до МСБО 36 «Зменшення корисності активів», в кінці кожного звітного періоду учасники Групи оцінюють, чи існують ознаки можливого зменшення корисності активу, а саме:

- зменшення ринкової вартості активу протягом звітного періоду на суттєво більшу величину, ніж очікувалось;
- застаріння або фізичне пошкодження активу;
- суттєві негативні зміни в технологічному, ринковому, економічному або правовому середовищі, у якому діє учасник Групи, що відбулися протягом звітного періоду або очікувані найближчим часом;
- перевищення балансової вартості чистих активів учасників Групи над їх ринковою вартістю;
- суттєві зміни способу використання активу протягом звітного періоду або такі очікувані зміни в наступному періоді, які негативно впливають на діяльність учасників Групи;
- інші свідчення того, що ефективність активу є або буде гіршою, ніж очікувалось.

За наявності ознак про зменшення корисності активу учасники Групи визначають суму очікуваного відшкодування активу.

Балансову вартість активу слід зменшувати до суми його очікуваного відшкодування, якщо і тільки якщо сума очікуваного відшкодування активу менша від його балансової вартості. Таке зменшення є збитком від зменшення корисності.

Збиток від зменшення корисності за необоротними активами визнається в прибутках чи збитках, якщо актив не обліковують за переоціненою вартістю.

Втрати від зменшення корисності об'єктів основних засобів і нематеріальних активів включаються до складу витрат звітного періоду із збільшенням у балансі суми зносу основних засобів і накопиченої амортизації об'єктів нематеріальних активів. Зменшення корисності активів у звітному періоді не було.

Об'єкти основних засобів і нематеріальних активів припиняють визнаватися в балансі в разі їх вибуття внаслідок продажу, безоплатного передавання, втрати або невідповідності критеріям їх визнання як активів.

Основні засоби та нематеріальні активи небанківської фінансової групи представлені в консолідованій фінансовій звітності (Баланс (Звіт про фінансовий стан) рядки 1000-1012) наступним чином:

Найменування статті	Земельні ділянки	Будівлі, споруди та передавальні пристрої	Машини та обладнання	Транспортні засоби	Інструменти, прилади, інвентар (меблі)	Інші основні засоби	Інші необоротні матеріальні активи	Всього основні засоби	Нематеріальні активи (програми не забезпечення, ліцензії на програмне забезпечення, програмна продукція)
Балансова вартість ОЗ та НА по НФГ на 01 січня 2019 року, у т.ч.	1 351	19 790	1 585	16	945	60	732	24 479	5 904
первісна (переоцінена) вартість	1 351	46 331	6 454	654	4790	99	3 422	63 101	8 758
знос	-	(26 541)	(4 869)	(638)	(3 845)	(39)	(2 690)	(38 622)	(2 854)
Придбано за кошти	-	47	84	570	7	-	50	758	49
Поліпшення	-	-	4	-	-	-	6	10	3
Інші надходження	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Всього надійшло	-	47	88	570	7	-	56	768	52
Вибуття у зв'язку з реалізацією або ліквідацією, у т.ч.	-	-	2	-	-	-	-	2	-
вибуття первісної	-	-	121	150	8	-	49	328	25

(переоцінено і) вартості									
вибуття зносу	-	-	(119)	(150)	(8)	-	(49)	(326)	(25)
Амортизаційні відрахування	-	(1 866)	(371)	(65)	(174)	(5)	(76)	(2 557)	(742)
Інші вибуття (НФГ) у т.ч.	1 309	16 253	709	-	639	52	712	19 674	169
Вибуття первісної вартості НФГ	1 309	24 171	1 993	-	3 275	65	2 590	33 403	1 118
Вибуття зносу НФГ	-	(7 918)	(1 284)	-	(2 636)	(13)	(1 878)	(13 729)	(949)
Балансова вартість ОЗ та НА на 31 грудня 2019 року по НФГ, у т.ч.	42	1 718	591	521	139	3	-	3014	5 045
первісна (переоцінена) вартість по Групі, в т.ч.	42	22 207	4 428	1 074	1 514	34	839	30 138	7 667
знос по Групі, в т.ч.	-	(20 489)	(3 837)	(553)	(1 375)	(31)	(839)	(27 124)	(2 622)

Станом на 01 січня 2019 року та 1 січня 2020 року у Групі відсутні основні засоби, що тимчасово не використовуються (консервація, реконструкція); відсутні контрактні зобов'язання, пов'язані з придбанням основних засобів; відсутні компенсації третіх сторін за об'єкти основних засобів, корисність яких зменшилася, або які були втрачені чи передані; відсутні основні засоби, отримані за договорами фінансової оренди; відсутні основні засоби, які передані в заставу для забезпечення зобов'язань, відсутні основні засоби, які вибули з активного використання та не класифіковані як утримувані для продажу. Учасники Групи не мають незавершених капітальних інвестицій та інвестиційної нерухомості.

Примітка 13.Фінансові інструменти.

13.1. Визнання та оцінка фінансових активів

Небанківська фінансова група визнає фінансові активи в балансі тоді і тільки тоді, коли вона стає стороною контрактних положень щодо фінансового інструмента.

Група оцінює надані кредити під час первісного визнання за справедливою вартістю, включаючи до розрахунку ефективної ставки відсотка витрати на операцію та інші платежі, що пов'язані з ініціюванням кредитів і відображає в бухгалтерському обліку відповідно як актив та зобов'язання, які не підлягають взаємозаліку. Справедлива вартість фінансового інструменту під час первісного визнання, як правило, дорівнює фактичній ціні операції.

Ефективна ставка відсотка – ставка, яка точно дисконтує очікуваний потік майбутніх грошових платежів або надходжень упродовж очікуваного терміну дії фінансового активу до валової балансової вартості цього фінансового активу. Розрахунок ефективної ставки відсотка здійснюється на основі майбутніх очікуваних грошових потоків з урахуванням усіх умов договору за фінансовим активом без урахування очікуваних кредитних збитків.

Група використовує первісну ефективну ставку відсотка протягом усього строку дії фінансового інструменту та перераховує валову балансову вартість і визнає доходи або витрати від модифікації, якщо умови договору за фінансовим інструментом переглядаються за згодою сторін або відбувається будь-яка інша модифікація, що не призводить до припинення визнання первісного фінансового активу. Якщо фінансовий інструмент зазнав суттєвих змін у зв'язку із змінами умов договору, що призвели до припинення цього фінансового інструменту та визнання нового, Група на дату зміни умов договору розраховує нову ефективну ставку відсотка.

Група відображає в бухгалтерському обліку витрати на операцію та інші платежі, що безпосередньо пов'язані з визнанням фінансового інструменту, на рахунках дисконту (премії) за цим фінансовим інструментом (окрім фінансових інструментів, що оцінюються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через прибутки/збитки).

Витрати на операцію – додаткові витрати, безпосередньо пов'язані з придбанням, випуском або вибуттям фінансового активу і які не могли виникнути, якщо суб'єкт господарювання не випустив, не придбав або не реалізував фінансовий інструмент. До витрат на операцію належать комісійні, сплачені агентам, консультантам, брокерам і дилерам, збори органам регулювання, фондовим біржам, податки та державне мито, інші витрати. Витрати на операції не включають дисконти або премії за борговими фінансовими інструментами, адміністративні витрати.

Витрати на операції впливають на розмір дисконту (премії) за цим фінансовим інструментом. Дисконт (премія) амортизується протягом строку дії фінансового інструменту із застосуванням ефективної ставки відсотка. Сума дисконту (премії) має бути повністю амортизована на дату погашення (повернення) фінансового інструменту.

Фінансові інструменти Групи після первісного визнання в залежності від їх класифікації оцінюються за трьома категоріями:

- 1) амортизованою собівартістю;
- 2) справедливою вартістю з визнанням переоцінки в іншому сукупному доході;
- 3) справедливою вартістю з визнанням переоцінки в прибутках або збитках.

Група здійснює класифікацію фінансових інструментів як таких, що оцінюються у подальшому або за амортизованою собівартістю, або за справедливою вартістю на основі таких чинників: бізнес-моделі управління фінансовими активами, характеристик контрактних грошових потоків фінансового активу.

Група після первісного визнання оцінює кредити за амортизованою собівартістю з використанням ефективної ставки відсотка, якщо виконуються обидві такі умови:

1) фінансовий інструмент утримується в рамках бізнес-моделі, метою якої є утримання фінансових інструментів для отримання передбачених договором грошових потоків;

2) договірні умови фінансового інструменту обумовлюють отримання в зазначені дати грошових потоків, які є виключно платежами в рахунок основної суми боргу та процентів на непогашену частину основної суми боргу.

Група оцінює борговий фінансовий інструмент за справедливою вартістю з визнанням переоцінки в іншому сукупному доході, якщо виконуються обидві такі умови:

1) фінансовий інструмент утримується в рамках бізнес-моделі, мета якої досягається як шляхом отримання передбачених договором грошових потоків, так і шляхом продажу фінансових інструментів;

2) договірні умови фінансового інструменту обумовлюють отримання в зазначені дати грошових потоків, які є виключно платежами основної суми боргу та процентів на непогашену частину основної суми боргу.

У відповідності до вимог МСФЗ 9, Група може на власний розсуд прийняти під час первісного визнання певних інвестицій в інструменти власного капіталу, безвідкличне рішення про відображення подальших змін справедливої вартості в іншому сукупному доході.

До часу (дати) припинення визнання або рекласифікації фінансового інструменту, що оцінюється за справедливою вартістю з визнанням переоцінки в іншому сукупному доході, прибутки або збитки, які відносяться до цього фінансового інструменту, мають визнаватися

у складі іншого сукупного доходу, за виключенням прибутків або збитків від зменшення корисності та прибутків і збитків від зміни валютних курсів.

Група оцінює фінансовий інструмент за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через прибутки/збитки (FVPL), якщо:

1) фінансовий інструмент утримується для отримання максимальних грошових потоків від продажу;

2) договірні умови фінансового інструменту не відповідають критерію отримання виплат виключно платежів основної суми боргу та процентів на непогашену частину основної суми боргу.

13.2. Зменшення корисності фінансових активів.

Вимоги по зменшенню корисності базуються на моделі очікуваних кредитних збитків з відображенням погіршення або покращення кредитної якості фінансових активів.

Загальний підхід в рамках цієї моделі такий, що очікувані кредитні збитки Група повинна визнавати у складі прибутку або збитку стосовно всіх фінансових активів – навіть тих, що були щойно створені або придбані. Для кожного фінансового активу оцінка очікуваних кредитних збитків повинна містити в собі зважені кредитні збитки з урахуванням ймовірності їх виникнення, навіть якщо вони малоімовірні і найбільш реалістичним результатом є отримання передбачених договором грошових потоків в повному обсязі. Вартість очікуваних кредитних збитків залежить від ступеню погіршення кредитної якості після первісного визнання.

Групою визначено три стадії зменшення корисності фінансового інструменту:

- очікувані кредитні збитки протягом 12 місяців (Стадія 1). Застосовується з моменту первісного визнання за умови відсутності значного погіршення кредитної якості;
- очікувані кредитні збитки протягом всього строку дії фінансового активу (Стадія 2). Застосовується у разі значного збільшення кредитного ризику;
- Стадія 3 – застосовується у разі дефолту за кредитом.

Підтвердженням зменшення корисності фінансового активу є спостережні дані про такі події:

- значні фінансові труднощі боржника/контрагента (в т.ч. відсутність (або припинення) виробничої діяльності, відсутність фінансової звітності, звільнення з роботи, значне зменшення доходів до межі, що не дозволяє обслуговувати кредитний борг, тощо);
- порушення умов договору на кшталт дефолту чи прострочення платежів відсотків або основної суми більш ніж 90 днів;
- надання уступки/пільгових умов (відмінних від умов інших боржників) з економічних або договірних причин, пов'язаних з фінансовими труднощами боржника/контрагента, які Група не розглядала б за інших умов;
- зростання ймовірності оголошення боржником банкрутства або іншої фінансової реорганізації. (Банкрутство або висока ймовірність банкрутства, або фінансова реорганізація (реорганізація підприємства – припинення юридичної особи з переходом всіх прав та обов'язків до правонаступника); Група ухвалила рішення про конвертацію (переведення) частини або всієї суми боргу боржника/контрагента в капітал боржника/контрагента (за винятком випадків, передбачених законом України щодо фінансової реструктуризації; хоча б один із зовнішніх рейтингів боржника згідно з міжнародною рейтинговою шкалою, підтверджений агентством (компанією) Standard&Poog's або іншим провідним світовим рейтинговим агентством (компанією) (Moody's Investors Service та Fitch IBCA), понижено до рівня «дефолту»);
- зникнення активного ринку для фінансового активу внаслідок фінансових труднощів;
- придбання або створення фінансового активу з великою знижкою, що відображає понесені кредитні збитки.

13.3. Формування резервів за кредитними операціями.

Учасник Групи ТОВ «ФК «ПФБ КРЕДИТ має визнавати оціночний резерв під очікувані кредитні збитки за:

- 1) фінансовим активом, що оцінюється за амортизованою собівартістю;

2) борговим фінансовим інструментом, що оцінюється за справедливою вартістю з визнанням переоцінки в іншому сукупному доході;

3) безвідкличними невикористаними зобов'язання з кредитування.

В зв'язку з обов'язковим застосуванням МСФЗ 9 «Фінансові інструменти», Учасник Групи ТОВ «ФК «ПФБ КРЕДИТ здійснює оцінку кредитного ризику та визначає збиток від зменшення корисності фінансових активів у відповідності до вказаного стандарту.

Вимоги МСФЗ 9 щодо формування оціночного резерву вимагають значного розширення діапазону інформації для оцінки кредитних ризиків: використання релевантної інформації про минулі події, історичної інформації про фактичні кредитні збитки за аналогічними фінансовими інструментами, поточних показників та прогнозних даних щодо умов економічного функціонування і можливості дебітора вчасно сплачувати грошові кошти відповідно умовам договору. Учасник Групи ТОВ «ФК «ПФБ КРЕДИТ повинен у звітному періоді формувати резерви для покриття очікуваних збитків від зменшення корисності активу в майбутньому. Тобто, майбутній кредитний ризик оцінюється в кожному періоді на основі наявної в поточному періоді інформації.

Станом на кожен звітну дату Учасник Групи ТОВ «ФК «ПФБ КРЕДИТ оцінює, чи зазнав кредитний ризик за фінансовим інструментом значного зростання з моменту первісного визнання. Для виконання такої оцінки порівнюється ризик настання дефолту (невиконання зобов'язань) за фінансовим інструментом станом на звітну дату з ризиком настання дефолту за фінансовим інструментом станом на дату первісного визнання, при цьому враховується обґрунтовано необхідна та підтверджувана інформація, що є доступною без надмірних витрат або зусиль, і вказує на значне зростання кредитного ризику з моменту первісного визнання. Розмір очікуваних кредитних збитків залежить від ступеню погіршення кредитної якості після первісного визнання.

Підхід до оцінки очікуваних кредитних збитків, відповідно до МСФЗ 9, повинен відображати: об'єктивну та зважену з урахуванням ймовірності суму, визначену шляхом оцінки діапазону можливих результатів; вартість грошей у часі; обґрунтовану та прийнятну інформацію про минулі події, поточні умови та прогнозні майбутні економічні умови, що є доступними без надмірних затрат та зусиль на звітну дату.

Очікувані кредитні збитки являють собою різницю між всіма передбаченими договором грошовими потоками, які мають належати Учаснику Групи ТОВ «ФК «ПФБ КРЕДИТ відповідно до договору, та всіма потоками, які Учасник Групи ТОВ «ФК «ПФБ КРЕДИТ очікує отримати (тобто дефіцит грошових коштів), дисконтованими за первісною ефективною ставкою відсотка (або ефективною ставкою відсотка, скоригованою з урахуванням кредитного ризику, для фінансових інструментів, знецінених в момент придбання або надання, модифікованих з припиненням визнання). Оскільки очікувані кредитні збитки враховують як суму, так і терміни виплат, кредитний збиток виникає навіть у тому випадку, якщо Учасник Групи ТОВ «ФК «ПФБ КРЕДИТ очікує отримати всі належні за договором платежі, але на більш пізню дату. Оцінюючи грошові потоки, Учасник Групи ТОВ «ФК «ПФБ КРЕДИТ враховує всі договірні умови протягом очікуваного терміну даного фінансового інструмента; грошові потоки від продажу утримуваного забезпечення та інших механізмів підвищення якості кредиту, які є невід'ємною частиною договірних умов. Оцінка очікуваних сум грошових коштів за забезпеченим заставою фінансовим інструментом відображає величину та строковість грошових потоків, очікуваних від звернення стягнення на заставу, за вирахуванням витрат на одержання та реалізацію застави, незалежно від того чи є таке звернення стягнення ймовірним. Майбутній грошовий потік та кількість періодів визначається за допомогою побудови графіку погашення фінансового інструмента. Сума першого (найближчого) майбутнього грошового потоку по кредиту збільшується на суму наявних прострочених платежів за фінансовим інструментом.

Резерв під збитки від зменшення корисності фінансових активів, віднесених до 1 та 2 Стадій, розраховується як очікувана величина збитку, помножена на ймовірність цього збитку. Розрахункова вартість очікуваних кредитних збитків відображає об'єктивну, зважену за ступенем ймовірності величину, яка визначається шляхом оцінки ряду можливих результатів. Тобто, очікуваний кредитний збиток визначається як зважена на ймовірність частина грошових потоків, що не будуть погашені внаслідок дефолту боржника.

Максимальний період, за який оцінюються очікувані кредитні збитки, являє собою максимальний договірний строк, протягом якого кредит схильний до ризику.

Якщо ж є об'єктивне свідчення того, що фінансовий актив відноситься до 3 Стадії зменшення корисності, Учасник Групи ТОВ «ФК «ПФБ КРЕДИТ на звітну дату суму збитку оцінює як різницю між балансовою вартістю (без урахування суми раніше сформованого резерву) та теперішньою вартістю попередньо оцінених майбутніх грошових потоків за цим фінансовим інструментом (за винятком майбутніх кредитних збитків, які не були понесені), дисконтованих за первісною ефективною ставкою відсотка. Майбутні грошові потоки складаються із суми очікуваних платежів за основним боргом та процентами згідно з договором, суми прострочених платежів (основного боргу та процентів), суми коштів від реалізації застави (незалежно від імовірності звернення стягнення на таку заставу) з урахуванням часу, необхідного для реалізації застави, та інших грошових потоків за наданим кредитом.

Станом на перше число кожного кварталу Учасник Групи ТОВ «ФК «ПФБ КРЕДИТ узагальнює результати оцінки фінансового стану боржників в цілому по фінансових активах (кредитах юридичних та фізичних осіб), визначає збільшення/зменшення кредитного ризику за фінансовими інструментами, та розраховує очікуваний кредитний збиток від зменшення корисності (оціночний резерв). Результати розрахунків виносяться на розгляд та узгодження Правління Учасника Групи ТОВ «ФК «ПФБ КРЕДИТ. На підставі рішень Правління здійснюється відображення операцій по розформуванню/формуванню резервів у бухгалтерському обліку.

За кредитно-знеціненими фінансовими активами (які віднесені до третьої стадії зменшення корисності) нарахування процентного доходу здійснюється за ставкою, визначеною в договорі, з одночасним відображенням амортизації дисконту/премії та коригуванням суми процентного доходу (сума невизнаних процентів за ефективною ставкою відсотка, розрахована як добуток амортизованої собівартості на ефективну ставку відсотка) в кореспонденції з рахунками резервів.

Для цілей оподаткування податком на прибуток, Учасник Групи ТОВ «ФК «ПФБ КРЕДИТ переглядає оціночний резерв у повному обсязі на кожну звітну дату, тобто, станом на кінець кожного кварталу. Зміни залишку оціночного резерву визнаються у складі прибутків або збитків, як доходи або витрати від зменшення корисності.

13.4. Припинення визнання фінансових активів.

Небанківська фінансова група відображає в бухгалтерському обліку зміну умов договору або модифікацію за фінансовим активом, що призводить до перегляду грошових потоків за ним, як:

а) припинення визнання первісного фінансового активу та визнання нового фінансового активу за справедливою вартістю;

або

б) продовження визнання первісного фінансового активу з новими умовами.

Небанківська фінансова група перераховує валову балансову вартість фінансового активу та визнає доходи або витрати від модифікації, якщо умови договору за фінансовим активом переглядаються за згодою сторін або відбувається будь-яка інша модифікація, що не призводить до припинення визнання первісного фінансового активу. Нейбанківська фінансова група розраховує нову валову балансову вартість як теперішню вартість переглянутих або модифікованих грошових потоків, передбачених договором, дисконтованих за первісною ефективною ставкою відсотка (або первісною ефективною ставкою відсотка, скоригованою з урахуванням кредитного ризику – для придбаних або створених знецінених фінансових активів). Нейбанківська фінансова група уключає витрати на операцію в балансову вартість модифікованого фінансового активу та амортизує їх протягом строку дії такого активу. Нейбанківська фінансова група визнає різницю між валовою балансовою вартістю за первісними умовами та валовою балансовою вартістю за переглянутими або модифікованими умовами як доходи або витрати.

Небанківська фінансова група припиняє визнання фінансового активу або групи фінансових активів (далі – фінансовий актив), якщо:

а) строк дії прав на грошові потоки від фінансового активу, що визначені умовами договору, закінчується;

або

б) відбувається передача фінансового активу і така передача відповідає одному з критеріїв припинення визнання:

- Небанківська фінансова група передає права на одержання грошових потоків від фінансового активу, які передбачені договором;

- Небанківська фінансова група зберігає права на одержання грошових потоків від фінансового активу, які передбачені договором про передавання, але бере на себе зобов'язання сплатити грошові потоки одному чи кільком одержувачам за договором, що відповідає таким умовам:

- Небанківська фінансова група не має зобов'язання сплатити суми кінцевим покупцям до часу отримання еквівалентних сум від первісного активу;
- умови договору забороняють Небанківській фінансовій групі продавати або передавати в заставу первісний фінансовий актив, крім його передавання кінцевим одержувачам, як забезпечення зобов'язання сплатити грошові потоки;
- Небанківська фінансова група має зобов'язання передати будь-які грошові потоки, які воно отримує від імені кінцевих одержувачів, без суттєвої затримки.

або

в) фінансовий інструмент зазнав суттєвих змін у зв'язку із змінами умов договору;

або

г) відбулася зміна одного виду фінансового інструмента на інший (кредит переведено в кредитну лінію, або навпаки; змінився вид кредитної лінії (траншева, поновлювана, не поновлювана), тощо).

Небанківська фінансова група припиняє визнання в балансі фінансового інструменту або його частини, якщо фінансовий інструмент погашено, анульовано або строк його виконання закінчився.

Небанківська фінансова група оцінює межі, у яких воно зберігає всі ризики та винагороди від володіння активом під час передавання фінансового активу, з урахуванням такого:

а) Небанківська фінансова група припиняє визнання фінансового активу і визнає права і зобов'язання, створені або збережені під час передавання, окремо як актив або зобов'язання, якщо воно передає в основному всі ризики та винагороди від володіння фінансовим активом;

б) Небанківська фінансова група продовжує визнавати фінансовий актив, якщо воно зберігає в основному всі ризики та винагороди від володіння фінансовим активом;

в) Небанківська фінансова група визначає, чи зберігається контроль за фінансовим активом, якщо воно не передає, не зберігає в основному всі ризики та винагороди від володіння фінансовим активом. Небанківська фінансова група не здійснює контроль за переданим активом, якщо сторона, якій цей актив передається, має реальну змогу його продати непов'язаній третій стороні, може здійснити цей продаж в односторонньому порядку без необхідності встановлювати додаткові обмеження щодо такого передавання. Небанківська фінансова група припиняє визнання такого активу і визнає права та зобов'язання, створені або збережені під час передавання, окремо як актив або зобов'язання, якщо контроль за фінансовим активом не зберігається. Небанківська фінансова група продовжує визнавати переданий фінансовий актив у межах його подальшої участі в ньому в разі збереження контролю за фінансовим активом.

Небанківська фінансова група визнає різницю між балансовою вартістю фінансового активу, визначеною на дату припинення визнання, та сумою отриманої компенсації (в тому числі величиною отриманого нового активу за вирахуванням величини прийнятого зобов'язання), як доходи або витрати від припинення визнання.

Небанківська фінансова група припиняє визнавати первісний фінансовий актив і визнає новий фінансовий актив, якщо переглянуті або модифіковані грошові потоки, що передбачені договором, призводять до припинення визнання первісного фінансового активу. На дату модифікації Небанківська фінансова група визнає новий фінансовий актив за справедливою вартістю, враховуючи витрати на операцію, що пов'язані зі створенням нового

фінансового активу (за винятком нового активу, який обліковується за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через прибутки/збитки).

Якщо в результаті модифікації виникає новий фінансовий актив, який є знеціненим під час первісного визнання, то за таким фінансовим інструментом Небанківська фінансова група має визнавати кумулятивні зміни в очікуваних кредитних збитках протягом всього строку дії фінансового активу.

Небанківська фінансова група має визнавати результати змін очікуваних кредитних збитків протягом всього строку дії фінансового активу, кредитно-знеціненого під час первісного визнання, (включаючи позитивні зміни) у складі прибутків/збитків як витрати/доходи на формування/розформування оціночних резервів.

Небанківська фінансова група припиняє визнання фінансового активу або групи фінансових активів (далі – фінансовий актив), якщо:

а) строк дії прав на грошові потоки від фінансового активу, що визначені умовами договору, закінчується;

б) передавання фінансового активу відповідає одному з критеріїв припинення визнання:

- Небанківська фінансова група передає права на одержання грошових потоків від фінансового активу, які передбачені договором;

- Небанківська фінансова група зберігає права на одержання грошових потоків від фінансового активу, які передбачені договором про передавання, але бере на себе зобов'язання сплатити грошові потоки одному чи кільком одержувачам за договором, що відповідає таким умовам:

- Небанківська фінансова група не має зобов'язання сплатити суми кінцевим покупцям до часу отримання еквівалентних сум від первісного активу;
- умови договору забороняють Групі продавати або передавати в заставу первісний фінансовий актив, крім його передавання кінцевим одержувачам, як забезпечення зобов'язання сплатити грошові потоки;
- Небанківська фінансова група має зобов'язання передати будь-які грошові потоки, які воно отримує за дорученням кінцевих одержувачів, без суттєвої затримки. Крім того, Група не має права повторно інвестувати такі грошові потоки, за винятком інвестицій коштами або еквівалентами коштів (як визначено в МСБО 7 “Звіт про рух грошових коштів”) протягом короткого строку погашення від дати інкасації до дати необхідного переведення їх кінцевим одержувачам. Проценти за такими інвестиціями передаються кінцевим одержувачам.

Небанківська фінансова група оцінює межі, у яких воно зберігає всі ризики та винагороди від володіння активом під час передавання фінансового активу, з урахуванням такого:

а) небанківська фінансова група припиняє визнання фінансового активу і визнає права і зобов'язання, створені або збережені під час передавання, окремо як актив або зобов'язання, якщо воно передає в основному всі ризики та винагороди від володіння фінансовим активом;

б) небанківська фінансова група продовжує визнавати фінансовий актив, якщо воно зберігає в основному всі ризики та винагороди від володіння фінансовим активом;

в) небанківська фінансова група визначає, чи зберігається контроль за фінансовим активом, якщо воно не передає, не зберігає в основному всі ризики та винагороди від володіння фінансовим активом. Група не здійснює контроль за переданим активом, якщо сторона, якій цей актив передається, має реальну змогу його продати не пов'язаній третій стороні, може здійснити цей продаж в односторонньому порядку без необхідності встановлювати додаткові обмеження щодо такого передавання. Група припиняє визнання такого активу і визнає права та зобов'язання, створені або збережені під час передавання, окремо як актив або зобов'язання, якщо контроль за фінансовим активом не зберігається. Група продовжує визнавати переданий фінансовий актив у межах його подальшої участі в ньому в разі збереження контролю за фінансовим активом.

Небанківська фінансова група визнає різницю між балансовою вартістю фінансового активу, визначеною на дату припинення визнання, та сумою отриманої компенсації (в тому

числі величиною отриманого нового активу за вирахуванням величини прийнятого зобов'язання), як доходи або витрати від припинення визнання.

Небанківська фінансова група відображає в бухгалтерському обліку зміну умов договору або модифікацію за фінансовим активом, що призводить до перегляду грошових потоків за ним, як:

а) припинення визнання первісного фінансового активу та визнання нового фінансового активу за справедливою вартістю;

або

б) продовження визнання первісного фінансового активу з новими умовами.

Небанківська фінансова група перераховує валову балансову вартість фінансового активу та визнає доходи або витрати від модифікації, якщо умови договору за фінансовим активом переглядаються за згодою сторін або відбувається будь-яка інша модифікація, що не призводить до припинення визнання первісного фінансового активу. Нейбанківська фінансова група розраховує нову валову балансову вартість як теперішню вартість переглянутих або модифікованих грошових потоків, передбачених договором, дисконтованих за первісною ефективною ставкою відсотка (або первісною ефективною ставкою відсотка, скоригованою з урахуванням кредитного ризику – для придбаних або створених знецінених фінансових активів). Нейбанківська фінансова група уключає витрати на операцію в балансову вартість модифікованого фінансового активу та амортизує їх протягом строку дії такого активу. Нейбанківська фінансова група визнає різницю між валовою балансовою вартістю за первісними умовами та валовою балансовою вартістю за переглянутими або модифікованими умовами як доходи або витрати від модифікації.

Небанківська фінансова група припиняє визнавати первісний фінансовий актив і визнає новий фінансовий актив, якщо переглянуті або модифіковані грошові потоки, що передбачені договором, призводять до припинення визнання первісного фінансового активу. На дату модифікації нейбанківська фінансова група визнає новий фінансовий актив за справедливою вартістю, враховуючи витрати на операцію, що пов'язані зі створенням нового фінансового активу (за винятком нового активу, який обліковується за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через прибутки/збитки).

Якщо в результаті модифікації виникає новий фінансовий актив, який є знеціненим під час первісного визнання, то за таким фінансовим інструментом нейбанківська фінансова група має визнавати кумулятивні зміни в очікуваних кредитних збитках протягом всього строку дії фінансового активу.

Небанківська фінансова Група на кожен звітну дату має визнавати результати змін очікуваних кредитних збитків протягом всього строку дії фінансового активу, кредитно-знеціненого під час первісного визнання, (включаючи позитивні зміни) у складі прибутків/збитків як витрати/доходи на формування/розформування оціночних резервів.

На дату припинення визнання первісного фінансового активу нейбанківська фінансова група визнає доходи або витрати від припинення визнання, що дорівнюють різниці між балансовою вартістю первісного фінансового активу та справедливою вартістю нового фінансового активу.

Небанківська фінансова група припиняє визнання в балансі фінансового зобов'язання або його частини, якщо таке зобов'язання погашено, анульовано або строк його виконання закінчився.

Небанківська фінансова група на звітну дату, а також на дату припинення визнання (погашення, відступлення прав вимоги, продаж, списання за рахунок резерву) та дату зміни умов (модифікації) фінансового інструменту, здійснює нарахування процентного доходу, амортизацію премії/дисконту, переоцінку до справедливої вартості, аналіз зміни очікуваного кредитного збитку для формування/розформування оціночного резерву.

13.5. Дебіторська заборгованість.

Дебіторська заборгованість – це фінансовий актив, який являє собою контрактне право отримати грошові кошти або інший фінансовий актив від іншого суб'єкта господарювання. Дебіторська заборгованість визнається у звіті про фінансовий стан тоді і лише тоді, коли учасники Групи стають стороною контрактних відношень щодо цього інструменту. Первісна оцінка дебіторської заборгованості здійснюється за справедливою вартістю, яка дорівнює

вартості погашення, тобто сумі очікуваних контрактних грошових потоків на дату оцінки. Після первісного визнання подальша оцінка дебіторської заборгованості здійснюється за амортизованою собівартістю із застосуванням методу ефективного відсотка.

При первісному визнанні учасники Групи оцінюють торгіву дебіторську заборгованість, яка не має суттєвого фінансового компоненту за її ціною операції – тобто в сумі відшкодування, на яке учасники Групи очікують мати права, а не в сумі справедливої вартості. Така дебіторська заборгованість не має договірної процентної ставки (тобто, ефективна ставка відсотка для неї дорівнює нулю). Відповідно, під час оцінки очікуваних кредитних збитків, як правило, немає необхідності дисконтувати суми недобору грошових коштів, з тим, щоб відобразити вартість грошей в часі. Однак, якщо торгова дебіторська заборгованість не буде погашена в строк або платежі за нею будуть реструктуризовані таким чином, що вона фактично буде містити в собі значний компонент фінансування, то може бути потрібний додатковий аналіз та застосування судження, і відповідно використання нульової ефективної ставки відсотка буде недоцільним.

Після первісного визнання дебіторської заборгованості внаслідок договору з клієнтом будь-яка різниця між оцінкою дебіторської заборгованості відповідно до МСФЗ 9 та відповідної визнаної суми доходу слід подавати як витрати (наприклад, як збиток від зменшення корисності).

Для дебіторської заборгованості без значного компонента фінансування (що відноситься до сфери застосування МСФЗ 15), та дебіторської заборгованості по оренді (що виникає в результаті угод, які відносяться до сфери застосування МСФЗ 17) передбачений спрощений підхід, який допускає або вимагає визнання в обліку резерву, що завжди дорівнює розміру очікуваних кредитних збитків протягом всього строку дії фінансового активу незалежно від його якості, тобто без необхідності аналізу змін кредитного ризику та визначення стадії знецінення.

При визначенні резерву за фінансовою дебіторською заборгованістю учасники Групи використовують спрощений підхід. МСФЗ 9 передбачає можливість використання спрощень практичного характеру при оцінці очікуваних кредитних збитків, в якості такого спрощення стосовно торгової дебіторської заборгованості учасники Групи використовують підхід матричного резервування.

Цей підхід заснований на історичній інформації учасника Групи щодо рівня дефолтів у минулих періодах, що коригується з урахуванням прогнозних оцінок, включаючи ймовірність погіршення економічної ситуації в майбутньому. Станом на початок нового звітного року учасники Групи актуалізує дані про спостережний рівень дефолтів в минулих періодах та прогнозні оцінки.

Дебіторська заборгованість, що виникла внаслідок здійснення передоплати за товарно-матеріальні цінності, роботи, послуги, має свої особливості обліку, не є фінансовим активом, в погашення такої заборгованості очікується постачання товарів, виконання робіт, послуг. Створення резерву сумнівних боргів для такої заборгованості не проводиться.

13.6. Кошти, розміщені в банках на депозитних рахунках.

Відповідно до МСФЗ 9 первісна оцінка депозитів, розміщених в банках, здійснюється за їх справедливою вартістю, яка, як правило, дорівнює їх номінальній вартості. Подальша оцінка депозитів у національній валюті здійснюється за амортизованою собівартістю з використанням ефективного ставки відсотка, якщо виконуються обидві такі умови:

* актив утримують у моделі бізнесу, мета якої – утримання активів для збирання контрактних грошових потоків;

* контрактні умови фінансового активу передбачають у певні дати надходження грошових потоків, які є лише погашенням основної суми боргу та сплатою відсотків на непогашену основну суму боргу.

„Бізнес-модель” означає спосіб, за допомогою якого учасники Групи здійснюють управління своїми фінансовими інструментами для генерування потоків грошових коштів. Тобто, використовується бізнес-модель визначає, чи виникнуть потоки грошових коштів в результаті отримання коштів, передбачених договором.

Визначення бізнес-моделі для управління депозитами супроводжується SPPI - тестом, основною метою якого є визначення того, чи відповідають умови договору за фінансовим активом базовій моделі.

SPPI – тест здійснюється за кожним окремим фінансовим інструментом. Датою визнання фінансового активу вважається дата підписання договору.

У випадку оформлення траншевої депозитної лінії, SPPI – тест проводиться на груповій основі на дату підписання депозитного договору (надалі за текстом, Генеральний договір), та не проводиться за кожним окремим траншем. Датою визнання фінансового активу (траншу) вважається дата його оформлення. SPPI – тест для окремого траншу проводиться у випадку, якщо умови оформлення такого траншу змінюють умови Генерального договору в частині контрольних питань SPPI – тесту.

SPPI – тест проводиться одноразово, без подальшого перегляду та здійснюється на основі умов, за якими проводиться первісне визнання фінансового активу, без урахування усіх подальших додаткових угод/договорів про внесення змін, якщо укладання таких угод/договорів не призвело до припинення визнання старого фінансового активу та визнання нового фінансового активу. Перегляд бізнес-моделі проводиться на регулярній основі, не рідше 1 разу на квартал, а також у випадку виявлення відхилення від попередньо визначеної бізнес-моделі.

Учасники Групи оцінюють кошти, розміщені на депозитах у банках, на зменшення корисності на тій же основі, що і фінансовий актив, який належить до сфери застосування МСФЗ 9. Вимоги по знеціненню базуються на моделі очікуваних кредитних збитків з відображенням погіршення або покращення кредитної якості фінансових активів.

Підтвердженням зменшення корисності фінансового активу є спостережні дані про такі події: значні фінансові труднощі банку-контрагента, в т.ч. відсутність (або припинення) діяльності; порушення умов договору, на кшталт дефолту чи прострочення відсотків або основної суми більш ніж 90 днів; надання уступки/пільгових умов (відмінних від умов інших контрагентів) з економічних або договірних умов, пов'язаних з фінансовими труднощами банку-контрагента, які Учасники Групи не розглядали б за інших умов; зростання ймовірності оголошення банком-боржником банкрутства або іншої фінансової реорганізації, банкрутство; зникнення активного ринку для фінансового активу внаслідок фінансових труднощів; випуск фінансового активу з великою знижкою, що відображає зазані кредитні збитки. Учасники Групи ураховують загальний ефект декількох подій, якщо неможливо ідентифікувати одну окрему подію, що спричинила зменшення корисності фінансового активу.

Учасники Групи оцінюють ймовірність зменшення корисності фінансових інструментів, яка в бухгалтерському обліку відображається шляхом формування резервів за рахунок витрат Учасників Групи.

13.7. Формування резерву за депозитними операціями.

До заборгованості по операціях, за якими Учасники Групи формують резерви, належать кошти, розміщені на депозитних рахунках у банках (в т.ч. нараховані за ними проценти).

Вимоги по зменшенню корисності базуються на моделі очікуваних збитків з відображенням погіршення або покращення якості фінансових інструментів. Загальний підхід в рамках цієї моделі такий, що очікувані збитки учасники Групи повинні визнавати у складі прибутку або збитку стосовно всіх фінансових активів – навіть тих, що були щойно створені або придбані. Для кожного фінансового активу оцінка очікуваних збитків повинна містити в собі зважені збитки з урахуванням ймовірності їх виникнення, навіть якщо вони мало ймовірні і найбільш реалістичним результатом є отримання передбачених договором грошових потоків в повному обсязі. Вартість очікуваних збитків залежить від ступеню погіршення якості фінансового активу після первісного визнання.

Станом на перше число кожного кварталу відповідальний працівник кожного учасника Групи узагальнює результати аналізу боржників в цілому по банках-контрагентах, в яких розміщені кошти Учасника Групи на депозитних рахунках, визначає збільшення/зменшення кредитного ризику за фінансовими інструментами, та розраховує очікуваний кредитний збиток від зменшення корисності (оціночний резерв). При визначенні ймовірності

очікуваного збитку (коефіцієнта дефолту) для фінансових активів враховуються зміни зовнішніх кредитних рейтингів банків-контрагентів, інформація щодо дотримання ними економічних нормативів та лімітів відкритої валютної позиції, наявність/відсутність простроченої заборгованості на звітну дату, звіт суб'єкта аудиторської діяльності за результатами попереднього року.

Підхід до оцінки очікуваних кредитних збитків, відповідно до МСФЗ 9, повинен відображати: об'єктивну та зважену з урахуванням ймовірності суму, визначену шляхом оцінки діапазону можливих результатів; вартість грошей у часі; обґрунтовану та прийнятну інформацію про минулі події, поточні умови та прогнозні майбутні економічні умови, що є доступними без надмірних затрат та зусиль на звітну дату.

Резерв під збитки від зменшення корисності розраховується як очікувана величина збитку, помножена на ймовірність цього збитку. Розрахункова вартість очікуваних збитків відображає об'єктивну, зважену за ступенем ймовірності величину, яка визначається шляхом оцінки ряду можливих результатів. Тобто, очікуваний збиток визначається як зважена на ймовірність частина грошових потоків, що не будуть погашені внаслідок дефолту банка-контрагента. Максимальний період, за який оцінюються очікувані збитки, являє собою максимальний договірний строк, протягом якого фінансовий інструмент схильний до ризику. Зміна ризику протягом звітного періоду визначає базу розрахунку очікуваних збитків.

Результати розрахунків виносяться на розгляд та узгодження керівництва учасників Групи. На підставі рішень керівництва учасників Групи, здійснюються відображення операцій по розформуванню/формуванню резервів у бухгалтерському обліку.

Учасники Групи переглядають оціночний резерв за коштами, розміщеними на депозитах в банках, у повному обсязі на кожну звітну дату, тобто, станом на кінець кожного кварталу.

13.8. Для уточнення та розкриття інформації щодо фінансових інструментів використано дані нижче наведених таблиць:

Окрім інвестицій в асоційовані підприємства (про що зазначено вище), до складу довгострокових фінансових інвестицій на кінець звітного періоду входять інші фінансові інвестиції, детальна інформація про які, разом з інформацією про поточні фінансові інвестиції наведена в таблицях нижче:

Вид фінансових інвестицій	Станом на початок звітного періоду фінансові інвестиції, що оцінюються за:			Станом на кінець звітного періоду фінансові інвестиції, що оцінюються за:		
	справедливою вартістю з прибуток або збиток	справедливою вартістю з через інший сукупний дохід	амортизованою собівартістю	справедливою вартістю з прибуток або збиток	справедливою вартістю з через інший сукупний дохід	амортизованою собівартістю
Інші довгострокові фінансові інвестиції, крім інвестицій в асоційовані підприємства						
акції	-	-	-	-	-	-
державні облигації	-	-	-	-	-	-
облигації підприємств	-	-	-	-	-	-
депозити	-	-	-	-	-	-
інші	-	-	-	-	-	-
Всього	-	-	-	-	-	-
Поточні фінансові інвестиції:						
акції	77	-	-	-	-	-
державні облигації	-	-	1653	-	-	2051
облигації	-	-	-	-	-	-

підприємств						
депозити	-	-	109365	-	-	57867
інші	-	-	-	-	-	-
Всього	77	-	111018			59918

Структура поточних інвестицій	Станом на 31.12.19 р.
Депозитні вклади в національній валюті Депозитні вклади розміщено в банківських установах, що мають інвестиційний рейтинг AA та AAA за національною	57867
Депозитні вклади в національній валюті вклади розміщено в банківських установах, що мають інвестиційний рейтинг AA та AAA за національною шкалою	62819
<i>Резерв під очікувані кредитні збитки за депозитами</i>	(4952)
Облігації внутрішньої державної позики, які обліковуються за амортизованою собівартістю (до погашення) погашення 2019р	2051
Акції Фінансової компанії ПрАТ «УКРНАФТОГАЗ» код ЄДРПОУ 24101605, які обліковуються за справедливою собівартістю - 1,0723%.	-
Усього	59918

Фінансові інвестиції в боргові інструменти

Фінансові інвестиції в боргові інструменти	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
за амортизованою собівартістю:		
державні облігації	1 653	2051
дебіторська заборгованість з нарахованих доходів за державними облігаціями	139	-
облігації підприємств	-	
дебіторська заборгованість з нарахованих доходів за облігаціями підприємств	-	
дебіторська заборгованість з нарахованих доходів (відсотки за депозитними вкладками)	321	285
<i>резерв під очікувані кредитні збитки</i>	(2)	(1)
депозити	109545	62819
<i>резерв під очікувані кредитні збитки</i>	(180)	(4952)
інші	-	
резерв під очікувані кредитні збитки	-	
Всього	111476	60202
за справедливою вартістю через інший сукупний дохід:		
державні облігації	-	-
облігації підприємств	-	-
інші	-	-
резерв під очікувані кредитні збитки	-	-
Всього	-	-

	Станом на початок звітного періоду фінансові активи що оцінюються за:	Станом на кінець звітного періоду фінансові активи що оцінюються за:
--	---	--

	справедливою вартістю з через прибутку або збиток	справедливою вартістю з через інший сукупний дохід	амортизованою собівартістю	справедливою вартістю з через прибутку або збиток	справедливою вартістю з через інший сукупний дохід	амортизованою собівартістю
Довгострокова дебіторська заборгованість:						
кредити, надані юридичним особам	-	-	125268	-	-	142 045
кредити, надані фізичним особам	-	-	7587	-	-	6 893
кредити, надані фізичним особам - суб'єктам підприємницької діяльності	-	-	3445	-	-	5 306
Інша дебіторська заборгованість	-	-	40	-	-	8
Всього	-	-	136340	-	-	154 252
Інша поточна дебіторська заборгованість						
кредити, надані юридичним особам	-	-	72444	-	-	120 295
кредити, надані фізичним особам	-	-	345	-	-	963
кредити, надані фізичним особам - суб'єктам підприємницької діяльності	-	-	689	-	-	1 473
Інша дебіторська заборгованість	-	-	261	-	-	5
Всього	-	-	73739	-	-	122736

	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
Кредити, надані юридичним особам, в т. ч.		
Строкові кредити, у тому числі непоновлювані кредитні лінії	172 714	236 030
Кредитні лінії (траншеві)	52529	79 285
Резерв під очікувані кредитні збитки	(27531)	(52 975)
Всього (юридичні особи)	197 712	262 340
Кредити, надані фізичним особам, в т. ч.		
Строкові кредити, у тому числі непоновлювані кредитні лінії	10 237	9 159
Кредитні лінії (траншеві)	0	599
Резерв під очікувані кредитні збитки	(2 305)	(1 902)
Всього (фізичні особи)	7 932	7 856
Кредити, надані фізичним особам – суб'єктам підприємницької діяльності, в т. ч.		
Строкові кредити, у тому числі непоновлювані кредитні лінії	4 239	5 491

лінії		
Кредитні лінії (траншеві)	332	1 406
Резерв під очікувані кредитні збитки	(437)	(118)
Всього (фізичні особи – суб'єкти підприємницької діяльності)	4 134	6 779
Всього кредити	209 778	276 975

Аналіз кредитної якості боргових фінансових активів на кінець звітного періоду

	з низьким кредитним ризиком та кредитним ризиком, який не зазнав значного зростання	з кредитним ризиком, який значно зріс	кредитно-знецінені
кредити, надані юридичним особам	162 569	75 744	24 027
кредити, надані фізичним особам	6 657	0	1 199
кредити, надані фізичним особам - суб'єктам підприємницької діяльності	6 779	0	0
депозити	57867		
державні облігації	2051		
Всього	235923	75744	25226

Аналіз кредитної якості боргових фінансових активів на початок звітного періоду

	з низьким кредитним ризиком та кредитним ризиком, який не зазнав значного зростання	з кредитним ризиком, який значно зріс	кредитно-знецінені
кредити, надані юридичним особам	104215	93497	-
депозити	109365	-	-
кредити, надані фізичним особам	7722	-	210
кредити, надані фізичним особам - суб'єктам підприємницької діяльності	4134	-	-
Державні облігації	1653	-	-
Дебіторська заборгованість з нарахованих доходів за державними облігаціями	139		
Всього	219506	93497	210

Аналіз змін резерву під очікувані кредитні збитки

Резерв під очікувані кредитні збитки	Кредити	Депозити	Інші	Всього
Залишок на початок звітного періоду	30273	180	2	30455
Збільшення/(зменшення) резерву протягом звітного періоду	24722	4772	(1)	29493
Залишок станом на кінець періоду	54995	4952	1	59948

Оціночний резерв за кредитами збільшився станом на 01.01.2020 року, в порівнянні з 01.01.2019 року, в основному в зв'язку з зростанням обсягів простроченої кредитної заборгованості юридичних осіб та за рахунок погіршення фінансового стану окремих боржників в результаті переоцінки їх платоспроможності, а також в зв'язку із видачею нових кредитів та формуванням резерву за ними.

Оціночний резерв за коштами, розміщеними на депозитних рахунках в банківських установах, збільшився станом на 01.01.2020 року, в порівнянні з 01.01.2019 року, в зв'язку зі зміною значень коефіцієнтів ймовірності дефолту (пов'язано із щорічною актуалізацією даних про спостережний рівень дефолтів, з урахуванням судження керівництва).

Інформація щодо отриманої застави на кінець звітного періоду

Справедлива вартість застави за кредитами	Види застави				Всього
	грошові кошти	нерухоме майно	рухоме майно	інші види застави	
кредити з низьким кредитним ризиком	0	133 155	253 232	431 137	817 524
кредити з кредитним ризиком, який значно зріс	0	132 780	79 194	58 792	270 766
кредитно-знецінені кредити	0	67 767	37 337	33 664	138 768
Всього	0	333 702	369 763	523 593	1 227 058

Дебіторська заборгованість за попередньою оплатою, що виникла на підставі договорів, рахунків, рахунків-фактур, за виданими авансами та за розрахунками з нарахованих доходів з орендної плати є звичайною, поточною, термін знаходження її на балансі не перевищує 365 календарних днів з дати здійснення попередньої оплати постачальникам за товари, роботи, послуги, або нарахування доходів.

В складі дебіторської заборгованості обліковується заборгованість за сплаченому на підставі ч.2. ст. 26 Закону України «Про виконавче провадження» авансовому внеску для відкриття виконавчого провадження та фінансування витрат виконавчого провадження по проблемну боржнику Групи щодо стягнення заборгованості по його кредиту. На дату складання звітності Виконавча служба затримує повернення сплаченого авансового внеску, але в силу вище вказаного Закону, сума сплаченого внеску очікується Групою до повернення в обов'язковому порядку.

Розмір вище вказаної дебіторської заборгованості Групи представлена в фінансовій звітності (Баланс (Звіт про фінансовий стан) рядки 1125-1140 та в складі рядка 1040) не є суттєвим та не має впливу на прийняття економічних рішень.

Концептуальною основою фінансової звітності визначено, що якщо виникнення економічних вигід очікується протягом кількох облікових періодів і їхній зв'язок з доходом можна визначити лише в широких межах або непрямо, то витрати визнаються у звіті про прибутки та збитки на основі процедур систематичного і раціонального розподілу. Створення резерву сумнівних боргів не проводиться.

Попередня (авансова) оплата робіт і послуг визнається витратами майбутніх періодів на тій підставі, що вони відносяться до наступних звітних періодів, впродовж яких і будуть включені до складу витрат. Розподіл і включення до складу витрат поточного періоду, пов'язаних з авансовою (попередньою) оплатою робіт, послуг, здійснюється рівними частинами впродовж того періоду, за який була здійснена передоплата. Заборгованість, витрати по якій будуть визнані витратами у Звіті про фінансові результати у майбутніх звітних періодах згідно з принципом відповідності доходів і витрат, при сплаті коштів відображається за відповідним балансовим рахунком "Витрати майбутніх періодів".

До складу витрат майбутніх періодів належать витрати, пов'язані з господарською діяльністю учасників Групи (передплата газет, журналів, періодичних та довідкових видань, витрати на страхування майна, оплата за користування програмним забезпеченням, витрати на оплату телефонних та телекомунікаційних послуг, сплачені наперед рекламні послуги, витрати, пов'язані з оплатою ліцензій, попередня (авансова) оплата робіт, послуг (

комунальні послуги), інші витрати майбутніх періодів, проведені в звітному періоді, але підлягають віднесенню на витрати в майбутніх звітних періодах.

Найменування показника структури витрат	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
Витрати майбутніх періодів	179	99
Резерв під знецінення	-	-
Всього	179	99

Примітка 14. Непоточні активи, утримувані для продажу, та припинена діяльність.

На початок звітного періоду за даними балансу Групи обліковувалося майно (предмет іпотеки – квартира), на яке в рахунок задоволення вимог до «Позичальника №1», на підставі договору про задоволення вимог іпотекодержателя, посвідченого приватним нотаріусом Київського міського нотаріального округу, учасником Групи ТОВ «ФК «ПФБ КРЕДИТ» було набуто право власності. Ринкова вартість, визначена на момент такого набуття на підставі оцінки предмета іпотеки ТОВ «Алькорцентр» складає 4020,0 тис. грн.

Враховуючи критерії, що дають змогу класифікувати вище вказаний об'єкт нерухомості, як актив, утримуваний для продажу, Група визнала вказану квартиру активом утримуваним для продажу та відображало її в бухгалтерському обліку та проміжній фінансовій звітності (Баланс (Звіт про фінансовий стан) рядок 1200) на протязі звітного періоду за балансовою вартістю. Амортизація на вище названий актив не нараховувалась.

Одним з критеріїв віднесення вказаного активу до активів, які визнаються утримуваними для продажу є висока ймовірність того, що об'єкт справді буде проданий протягом одного року з дати класифікації. Учасником Групи ТОВ «ФК «ПФБ КРЕДИТ» здійснювалась активна пропозиція щодо продажу об'єкту на ринку за помірною ціною, з урахуванням його поточної справедливої вартості. З метою реалізації даного питання учасником Групи ТОВ «ФК «ПФБ КРЕДИТ» було укладено договори з агентствами нерухомості про надання послуг щодо пошуку осіб, які зацікавлені придбати вище вказаний об'єкт нерухомості. Враховуючи значні коливання курсу національної валюти, з метою визначення ціни продажу, учасником Групи ТОВ «ФК «ПФБ КРЕДИТ» було укладено договір про проведення незалежної оцінки з ТОВ «Алькорцентр». Відповідно до звіту про оцінку житлової квартири, станом на 23.08.2019р. ринкова вартість квартири складає 3424,0 тис. грн. без ПДВ.

Відповідно до договору купівлі-продажу квартири від 28.08.2019р., продаж було здійснено за ціною 3500,0 тис. грн.

У відповідності до вимог МСФЗ та Податкового кодексу України, учасником Групи ТОВ «ФК «ПФБ КРЕДИТ» здійснені в бухгалтерському обліку всі необхідні відображення щодо зміни справедливої вартості проданої квартири та списанні її з балансу.

В результаті не виконання «Позичальником № 2» своїх зобов'язань за кредитним договором від 27.06.2012р, та проведених заходів щодо стягнення з нього заборгованості за кредитом, Правлінням учасника Групи ТОВ «ФК «ПФБ КРЕДИТ» прийнято рішення про задоволення вимог учасника Групи ТОВ «ФК «ПФБ КРЕДИТ» до «Позичальника № 2» шляхом набуття права власності на квартиру, яка є предметом іпотеки за Договором іпотеки, шляхом укладення окремого Договору про задоволення вимог іпотекодержателя, для наступного продажу її третім особам.

16.08.2019р. було укладено між учасником Групи ТОВ «ФК «ПФБ КРЕДИТ» та «Іпотекодавцем» договір про задоволення вимог іпотекодержателя, посвідчений 16.08.2019р. приватним нотаріусом Київського міського нотаріального округу. На підставі цього договору право власності на предмет іпотеки (вищезазначену квартиру) було зареєстровано за ТОВ «ФК «ПФБ КРЕДИТ» в рахунок задоволення вимог учасником Групи ТОВ «ФК «ПФБ КРЕДИТ» до «Позичальника № 2».

Учасник Групи ТОВ «ФК «ПФБ КРЕДИТ» набув предмет іпотеки у власність за вартістю, визначеною на момент такого набуття на підставі оцінки предмета іпотеки ТОВ «Алькорцентр» від 02.08.2019р., що складає 1644,7 тис. грн.

Учасником Групи ТОВ «ФК «ПФБ КРЕДИТ» визнано вказану квартиру активом

утримуваним для продажу враховуючи критерії, що дають змогу класифікувати такий актив, як утримуваний для продажу. Вказаний актив на протязі звітного періоду відображався в бухгалтерському обліку за балансовою вартістю та не амортизувався.

Учасником Групи ТОВ «ФК «ПФБ КРЕДИТ» здійснювалась активна пропозиція щодо продажу об'єкту на ринку за помірною ціною, з урахуванням його поточної справедливої вартості шляхом публікації на сайтах OLX, DOM.RIA, DOMIK безкоштовних оголошень щодо продажу вказаної квартири.

За результатами переговорів учасника Групи ТОВ «ФК «ПФБ КРЕДИТ» з потенційними покупцями була досягнута домовленість про укладання договору купівлі-продажу квартири за ціною продажу 1689,3 тис. грн. Відповідно до договору купівлі-продажу квартири від 22.11.2019р., продаж було здійснено за вище вказаною ціною, про що в бухгалтерському обліку проведені відповідні відображення, щодо списання її з балансу.

Результатом невиконання «Позичальником № 3» своїх зобов'язань перед Групою, є відкрите виконавче провадження № 55146879 по примусовому виконанню виконавчого листа по справі № 361/6910/16-ц, виданого 18.10.2017, Броварським міськрайонним судом Київської області про стягнення з «Позичальника № 3» на користь ТОВ „ФК „ПФБ КРЕДИТ” кредитної заборгованості в розмірі 422195,10 грн.

Державним виконавцем в межах виконавчого провадження, на підставі ст. 61 закону України „Про виконавче провадження”, абз. 4 п. 2 р. VII Порядку реалізації арештованого майна, затвердженого наказом Міністерства юстиції України від 29.09.2016 №2831/5, здійснено заходи щодо реалізації майна боржника, а саме: земельної ділянки площею 0.0940 га., зареєстрованою 03.10.2012р. Управлінням Держкомзему у Броварському районі Київської області та цільовим призначенням для індивідуального садівництва, та належить «Позичальнику № 3» на підставі державного акту на право власності на земельну ділянку.

Згідно протоколів проведення державним підприємством „СЕТАМ” трьох електронних торгів на Інтернет сайті з продажу вище вказаної земельної ділянки, торги не відбувались, у зв'язку з відсутністю допущених учасників торгів.

Учасник Групи ТОВ «ФК «ПФБ КРЕДИТ» отримав вимогу державного виконавця про вирішення питання про залишення за собою нереалізованого майна, а саме: вище вказаної земельної ділянки. Державним виконавцем Броварського міськрайонного відділу державної виконавчої служби складено акт про передачу майна стягувачу (Товариству) в рахунок погашення боргу.

На засіданні Правління учасника Групи ТОВ «ФК «ПФБ КРЕДИТ» від 11.02.2019р. прийнято рішення про оформлення права власності та взяття на баланс Групи вище зазначеної земельної ділянки за ціною третіх електронних торгів, а саме 62 986 грн.

Приватним нотаріусом Броварського районного нотаріального округу Київської області видано свідоцтво про придбання учасником Групи ТОВ «ФК «ПФБ КРЕДИТ» земельної ділянки, що належала «Позичальнику № 3».

Учасник Групи ТОВ «ФК «ПФБ КРЕДИТ» визнав вказану земельну ділянку активом, утримуваним для продажу враховуючи критерії, що дають змогу класифікувати такий актив, як утримуваний для продажу та відображав вказаний об'єкт в бухгалтерському обліку та проміжній фінансовій звітності (Баланс (Звіт про фінансовий стан) рядок 1200) протягом звітного року за балансовою вартістю.

Учасником Групи ТОВ «ФК «ПФБ КРЕДИТ» здійснюється активна пропозиція щодо продажу земельної ділянки на ринку за помірною ціною, з урахуванням її поточної справедливої вартості, шляхом публікації на сайтах OLX, DOM.RIA, DOMIK безкоштовних оголошень щодо продажу вказаної земельної ділянки. Станом на 01.01.2020р. процедура продажу триває.

Примітка 15. Грошові кошти.

Грошові кошти є найбільш ліквідними активами Групи .

Грошові кошти в національній валюті відображаються в бухгалтерському обліку за номінальною вартістю. Облік грошових коштів в Групі ведеться в розрізі валют, в розрізі банків, в яких відкриті поточні та депозитні рахунки. Грошові кошти за станом на 31.12.2019 р. зберігаються на поточних та депозитних банківських рахунках . Станом на кінець дня 31

грудня 2019р. в консолідованій фінансовій звітності (Баланс (Звіті про фінансовий стан (рядок 1165) відображено залишок грошових коштів на поточних рахунках в банках, які можуть бути вільно використані для поточних операцій учасників Групи.

Найменування показника структури грошових коштів	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
Поточні та інші рахунки в банках	7218	13993
Резерв під знецінення за коштами, розміщеними в банках	-	-
Всього	7218	13993

Учасники групи не мають невикористаних запозичених коштів, що можуть бути наявними для майбутньої операційної діяльності.

Сума грошових потоків, які виникають від операційної, інвестиційної та фінансової діяльності відображена в Звіті про рух грошових коштів, складеного за вимогами МСБО 7 за прямим методом.

Виходячи з того, що протягом звітного періоду учасники небанківської фінансової групи оперували в різних сегментах: надання фінансових послуг в Україні, оптова торгівля нафтопродуктами та послуги з організації перевезень в Україні, страхування та готельні послуги, Групою розкрита інформація про доходи, витрати, фінансові результати, активи та зобов'язання звітних сегментів.

Попередній звітний період (2018рік)

Найменування показника	Найменування звітних сегментів				Нерозподілені статті	Усього
	Надання фінансових послуг	Оптова торгівля нафтопродуктами та послуги з організації перевезень	Страховання	Готельні послуги		
Доходи звітних сегментів:						
Доходи від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) в т.ч.:						98740
зовнішнім покупцям	50 796	30 010	12 425	5 509	0	98740
іншим звітним сегментам	0	0	0	0	0	0
Дохід від зміни страхових резервів	0	0	497	0	0	497
Інші операційні доходи	32 189	9 612	75	1 400	0	43276
Дохід від участі в капіталі	0	0	0	0	0	0
Фінансові доходи	5 155	704	4 296	213	0	10368
Інші доходи	405		84	1 473	0	1962
Усього доходів звітних сегментів	88 545	40 326	17 377	8 595	0	154843
Нерозподілені доходи, в т.ч.:	x	x	x	x	25 070	25070
дохід від участі в капіталі	x	x	x	x	0	0
фінансові доходи	x	x	x	x	0	0
інші доходи	x	x	x	x	25 070	25070
Усього доходів Групи	88 545	40 326	17 377	8 595	25 070	179913
Витрати звітних						

сегментів:						
собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг):	0	-16 319	-454	-4 979	0	-21752
зовнішнім покупцям	0	-16 319	-454	-4 979	0	-21752
іншим звітним сегментам	0	0	0	0	0	0
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	0	0	-876	0	0	-876
Адміністративні витрати	-29 509	-2 742	-4 222	-882	0	-37355
Витрати на збут		-201	-737	-2 150	0	-3088
Інші операційні витрати	-33 444	-9 413	-242	-345	0	-43444
Фінансові витрати звітних сегментів	0	0	0	-109	0	-109
Втрати від участі в капіталі	0	0	-906	0	0	-906
Інші витрати	-240		-390	-7	0	-637
Усього витрат звітних сегментів	-63 193	-28 675	-7 827	-8 472	0	-108167
Нерозподілені витрати, в т.ч.					-8 530	-8530
фінансові витрати	x	x	x	x	0	0
інші витрати	x	x	x	x	0	0
витрати з податку на прибуток	x	x	x	x	-8 530	-85300
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) іншим звітним сегментам	x	x	x	x	0	0
Усього витрат Групи	-63 193	-28 675	-7 827	-8 472	-8 530	-116697
Фінансовий результат діяльності сегмента	25 352	11 651	9 550	123		46676
4. Фінансовий результат діяльності Групи	25 352	11 651	9 550	123	16 540	63216
Активи звітних сегментів:						
Основні засоби	4 181	653	68	19 577	0	24479
Довгострокова дебіторська заборгованість	136 340	0	0	0	0	136340
Інші необоротні активи	5 412	224	343	18	0	5997
Інша поточна дебіторська заборгованість	73 478	159	102	0	0	73739
Поточні фінансові інвестиції	55 477	13 504	30 515	11 599	0	111095
Частка перестраховика у страхових резервах	0	0	97	0	0	97
Інші оборотні активи	771	17 663	3 934	863	0	23231
Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	4 020	0	0	0	0	4020
Нерозподілені активи, в т.ч.	x	x	x	x	34 326	34326
Довгострокові фінансові інвестиції	x	x	x	x	34 326	34326
	x	x	x	x	0	0
Усього активів Групи	279 679	32 203	35 059	32 057	34 326	413324
Зобов'язання звітних сегментів:						

Довгострокові зобов'язання	102	0	5 577	0	0	5679
Поточні зобов'язання	809	10 663	431	8 071	0	19974
Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утриманими для продажу, та групами вибуття	460	0	0	0	0	460
Нерозподілені зобов'язання, в т.ч.	x	x	x	x	4 506	4506
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з податку на прибуток	x	x	x	x	4 506	4506
	x	x	x	x		
Усього зобов'язань Групи	1 371	10 663	6 008	8 071	4 506	30619

Звітний період

Найменування показника	Найменування звітних сегментів				Нерозподілені статті	Усього
	Надання фінансових послуг	Оптова торгівля нафтопродуктами та послуги з організації перевезень	Страховання	Готельні послуги		
Доходи звітних сегментів:						
Доходи від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) в т.ч.:						
зовнішнім покупцям	63 517	22 441	16 008	4 660	0	106 626
іншим звітним сегментам	0	0	0	0	0	0
Дохід від зміни страхових резервів	0	0	0	0	0	0
Інші операційні доходи	44912	207	623	956	0	46698
Дохід від участі в капіталі	0	0	0	0	471	471
Фінансові доходи	29 077	246	4 834	1 224	0	35 381
Інші доходи	6 819	7	3 838	153	0	10 817
Усього доходів звітних сегментів	144325	22 901	25 303	6993	471	199 993
Нерозподілені доходи, в т.ч.:	x	x	x	x	0	0
дохід від участі в капіталі	x	x	x	x	0	0
фінансові доходи	x	x	x	x	0	0
інші доходи	x	x	x	x	0	0
Усього доходів Групи	144325	22 901	25 303	6993	471	199 993
Витрати звітних сегментів:						
собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг):						
зовнішнім покупцям	0	-10 632	-247	-5 334	0	-16 213
іншим звітним сегментам	0	0	0	0	0	0
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	0	0	-1 271	0	0	-1 271
Витрати від зміни інших страхових резервів			-1 451			-1451
Адміністративні витрати	-34 358	-1 995	-5 073	-1 016	0	-42442
Витрати на збут		-160	-883	-2 117	0	-3 160
Інші операційні витрати	-68 735	-365	-603	-490	0	-70 193
Фінансові витрати звітних	0	0	0	0	0	0

сегментів						
Втрати від участі в капіталі	0	0	-92	0	0	-92
Інші витрати	-12 737	-25	-7	0	-19 080	-31 849
Фінансові витрати	-241	0	-7	-1305	0	-1 553
Усього витрат звітних сегментів	-116 071	-13 177	-9634	-10 262	-19 080	-168 224
Нерозподілені витрати, в т.ч.					-7228	-7228
фінансові витрати	x	x	x	x	0	0
інші витрати	x	x	x	x	0	0
витрати з податку на прибуток	x	x	x	x	-7228	-7228
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) іншим звітним сегментам	x	x	x	x	0	0
Усього витрат Групи	-116 071	-13 177	-9634	-10 262	-26 308	-175 452
Фінансовий результат діяльності сегмента	28254	9 724	19 696	-3 269	-22 636	31 769
4. Фінансовий результат діяльності Групи	28254	9 724	19 696	-3 269	-29 864	24 541
Активи звітних сегментів:						
Основні засоби	2 459	0	555	0	0	3 014
Довгострокова дебіторська заборгованість	154 252	0	0	0	0	154 252
Інші необоротні активи	5 373	0	777	0	0	6 150
Інша поточна дебіторська заборгованість	122731	0	5	0	0	122736
Поточні фінансові інвестиції	16 823	0	43 095	0	0	59 918
Частка перестраховика у страхових резервах	0	0	132	0	0	132
Інші оборотні активи	11998	0	5 063	0		17 061
Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	63	0	0	0	0	63
Нерозподілені активи, в т.ч.	x	x	x	x	48156	48156
Довгострокові фінансові інвестиції	x	x	x	x	48156	48156
	x	x	x	x	0	0
Усього активів Групи	313699	0	49 627	0	48156	411482
Зобов'язання звітних сегментів:						
Довгострокові зобов'язання	107	0	7 700	0	0	7 807
Поточні зобов'язання	1 357	0	993	0	0	2 350
Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утриманими для продажу, та групами вибуття	0	0	0	0	0	0
Нерозподілені зобов'язання, в т.ч.	x	x	x	x	3229	3229
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з податку на прибуток	x	x	x	x	3229	3229
	x	x	x	x		
Усього зобов'язань Групи	1 464	0	8 693	0	3229	13386

Примітка 16. Запаси.

До складу запасів матеріальних цінностей, що обліковуються на балансі Групи включаються матеріальні цінності, що призначені для виробничих потреб та управління Учасників Групи і забезпечення його безперервної роботи (паливно-мастильні матеріали, автотовари, автомобільні шини, акумуляторні батареї, тощо). Запаси матеріальних цінностей використовуються в виробничому процесі не більше ніж один рік.

Враховуючи вимоги МСБО 2 «Запаси» щодо оцінки запасів за найменшою з двох величин: собівартістю та чистою вартістю реалізації, учасник Групи ТОВ «ФК «ПФБ КРЕДИТ» на дату складання річного балансу під час проведення річної інвентаризації проводить оцінку чистої вартості реалізації автомобільних шин та/або акумуляторних батарей. Для здійснення такої оцінки використовуються дані, що характеризують роботу кожної одиниці автомобільних шин та акумуляторних батарей, а саме: балансова вартість, дата придбання, гарантія виробника (норма пробігу, термін експлуатації в місяцях/тис. км), дані про наробіток акумуляторних батарей та шин (фактичні показання пробігу/напрацювання), їх технічний стан. Зменшення та збільшення вартості запасів до їх чистої вартості реалізації іншим учасником Групи ПрАТ СК «ОНІКС» протягом 2019 року не проводилось.

Собівартість запасів включає всі витрати на придбання та інші витрати, понесені під час доставки запасів до їх теперішнього місцезнаходження та приведення їх у теперішній стан. Відповідно до МСБО 2 «Запаси» учасник Групи ТОВ «ФК «ПФБ КРЕДИТ» використовує для бухгалтерського обліку запасів паливно-мастильних матеріалів метод середньозваженої собівартості.

Станом на 01 січня 2019 року та 1 січня 2020 року у учасників групи відсутні запаси, що передані під заставу для гарантії зобов'язань; відсутні запаси, визнані як витрати.

Найменування	Запаси	Незавершене виробництво	Готова продукція	Товари	Всього
Залишок на 01.01. 2019 року	1554	-	-	-	1554
в т. ч. відображені за чистою вартістю реалізації мінус витрати на продаж	-	-	-	-	-
Балансова вартість запасів, переданих під заставу для гарантії зобов'язань	-	-	-	-	-
Інші вибуття запасів (за даними обліку інших учасників Групи)	1183	-	-	-	1183
Надійшло запасів	5496	-	-	-	5496
Собівартість використаних запасів	-	-	-	-	-
Списано запасів протягом року	5668	-	-	-	5668
Резерв під знецінення запасів на кінець попереднього періоду (початок звітнього періоду)	-	-	-	-	-
Залишок на 01.01.2020 року	199	-	-	-	199
в т. ч. відображені за чистою вартістю реалізації мінус витрати на продаж	174	-	-	-	174
Балансова вартість запасів, переданих під заставу для гарантії зобов'язань	-	-	-	-	-

Примітка № 17 Частка перестраховиків у страхових резервах

Частка перестраховиків у страхових резервах станом на 31.12.2018 р. складала 97 тис. грн., у тому числі: у резервах збитків 33 тис. грн., та у резервах незароблених премій 64 тис. грн. Станом на

31.12.2019 р. частка перестраховиків у страхових резервах складала 132 тис. грн., в т. ч. у резервах збитків - 32 тис. грн., у резервах незароблених премій 100 тис. грн.

Страхові резерви ПрАТ СК «ОНІКС» формуються згідно ст. 31 Закону України «Про страхування» та поділяються на такі види:

- резерв незароблених премій - розраховується на будь-яку звітну дату залежно від часток надходжень, сум страхових платежів з відповідних видів страхування у кожному місяці з попередніх дев'яти місяців, які складають 80 % загальної суми надходжень страхових платежів по відповідним видам страхування в кожному місяці із попередніх 9-ти місяців. Частка участі перестраховиків у резервах незароблених премій розраховується аналогічно, виходячи з 80% премій, належних перестраховикам.

- резерв заявлених, але не виплачених збитків та частка участі перестраховиків у резервах заявлених, але не виплачених збитків.

Інформація про частку перестраховика у страхових резервах та зміни їх величин

Вид страхових резервів	Залишок на початок року	Результат зміни за звітний рік	Залишок на кінець звітного року
Частка перестраховиків у резервах незароблених премій	64	36	100
Частка перестраховиків у Резерві заявлених, але не виплачених збитків	33	(1)	32
Всього ЧП у страхових резервах	97	35	132

Станом на 31.12.2019 Компанія здійснила оцінку та визначила, що ознак зменшення корисності активів перестраховування не існувало.

Примітка 18. Власний капітал

Станом на кінець дня 31 грудня 2019 року статутний капітал небанківської фінансової групи становить 398096 тис. грн.

Капітал у дооцінках становить 1637 тис. грн.

Резервний фонд (капітал) формується шляхом щорічних відрахувань від чистого прибутку учасників Групи або за рахунок нерозподіленого прибутку.

Розмір відрахувань до резервного фонду учасників Групи має бути не меншим, ніж 5 (п'ять) відсотків від чистого прибутку учасників Групи за рік до досягнення ними 10 (десяти) відсотків розміру статутного капіталу учасників Групи. Сума резервів, створених відповідно до чинного законодавства та установчих документів за рахунок нерозподіленого прибутку учасників Групи складає 77843 тис. грн., в т.ч. резервний капітал ПрАТ СК «ОНІКС» складається: з резервного фонду в розмірі 3 780,0 тис. грн. та сформованих вільних резервів в розмірі 55 035 тис. грн.. Вільні резерви – це частка власних коштів, які резервуються з метою додаткового забезпечення платоспроможності згідно з прийнятою методикою здійснення страхової діяльності.

Резервний капітал використовується для покриття витрат, пов'язаних з відшкодуванням збитків, покриттям позапланових витрат, а також для збільшення статутного капіталу.

Згідно Статутів учасників Групи, прибуток утворюється з надходжень від господарської діяльності після покриття матеріальних та прирівняних до них витрат та витрат на оплату праці. Розподіл прибутку здійснюється щорічно за рішенням Загальних зборів Учасників відповідно до законодавства України та Статуту Товариства. Нерозподілений прибуток минулих звітних періодів та звітного року становить 120145 тис. грн.

Показник	На початок звітного періоду 31.12.18р.	На кінець звітного періоду 31.12.19р.
Статутний капітал	198471	198471

Резервний капітал, в т.ч.:	76048	77843
Резервний фонд	21013	22808
Вільні резерви	55 035	55 035
Капітал у дооцінках	370	1637
Нерозподілений прибуток (ф1р1420)	105451	120145
Неконтрольована частка	2365	-
Всього Власний капітал (Ф1р1495)	382705	398096

У 2019 році було використано нерозподілений прибуток на виплату дивідендів акціонерам учасників Групи в сумі 8610 тис.грн.

Примітка 19. Управління капіталом.

Управління капіталом Групи спрямовано на досягнення наступних цілей: дотримання вимог до капіталу, встановлених законодавством, забезпечення здатності учасників Групи функціонувати в якості безперервно діючих підприємств. Загальна сума капіталу, управління яким здійснюється, дорівнює сумі капіталу, відображеного в консолідованому балансі.

Протягом звітного періоду у складі капіталу Групи відбулися наступні зміни:

- капітал збільшився на суму чистого прибутку, що складає 24541 тис. грн., отриманого Групою за звітний рік (рядок 4100 Консолідованого Звіту про власний капітал), що відповідає даним рядка 2350 Консолідованого Звіту про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) станом на 31.12.2019р.;

- капітал збільшився на суму дооцінки фінансової інвестиції в сумі 1637 тис. грн., відображена у іншому сукупному доході (рядок 2405 розділ II Сукупний дохід Звіту про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід), не включається до складу доходів від будь-якої діяльності і фінансових результатів до оподаткування, визначених у фінансовій звітності Товариства, складеній відповідно до МСФЗ;

- резервний капітал збільшився, нерозподілений прибуток зменшився на суму 1795 тис. грн. що є результатом щорічних відрахувань до резервного фонду від чистого прибутку за звітний рік;

- нерозподілений прибуток зменшився на суму 8610 тис. грн., що є результатом виплачених дивідендів за звітний рік;

- нерозподілений прибуток збільшився на суму 370,0 тис. грн. за рахунок перекласифікації емісійних різниць, які виникли в періоді з 1999 року по 2008 рік у результаті розміщення акцій банку в зв'язку з реєстрацією статутного фонду;

- капітал зменшився за рахунок продажі неконтрольованої частки в дочірньому підприємстві в сумі 2365 тис.грн.;

Примітка 20. Забезпечення та умовні зобов'язання

Поточні забезпечення створюються небанківською фінансовою групою для відшкодування наступних (майбутніх) операційних витрат на виплату відпусток працівникам Групи. Резерв під невикористані відпустки, як забезпечення, використовується для відшкодування лише тих витрат, для покриття яких його було створено.

Формування резерву для забезпечення виплат відпусток здійснюється щомісячно за рахунок поточних витрат учасників Групи. Наприкінці року проводиться інвентаризація резерву на оплату відпусток працівникам Групи і у разі потреби здійснюються відповідні коригування (збільшення, зменшення).

Вид забезпечення	Залишок на 01.01.2019р.	Створено забезпечень протягом року	Використано забезпечень протягом року	Інші витрачання (залишок інших учасників, в зв'язку з виходом з Групи)	Сума очікуваного відшкодування витрат іншою стороною, що врахована при оцінці забезпечення	Залишок на 01.01.2020р.
Забезпечення на виплату відпусток працівникам Групи	2249	2565	2248	1245	-	1321
Всього	2249	2565	2248	1245	-	1321

Забезпечення визнаються учасниками Групи тільки тоді, коли є юридичні або ті, що впливають з практики, зобов'язання, що виникли внаслідок минулих подій, та існує висока ймовірність того, що погашення цього зобов'язання потребує вибуття ресурсів, а також може бути здійснена достовірна оцінка для визнання забезпечення.

Сума, визнана у якості забезпечення (резерву), являє собою найбільш точну оцінку виплат, необхідних для погашення поточного зобов'язання на звітну дату, приймаючи до уваги ризики та невизначеність, пов'язані із зобов'язанням. Якщо для розрахунку забезпечення (резерву) використовуються грошові потоки, які необхідні для погашення поточного зобов'язання, балансовою вартістю забезпечення (резерву) вважається дисконтована вартість таких грошових потоків.

Станом на 31.12.2019 року поточні зобов'язання Групи (Консолідований Баланс (Звіт про фінансовий стан) рядки 1615-1650 та рядок 1690) складаються з розрахунків зі страхування, розрахунків з бюджетом, у тому числі з податку на прибуток. Вказана кредиторська заборгованість є звичайною, поточною, термін знаходження її на балансі не перевищує 365 календарних днів з дати виникнення її на балансі.

Станом на 31.12.2019 року умовні зобов'язання Групи складаються з відкличних невикористаних кредитних зобов'язань. За такими зобов'язаннями немає ймовірності вибуття ресурсів, які втілюють у собі економічні вигоди, для виконання цих зобов'язань, адже умовами договору фінансового кредиту визначено безумовне право Групи без попереднього повідомлення боржника в односторонньому порядку відмовитися від подальшого виконання взятих на себе зобов'язань, у тому числі в разі несвоєчасного виконання ним договірних зобов'язань перед Групою.

Умовні зобов'язання	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
Невикористані кредитні зобов'язання	45837	32927
Всього	45837	32927

Примітка № 21 Страхіві зобов'язання (резерви)

Страхові резерви утворюються з метою забезпечення майбутніх виплат страхового відшкодування залежно від видів страхування (перестраховування). Формування та облік технічних резервів та частки перестраховиків в них здійснюється відповідно до ст. 31 Закону України «Про страхування» та Положення про порядок формування, розміщення та обліку страхових резервів за видами страхування, іншими, ніж страхування життя, затвердженого Розпорядженням Державної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг № 3104 від 17.12.2004р.

Страхові зобов'язання приймаються рівними обсягам страхових резервів, які формуються у порядку передбаченому в ЗУ «Про страхування».

Кошти страхових резервів розміщувалися згідно «Положення про обов'язкові критерії і нормативи достатності капіталу та платоспроможності, ліквідності, прибутковості, якості активів та ризиковості операцій страховика», затвердженого Розпорядженням №850 від 07.06.2018р..

Страхові резерви ПрАТ СК «ОНІКС» у 2019 році формуються згідно Внутрішньої політики страховика з формування технічних резервів та поділяються на такі види:

- **резерв незароблених премій** - розраховується на будь-яку звітну дату залежно від часток надходжень, сум страхових платежів з відповідних видів страхування у кожному місяці з попередніх дев'яти місяців, які складають 80 % загальної суми надходжень страхових платежів по відповідним видам страхування в кожному місяці із попередніх 9-ти місяців. Доля участі перестраховиків у резервах незароблених премій розраховується аналогічно, виходячи з 80% премій, належних перестраховикам;

- **резерв заявлених, але не виплачених збитків** та доля участі перестраховиків у резервах заявлених, але не виплачених збитків.

Фактично сформовані страхові резерви та зміни їх величин станом на 31.12.2019 р.:

Вид страхових резервів	Залишок на початок року	Результат зміни за звітний рік	Залишок на кінець звітного року
Резерв незароблених премій	4 873	549	5 512
Резерв заявлених, але не виплачених збитків	704	1 451	2 155
Всього страхові резерви	5 577	2 000	7 667

МСФЗ та Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку (далі - МСБО) мають певні застереження щодо обліку і відображення у звітності зобов'язань, зокрема, відповідно до пункту 14 МСФЗ 4 «Страхові контракти» страховик:

а) не повинен визнавати як зобов'язання будь-які резерви щодо ймовірних майбутніх страхових виплат, якщо такі страхові виплати виникають за страховими контрактами, які не існують на кінець звітного періоду (такі як резерв катастроф та коливань збитковості);

б) повинен проводити перевірку адекватності зобов'язань;

г) не повинен проводити взаємозалік: щодо активів перестрашування проти відповідних страхових зобов'язань; або доходів або витрат за договорами перестрашування проти витрат або доходів за відповідними страховими контрактами;

г) повинен слідкувати за тим, чи не зменшилась корисність його активів перестрашування. Згідно з вимогами пункту 15 МСФЗ 4 «Страхові контракти» страховик повинен на кожен звітну дату оцінювати адекватність своїх страхових зобов'язань, використовуючи для цього поточні оцінки майбутніх рухів грошових коштів за страховими контрактами. Якщо ця оцінка показує, що балансова вартість його страхових зобов'язань за вирахуванням відповідних відстрочених аквізиційних витрат та відповідних нематеріальних активів, є неадекватною в контексті розрахункових показників майбутніх рухів грошових коштів, нестачу необхідно повністю визнавати у звіті про прибутки та збитки.

З метою адекватного оцінювання фінансових зобов'язань (Норматив ризиковості операцій) Компанії та дотримання Нормативу платоспроможності та достатності капіталу проводилась перевірка адекватності сформованих резервів. Перевірка на адекватність страхових резервів проводилась з залученням Актуарія Луць А.О. (свідоцтво №01 – 024 від 10.01.2017 р., видане Національною комісією що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг). В Актуарному звіті від 21.02.2020 Актуарій підтверджує адекватність зобов'язань станом на 31.12.2019 року.

Сформовані страхові резерви, що відображено в фінансовій звітності є достатніми для виконання своїх зобов'язань по страховим договорам, які не закінчили свою дію на звітну дату, та витратам, пов'язаних з виконанням цих договорів.

Узгодження змін у страхових зобов'язаннях (резервах) та активах перестрашування

Резерв збитків

Рух страхових резервів та активів перестрашування	Звітний рік		
	Валова сума	Частка перестраховиків	Чиста сума
Всього резервів збитків на початок звітного року	704	33	671
Страхові виплати, здійснені протягом звітного періоду	(1 282)	10	(1 272)
Збільшення резервів:			
за звітний рік	4 231	23	4 208
за попередні роки	-	-	-
Курсові різниці	-	-	-

Інші зміни	(1 498)	(14)	(1 484)
Всього резервів збитків на кінець звітного року	2 155	32	2 123

Резерв незароблених премій

Рух страхових резервів та активів перестраховування	Звітний рік		
	Валова сума	Частка перестраховиків	Чиста сума
Резерв незароблених премій на початок звітного року	4 873	64	4 809
Премії, підписані у звітному році	17 226	306	16 920
Премії, зароблені протягом звітного року	16 587	270	16 317
Курсові різниці	-	-	-
Інші зміни	-	-	-
Резерв незароблених премій на кінець звітного року	5 512	100	5 412

18. Інформація про виконання нормативів згідно Положення про обов'язкові критерії і нормативи достатності капіталу та платоспроможності, ліквідності, прибутковості, якості активів та ризиковості операцій страховика затвердженого Розпорядженням №850 від 07.06.2018 року Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг

18.1. Норматив платоспроможності та достатності капіталу, Норматив ризиковості операцій страховика та Норматив якості активів учасника небанківської фінансової Групи ПрАТ СК «ОНІКС».

Прийнятні та якісні активи в рядках Балансу (Звіт про фінансовий стан) (Ф1)	В рядках ф1	норматив платоспроможності та достатності капіталу	Норматив ризиковості операцій	Норматив якості активів
		31.12.2019	31.12.2019	31.12.2019
Грошові кошти та їх еквіваленти ряд.1165(сума рядків 1166 та 1167 ф1)	p1165	2 366	2 366	-
Зокрема на поточних рахунках		2 366	2 366	-
Вклади в банках (депозити)	p1160	41 044	4 625	4 625
Цінні папери, що емітуються державою(облігації ВДП)	p1160	2 051	2 051	2051
Права вимоги до перестраховиків (резидентів)	p.1180	132	132	-
Непрострочена дебіторська заборгованість за укладеними договорами страхування та вхідного перестраховування	p1125	2 049	-	-
Непрострочена дебіторська заборгованість за нарахованими доходами (відсотки за банківськими вкладками , та за нарахованими відсотками за цінними паперами, емітентом яких є держава)	p1140	213	-	-
Активи з права користування відповідно до МСФЗ16 «Оренда» у розмірі, що не перевищує розміру				

відповідного орендного зобов'язання	p1090	393	-	-
УСЬОГО наявних прийнятних активів, що приймаються на виконання нормативу платоспроможності та достатності капіталу в т. ч до нормативу ризиковості операцій, нормативу якості активів	X	48 248	9 174	6 676
Норматив платоспроможності та достатності капіталу (З+К) на 31.12.2019р.	X	29 264	X	X
Норматив ризиковості операцій (страхові резерви) на 31.12.2019р. в т. ч.:	X	X	7 709	X
<i>Резерв незароблених премій</i>	<i>X</i>	<i>X</i>	<i>5 554</i>	<i>X</i>
<i>Резерв заявлених але не виплачених збитків</i>	<i>X</i>	<i>X</i>	<i>2 155</i>	<i>X</i>
Норматив якості активів (40% страхових резервів за винятком резерву заявлених але не виплачених збитків (7709-2155)*40%	X	X	X	2 222
Результат (+профіцит) (-дефіцит)	X	18 984	1 465	4 454

В даній таблиці наявні високоліквідні активи компанії: грошові кошти та поточні інвестиції в депозитні вклади банків, відповідно до вимог законодавства, фактично розміщено виключно у банківських установах «інвестиційного» рівня за національною шкалою не нижче AA та AAA. Обсяги перестрашування, що за 2019 рік склали 1,8%, було передано виключно страховим компаніям резидентам.

Норматив платоспроможності та достатності капіталу (З+К) на 31.12.2019 року ПрАТ СК «ОНІКС» виконала з профіцитом прийнятних активів в сумі 18 984 тис. грн..

18.2. Норматив ризиковості операцій на 31.12.2019 року (страхові резерви), що становить 7 709 тис. грн. виконано повністю та може бути представлено наявними прийнятними активами, які відповідають вимогам диверсифікованості, встановлених у п. 2-6 р.V Положення в сумі 9 174 тис. грн.

18.3. Норматив якості активів на 31.12.2019 року відповідає сумі 2 222 тис. грн., що складає 40% сформованих страхових резервів (за винятком резерву заявлених, але не виплачених збитків). Фактично в наявності низькоризикових прийнятних активів, які відповідають вимогам встановлених у п. 2 р.VI Положення в сумі 4 454 тис. грн., норматив виконано.

18.4. Норматив платоспроможності та достатності капіталу власника істотної участі досліджувався, та станом на 31.12.2019 року ПрАТ СК «ОНІКС» не є учасником в жодному страховику (страховиках)., норматив виконано.

Примітка 22. Оренда.

Протягом звітнього періоду учасники Групи у своїй діяльності застосовували угоди як у якості орендаря так і у якості орендодавця.

Прийняті на підставі акта приймання-передавання в короткострокову оренду основні засоби, чи інший актив який є малоцінним обліковуються Групою - орендарем на відповідних позабалансових рахунках за балансовою вартістю орендодавця, що зазначається в договорі оренди. Протягом строку короткострокової оренди у кожному звітному періоді

Група визнає орендні платежі витратами операційної діяльності в сумі, обчисленій прямолінійним способом.

В зв'язку з введенням в дію з 01.01.2019р. МСФЗ 16 «Оренда» встановлюється єдина нова облікова модель для обох типів договорів оренди: операційної та фінансової, що приводить до визнання всіх договорів оренди на балансі і відповідно методів первісної оцінки.

На відміну від орендаря з набранням чинності МСФЗ 16 «Оренда» правила бухгалтерського обліку для учасників Групи як орендодавців, координально не змінилися в порівнянні з діючими в даний момент вимогами МСБО 17.

Група, як орендодавець, при операційній оренді продовжує визнавати орендні платежі як дохід лінійним методом протягом строку оренди з урахуванням способу отримання економічних вигод, який відображається у Звіті про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) у складі інших операційних доходів. Всі орендні платежі за договорами були фіксованими.

Група, як орендар, застосовує п. 6 МСФЗ 16 до оренди строк дії якої менше ніж 12 місяців та за якою орендований актив є малоцінним та визнає орендні платежі, пов'язані з такою орендою, як витрати на прямолінійній основі протягом строку оренди.

Зважаючи на те, що МСФЗ 16 «Оренда» не наводить вартісної межі вартості орендованих активів, обліковою політикою Групи визначена дана вартісна межа на рівні 6 тис. грн. для нового активу.

У момент укладення договору на використання майна третіх осіб Група оцінює, чи є договір у цілому або його окремі компоненти договором оренди в значенні, викладеному в МСФЗ 16. Договір у цілому або його окремі компоненти є договором оренди, якщо за цим договором передається право контролювати використання ідентифікованого активу протягом певного періоду в обмін на відшкодування.

При цьому враховуються такі критерії:

- актив має бути ідентифікованим;
- орендар отримує право контролювати та одержувати практично всі економічні вигоди від використання такого активу;
- орендар одержує право визначати спосіб використання активу виходячи з його властивостей (протягом певного періоду в обмін на відшкодування);
- за орендодавцем залишається право заміни активу для цілей ремонту або технічного обслуговування;
- користування активом є платним;
- актив передається на чітко визначений строк. Період часу описується в одиницях часу (місяці, роки).

Група, як орендар, у момент укладення договору оцінює та визнає актив з права користування і відповідне зобов'язання щодо орендних платежів, які будуть здійснюватися у сумі дисконтованих майбутніх платежів за договором оренди. Актив з права користування також може містити будь-які витрати, безпосередньо пов'язані з укладенням договору оренди. Витрати з оренди в обліку Групи розбиваються на 2 частини: амортизацію права користування орендованим активом та фінансові витрати (відсотки за користування).

Первісна вартість активу з права користування оцінюється Групою за його собівартістю, яка складається з:

- величини первісної оцінки зобов'язання з оренди;
- орендних платежів, які отримані на дату початку оренди або до такої дати за вирахуванням отриманих знижок, стимулів до оренди;
- будь-яких початкових (первісних) прямих витрат, понесених орендарем у зв'язку з укладанням ним орендної угоди. При цьому збільшується первісна вартість активу з права користування з одночасним зменшенням фінансових або інших активів (наприклад витрат майбутніх періодів);

Вартість активу з права користування підлягає амортизації.

Одночасно на дату початку оренди Група оцінює орендне зобов'язання за теперішньою вартістю орендних платежів, не сплачених на таку дату. Орендні платежі, які слід сплатити в період дії договору дисконтуються з застосуванням ставки додаткових запозичень орендаря.

Ставка додаткових запозичень орендаря - ставка відсотка, яку орендар сплатив би, щоби позичити на подібний строк та з подібним забезпеченням кошти, необхідні для того, щоб за подібних економічних умов отримати актив, який за вартістю подібний до активу з права користування. Для визначення ставки дисконту використовується інформація щодо ринкової ставки кредитування, яка розрахована на підставі даних щодо процентних ставок за кредитними операціями, отриманих Групою від банківських установ. Отримана величина ринкової ставки кредитування, що складає 21% вважається базовою ринковою ставкою. Група приміняє одну ставку дисконтування для всіх договорів оренди, що мають однакові характеристики, а саме: строк дії оренди, характер, якість і вартість базового активу та інше. Ставка дисконтування може не змінюватись, якщо на зміну орендного зобов'язання впливає зміна залишкової вартості базового активу, змінні платежі за оренду, які залежать від індексів. Якщо змінюється строк оренди, Група перераховує орендні зобов'язання з застосуванням ставки дисконту, яка діяла на дату змін.

Для подальшої оцінки активу з права користування Група застосовує модель собівартості, окрім випадків, коли застосовуються модель справедливої вартості або модель переоцінки у відповідності до вимог МСФЗ 16. З метою застосування моделі собівартості Група оцінює актив з права користування за собівартістю за вирахуванням будь-якої накопиченої амортизації та будь-яких накопичених збитків внаслідок зменшення корисності та з урахуванням переоцінки орендного зобов'язання.

МСФЗ 16 не містить ніякої інформації щодо врахування податку на додану вартість в вартості активу в формі права користування та орендних зобов'язаннях. Зважаючи на те, що в господарських операціях, що здійснюються Групою, значна частка операцій, що не є об'єктом оподаткування та/або звільнені від оподаткування ПДВ, у відповідності до вимог ПКУ, Група враховує вказаний податок разом із орендним платежем в вартості активу в формі права користування, що амортизується та орендних зобов'язаннях, що дисконтуються та погашаються.

Частим у практиці Групи є випадки наявності відшкодування Групою орендодавцю вартості комунальних послуг. Такі платежі розглядаються як змінна частина оренди та визнаються у відповідних періодах по мірі нарахування. Це значить, що до суми платежів при оцінці суми дисконтованого зобов'язання та вартості орендованого активу вони не додаються, так як вони не можуть бути достовірно оцінені на початку оренди, в зв'язку з тим, що залежать не від договору оренди, а від комунальних тарифів та споживання цих послуг Групою. Відшкодування комунальних послуг не включається до вартості орендованого активу та зобов'язання.

При складанні фінансової звітності у відповідності до вимог МСФЗ 16 «Оренда», Група розкриває інформацію про операційну оренду наступним чином:

- у Звіті про фінансовий стан наводиться залишкова вартість активу з права користування та сума орендних зобов'язань;

- залишкова вартість активу з права користування та сума орендних зобов'язань включаються до статей аналогічних активів і зобов'язань: активи - стаття 1090 «Інші необоротні активи», зобов'язання – стаття 1690 «Інші поточні зобов'язання»;

- сума орендних зобов'язань визначається за теперішньою вартістю орендних платежів, що підлягають сплаті орендарем за весь період оренди, дисконтованих на ставку додаткових запозичень.

	Актив з права користування, тис. грн.	Орендне зобов'язання, тис. грн.
Станом на 01 січня 2019 року	-	-
Первісне визнання активу з права користування та орендного зобов'язання	3364	3331
Амортизація активу з права користування	(2285)	x
Модифікація	26	26
Процентні витрати	x	(138)

Сплачені орендні платежі	x	(2359)
Станом на 31 грудня 2019 року	1105	860

2019 році орендні платежі були фіксованими. Група не здавала в суборенду орендовані приміщення.

Погашення орендних зобов'язань планується протягом 12 місяців з дати фінансової звітності в сумі 827 тис.грн., більше року з дати фінансової звітності в сумі 33 тис. грн.

Примітка 23. Дохід.

Дохід визнається небанківською фінансовою групою на підставі принципу безперервності, коли є впевненість в збільшенні майбутніх економічних вигід, результатом чого є збільшення власного капіталу, за винятком збільшення, пов'язаного з внесками учасників.

Для визнання доходу від реалізації продукції, товарів, робіт або послуг небанківська фінансова група здійснює наступні кроки:

- ідентифікує договір;
- виявляє зобов'язання щодо виконання;
- визначає ціну операції;
- розподіляє ціну операції на зобов'язання щодо виконання;
- визнає дохід від реалізації продукції, товарів, робіт або послуг.

Небанківська фінансова група визнає дохід від реалізації лише тоді, коли вона задовольняє ідентифіковане зобов'язання щодо виконання шляхом передачі продукції (товарів, робіт, послуг) покупцеві (замовнику), тобто, коли покупець (замовник) отримує над ними контроль. Одним з основних показників, що свідчать про передачу контролю, є передача покупцеві (замовнику) права власності на продукцію, товари або результати робіт. В деяких випадках управлінський персонал, розглянувши всі чинники, може прийти до висновку про передачу контролю без передачі права власності.

В момент укладення договору управлінський персонал визначає, чи задовольнить небанківська фінансова група ідентифіковане зобов'язання щодо виконання з плином часу, чи у певний момент часу. Якщо управлінський персонал визначає, що небанківська фінансова група задовольнить ідентифіковане зобов'язання щодо виконання з плином часу, дохід від реалізації визнається лише тоді, коли прогрес на шляху до повного задоволення зобов'язання щодо виконання можна обґрунтовано оцінити.

За результатами 2019 року найбільшу питому вагу в загальних доходах небанківської фінансової групи складають процентні доходи за наданими фінансовими кредитами юридичним та фізичним особам та доходи від страхової діяльності.

Процентний дохід за 2019 р. збільшився на 12758 тис. грн. у порівнянні з 2018 р. у зв'язку зі збільшенням середньоденних залишків за кредитним портфелем.

Доходи від страхової діяльності небанківської фінансової групи визнаються на дату надання послуг (дату початку страхової відповідальності страхової компанії) і оцінюються згідно з МСФЗ 4 «Страхові контракти». Дохід визнається, якщо існує впевненість, що небанківська фінансова група отримає страхову премію від проведення операцій страхування та перестраховування. Страхові платежі за договорами страхування визнаються доходом від страхової діяльності в момент нарахування страхового платежу відповідно до умов набрання чинності договору незалежно від факту сплати страхового платежу страхувальником в розрізі видів страхових продуктів.

Інші операційні доходи відображають інші доходи від операційної діяльності небанківської фінансової групи, а саме: дохід від операційної оренди майна, що є власністю небанківської фінансової групи, дохід від відсотків, отриманих за залишки коштів на поточних рахунках в банківських установах, дохід від реалізації оборотних активів та необоротних активів, утримуваних для продажу, одержані штрафи, пені, неустойки, повернуті суми страхових резервів за кредитами юридичних та фізичних осіб, дохід від цільового фінансування, пов'язаного з операційною діяльністю, дохід за послуги реєстрації у

ДРОРМ згідно листів позичальників, оплата за довідки про наявність кредитної заборгованості, відшкодування вартості комунальних послуг згідно договорів оренди, отримані(сплачені) регресні виплати, комісійні винагороди від надання послуг іншим страховикам.

Інші фінансові доходи відображають доходи, які виникли у ході фінансової діяльності небанківської фінансової групи за звітний період, зокрема відсотки, отримані за строковими депозитними вкладками, розміщеними в банківських установах в національній валюті, доходи по інвестиціях в боргові цінні папери емітентом яких є держава(ОВДП), купонний дохід по облігаціях емітентів України.

Інші доходи за звітний період складається з доходів, які виникли в процесі діяльності, але не пов'язані з операційною та фінансовою діяльністю учасників небанківської фінансової групи. Одним з основних елементів інших доходів за звітний період є дохід від перевищення вартості ідентифікованих придбаних активів і прийнятих зобов'язань на дату придбання над сумою переданої компенсації відповідно до МСФЗ 3 "Об'єднання бізнесу". Цей дохід відображений лише в консолідованій звітності Групи та не впливає на доходи, витрати та фінансовий результат учасників Небанківської фінансової Групи.

Застосування МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами» не мало суттєвого впливу на доходи та витрати 2019 року, а також активи, зобов'язання і власний капітал Небанківської фінансової Групи станом на 31 грудня 2019 року.

Дохід за договорами з клієнтами

Дохід, визнаний як дохід від договорів з клієнтами:

Дохід	Звітний період	Попередній період
За видами продукції товарів, робіт, послуг		
реалізація нафтопродуктів	1204	9 938
реалізація послуг з організації перевезень вантажів	21237	71 785
реалізація необоротних активів	5285	9 551
реалізація послуг проживання в готелі	3801	4184
реалізація послуг ресторану	872	1333
За ринками збуту:		
Україна	32399	96791
Інші країни	-	-
За моментом визнання доходу:		
визнаний у певний момент часу	32399	96791
визнаний з плином часу	-	
Всього дохід за договорами з клієнтами	32399	96791

Залишки за договорами з клієнтами:

	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
Дебіторська заборгованість	871	-
Контрактні активи	0	-
Контрактні зобов'язання	5 484	-

Договори з клієнтами не містять значного компоненту фінансування. Строки сплати дебіторської заборгованості за договорами, зазвичай, не перевищують 30 днів.

Протягом звітного та попереднього періоду контрактні активи не визнавались.

Контрактні зобов'язання на початок періоду включають заборгованість за авансами, отриманими від клієнтів.

Група задовольняє зобов'язання щодо виконання в момент поставки товарів та надання послуг. Умови поставки обумовлюються договорами з клієнтами. Як правило, строк з моменту прийняття зобов'язання до моменту його задоволення не перевищує 30 днів. Компенсація за договорами з клієнтами є фіксованою і не включає змінні суми.

Протягом звітнього періоду не було повернення неякісних товарів.

Всі договори з клієнтами містять одне зобов'язання щодо виконання, тому Група не розподіляє ціну операцій.

Протягом звітнього періоду Група не визнавала активи внаслідок понесення витрат для отримання / виконання договорів з клієнтами.

Примітка 24. Витрати.

Витрати визнаються у звіті про фінансові результати, якщо виникає зменшення майбутніх економічних вигід, які пов'язані із зменшенням активу або збільшенням зобов'язань, величина яких може бути достовірно визначена. Витрати визнаються у звіті про фінансові результати негайно, якщо витрати не створюють у майбутньому економічні вигоди або коли майбутні економічні вигоди не відповідають або перестають відповідати вимогам визнання в якості активу в Балансі. Витрати звітнього періоду визначаються одночасно з доходами, для одержання яких вони понесені.

Страхові виплати враховуються у складі витрат небанківської фінансової групи в повній сумі в тому звітному періоді, в якому було прийнято і затверджено страховий акт. Аквізиційні витрати небанківська фінансова група визнає в залежності від фактичної сплати страхових платежів

Небанківська фінансова група відображає суми витрат, які пов'язані зі страховими виплатами, у разі, якщо був в наявності укладений і діючий договір страхування, страховий випадок відповідає ризикам, які визначені договором страхування як страхові, а також за наявності документів, які підтверджують факт настання страхового випадку та визначають суму збитку, який був отриманий внаслідок настання страхового випадку, після затвердження страхового акту.

Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) відображає виробничу собівартість реалізованих протягом звітнього періоду дочірнім підприємством товарів (нафтопродуктів), робіт, послуг. Вказані витрати складаються з прямих матеріальних витрат, прямих витрат на оплату праці, інших прямих витрат, загальновиробничих витрат.

Однією з основних статей в загальних витратах є адміністративні витрати, які відображають загальноадміністративні витрати, пов'язані з управлінням та обслуговуванням учасників Групи. Витрати визнаються Групою в звітному періоді за методом нарахування та відображення їх за відповідними рахунками обліку витрат 9 класу Плану рахунків. До цих витрат належать витрати на утримання персоналу (заробітна плата, витрати на соціальне забезпечення, обов'язкові нарахування, страхування, додаткові виплати, премії, навчання, оплата лікарняних за перші п'ять днів непрацездатності, тощо), витрати на їх службові відрядження, витрати на утримання та експлуатацію основних засобів і нематеріальних активів (оренда, ремонт, страхування, амортизація), інші експлуатаційні витрати (комунальні послуги, охорона, тощо), винагороди за професійні послуги (юридичні, медичні, послуги аудиту, з оцінки майна, тощо), витрати на зв'язок (поштові, телефонні, факс, тощо), витрати на врегулювання спорів у судових органах, плата за розрахунково-касове обслуговування та інші послуги банків, сплата податків та інших обов'язкових платежів, крім податку на прибуток та інші витрати, спрямовані на обслуговування та управління учасників Небанківської фінансової Групи.

Витрати на збут відображають витрати учасників небанківської фінансової групи, пов'язані з реалізацією продукції.

Інші операційні витрати відображають інші витрати, що виникли в процесі операційної діяльності учасників Групи а саме: відрахування на створення резерву за кредитними операціями, собівартість реалізованих виробничих запасів та необоротних активів,

утримуваних для продажу, витрати від первісного визнання та від зміни вартості активів, які на момент їх появи на балансі обліковуються за справедливою вартістю, оплата послуг арбітражного керуючого по справі про банкрутство боржника Товариства, витрати пов'язані з обслуговуванням фінансових інструментів, які обліковуються за амортизованою вартістю (амортизація премії), втрати від знецінення запасів у відповідності до вимог МСБО 2.

Збільшення інших операційних витрат в звітному періоді в порівнянні з попереднім звітним періодом відбулося в основному за рахунок збільшення розміру сформованих резервів за кредитами юридичних та фізичних осіб, що викликане зростанням обсягів простроченої кредитної заборгованості юридичних осіб, погіршенням фінансового стану окремих боржників в результаті переоцінки їх платоспроможності, а також в зв'язку із видачею нових кредитів та формуванням резерву за ними.

Фінансові витрати за звітний період відображають нараховані відсотки за договорами оренди у відповідності до вимог МСФЗ 16 «Оренда» та витрати від приведення балансової вартості фінансової допомоги до амортизованої вартості.

Інші витрати відображають витрати, що виникли в процесі діяльності учасників Групи, але не пов'язані з їх основною діяльністю.

Примітка 25. Податок на прибуток.

Об'єктом оподаткування податком на прибуток є прибуток, який визначається шляхом коригування (збільшення або зменшення) фінансового результату до оподаткування (прибутку або збитку), визначеного у фінансовій звітності небанківської фінансової Групи відповідно до міжнародних стандартів фінансової звітності, на різниці, які виникають відповідно до положень розділу III «Податок на прибуток підприємств» Податкового кодексу України.

Базою оподаткування є грошове вираження об'єкту оподаткування, визначеного згідно із статтею 134 Податкового кодексу України з урахуванням положень Податкового кодексу України.

Податковим (звітним) періодами для податку на прибуток учасників Групи є календарні: квартал, півріччя, три квартали, рік. Податкова декларація розраховується наростаючим підсумком.

Базова (основна) ставка податку становить 18 відсотків.

Коригування фінансового результату на різниці, які виникають при нарахуванні амортизації необоротних активів здійснюється у відповідності до ст.138 Податкового кодексу України.

Податковим кодексом України не передбачено різниць для коригування фінансового результату на суму витрат, що не пов'язані із здійсненням господарської діяльності. Тобто, у учасників Групи фінансовий результат визначений у фінансовій звітності за правилами бухгалтерського обліку, з урахуванням різниць, які виникають за правилами розділу III Податкового кодексу України. Витрати, що понесені для негосподарської діяльності, визнаються витратами періоду у бухгалтерському обліку та впливають на фінансовий результат звітного періоду, зменшуючи його, що призводить до зменшення на таку суму витрат об'єкта оподаткування податком на прибуток.

Податок нараховується учасниками небанківської фінансової групи самостійно за ставкою 18 відсотків від бази оподаткування на підставі даних фінансової звітності з урахуванням вимог розділу III «Податок на прибуток підприємств» Податкового кодексу України.

Кожен учасник Групи самостійно подає до ДФС України Податкову декларацію з податку на прибуток у строки, визначені ст.49 Податкового кодексу України, за допомогою програмного забезпечення «М.Е.ДОС».

Сума поточного податку на прибуток, яка відображена у фінансовій звітності (Консолідований Баланс (Звіт про фінансовий стан) рядок 1621) буде сплачена учасниками Групи до державного бюджету у строки встановлені ст.57 Податкового кодексу України.

Для розкриття інформації щодо податку на прибуток використано дані наступних таблиць:

Витрати на сплату податку на прибуток

(тис. грн.)

Рядок	Назва статті	Звітний період	Попередній період
		2019р.	2018р.
1	2	3	4
1	Поточний податок на прибуток	(7 223)	(8 474)
2	Зміна відстроченого податку на прибуток, пов'язана з:	(5)	(56)
2.1	виникненням чи списанням тимчасових різниць:	(5)	(56)
3	Усього витрати податку на прибуток	(7 228)	(8 530)

Узгодження суми облікового прибутку (збитку) та суми податкового прибутку (збитку)

(тис. грн.)

Рядок	Назва статті	Звітний період	Попередній період
		2019р.	2018р.
1	2	3	4
1	Фінансовий результат до оподаткування	62 822	85 486
2	Теоретичні податкові відрахування за відповідною ставкою оподаткування (18%)	(11 308)	(15 387)
КОРИГУВАННЯ ОБЛІКОВОГО ПРИБУТКУ (ЗБИТКУ)			
3	Витрати, які не включаються до суми витрат з метою розрахунку податкового прибутку, але визнаються в бухгалтерському обліку (амортизація ОЗ)	(720)	(537)
4	Витрати, які включаються до суми витрат з метою розрахунку податкового прибутку, але не визнаються в бухгалтерському обліку (амортизація ОЗ, списання дебіторської заборгованості)	966	589
6	Інші коригування (отримання дивідендів)	3 834	6 805
7	Витрати з поточного податку на прибуток	(7 228)	(8 530)

Дані фінансового результату до оподаткування, вказані в таблиці, відповідають даним, фінансової звітності кожного учасника групи.

Відстрочений податок на прибуток пов'язаний з наступними тимчасовими різницями.

(тис. грн.)

Рядок	Назва статті	Залишок на 01.01.2019 рік	Визнані в прибутках/збитках	Зміни, пов'язані з вибуттям дочірнього підприємства	Залишок на 31.12.2020 рік
1	2	3	4	5	6
1	Податковий вплив тимчасових різниць, які зменшують (збільшують) суму оподаткування		(5)		
2	Чистий відстрочений податковий актив	51		(51)	-
3	Чисте відстрочене податкове зобов'язання	(102)	(5)	-	(107)
4	Визнане відстрочене податкове зобов'язання	(102)	(5)		(107)
5	Визнаний відстрочений податковий	51		(51)	-

Рядок	Назва статті	Залишок на 01.01.2019 рік	Визнані в прибутка х/ збитках	Зміни, пов'язані з вибуттям дочірнього підприємства	Залишок на 31.12.2020 рік
	актив				

Відстрочені податкові зобов'язання це сума податку на прибуток, що розрахована за ставкою оподаткування (18%), що діє протягом періоду, в якому здійснюється реалізація або використання активу та погашення зобов'язання та буде сплачена в майбутніх періодах.

Відстрочені податкові зобов'язання визнаються щодо всіх тимчасових різниць, що підлягають оподаткуванню, крім випадків, коли такі різниці виникають від первісного визнання активу чи зобов'язання. Відстрочене податкове зобов'язання збільшує суму податкового зобов'язання, що підлягає сплаті в наступних періодах.

Примітка 26 Розкриття інформації про зв'язані сторони.

До зв'язаних сторін компанія відносить сторони визначені у Законі України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» та сторони визначені у МСБО 24:

а) юридичних та фізичних осіб, які мають таку частку в компанії, яка надає їм змогу суттєво впливати на діяльність компанії (вважається, що часткою в компанії, яка дає змогу суттєво впливати на діяльність компанії, є частка в розмірі, що перевищує 50% статутного капіталу компанії);

б) юридичних осіб, які є дочірніми або асоційованими підприємствами для компанії;

в) юридичних осіб, які є спільним підприємством, в якому компанія є контролюючим учасником;

г) фізичних осіб – членів провідного управлінського персоналу компанії;

д) близьких родичів фізичних осіб, які мають частку в компанії, яка надає їм змогу суттєво впливати на діяльність компанії, та членів провідного управлінського персоналу компанії;

е) юридична особа, яка перебуває під контролем або спільним контролем фізичних осіб, визначених в пункті а).

За звітний період Групою здійснювались операції, як з надання фінансових кредитів зв'язаним особам, так і з погашення існуючої заборгованості за кредитними операціями зв'язаних осіб. Здійснення активних операцій з зв'язаними особами відбувається з урахуванням вимог щодо обсягу таких операцій, порядку прийняття рішення про здійснення таких операцій, цільового використання коштів. Товариство не здійснює операції з зв'язаними особами на пільгових умовах, тобто на умовах, які є більш сприятливими для боржника, ніж умови, установлені для відповідного активу внутрішніми документами Групи.

Прийняття рішень щодо укладання угод на здійснення активних операцій з зв'язаними особами здійснюється в порядку, передбаченому внутрішніми нормативними та розпорядчими документами Групи, що стосуються проведення активних операцій, з урахуванням норм, визначених внутрішніми документами Групи.

При прийнятті рішень, щодо здійснення активних операцій з зв'язаними особами, органи управління Групи, обов'язково враховують обмеження, встановлені Законами України та нормативно-правовими актами Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг.

Протягом звітного періоду Групою не здійснювались компенсаційні виплати провідному управлінському персоналу за наступними категоріями: короткострокові виплати працівникам; виплати по закінченні трудової діяльності; інші довгострокові виплати працівникам; виплати при звільненні; платіж на основі акцій.

Для розкриття інформації щодо відносин учасника Групи «ТОВ «ФК «ПФБ Кредит» з зв'язаними сторонами використано нижче наведену таблицю:

Таблиця 1. Залишки за операціями з зв'язаними сторонами станом на кінець звітного періоду

Рядок	Найменування статті	Найбільші учасники (контролери) фінансової установи	Керівники фінансової установи	Афілійовані особи	Інші пов'язані сторони
1	2	3	4	5	6
1	Фінансові активи, що обліковуються за амортизованою вартістю (контрактна процентна ставка 17-18%)	0	663	0	252
2	Резерв від зменшення корисності за фінансовими активами станом на 31 грудня 2019 року	0	50	0	40
3	Невикористані зобов'язання з кредитування	0	44	0	0
4	Резерв під заборгованість за невикористаними зобов'язаннями з кредитування станом на 31 грудня 2019 року	0	0	0	0

Таблиця 2. Залишки за операціями з зв'язаними сторонами станом на кінець попереднього періоду

Рядок	Найменування статті	Найбільші учасники (контролери) фінансової установи	Керівники фінансової установи	Афілійовані особи	Інші пов'язані сторони
1	2	3	4	5	6
1	Фінансові активи, що обліковуються за амортизованою вартістю (контрактна процентна ставка 16-18%)	0	534	8 374	16
2	Резерв від зменшення корисності за фінансовими активами станом на 31 грудня 2018 року	0	1	8 374	3
3	Невикористані зобов'язання з кредитування	0	355	1 650	0
4	Резерв під заборгованість за невикористаними зобов'язаннями з кредитування станом на 31 грудня 2018 року	0	0	0	0

Таблиця 3. Доходи та витрати за операціями з зв'язаними сторонами протягом звітного періоду

Рядок	Найменування статті	Найбільші учасники (контролери) фінансової установи	Керівники фінансової установи	Афілійовані особи	Інші пов'язані сторони
1	2	3	4	5	6
1	Процентні доходи	0	100	13	2
2	Дивіденди	0	0	21 301	0
3	Коригування прибутку/збитку, що виникає під час первісного визнання фінансових активів	0	9	0	-8
4	Зміни резерву від зменшення корисності	0	49	-8 374	38
5	Зміни резерву під заборгованість за невикористаними зобов'язаннями з кредитування	0	0	0	0

Таблиця 4. Загальна сума кредитів, наданих зв'язаним сторонам та погашених пов'язаними сторонами протягом звітного періоду

Рядок	Найменування статті	Найбільші учасники (контролери) фінансової установи	Керівники фінансової установи	Афілійовані особи	Інші пов'язані сторони
1	2	3	4	5	6
1	Сума кредитів, наданих пов'язаним сторонам протягом періоду	0	1 130	0	260
2	Сума кредитів, погашених пов'язаними сторонами протягом періоду	0	1 002	8 350	17

Таблиця 5. Інші права та зобов'язання за операціями з зв'язаними сторонами станом на кінець звітного періоду

Рядок	Найменування статті	Найбільші учасники (контролери) фінансової установи	Керівники фінансової установи	Афілійовані особи	Інші пов'язані сторони
-------	---------------------	---	-------------------------------	-------------------	------------------------

1	2	3	4	5	6
1	Інші зобов'язання	0	0	106	0

Для розкриття інформації щодо відносин ПрАТ СК "ОНІКС" з зв'язаними сторонами використано нижче наведені таблиці:

Доходи та витрати за операціями з пов'язаними сторонами за звітний період:

Найменування статті	Акціонери	Компанії під спільним контролем	Провідний управлінський персонал	Дочірні та асоційовані підприємства	Інші пов'язані сторони
Страхові премії підписані	-	-	-	221	1 019
Премії, передані у перестраховання	-	-	-	-	-
Інші операційні доходи	-	-	-	-	-
Інші доходи від продажу ЦП та корпоративних прав інш. підприємств	-	-	-	-	11 086
Витрати на придбання товарно-матеріальних цінностей, робіт, послуг	-	-	-	(287)	(719)
Дивіденди виплачені	(8 610)	-	-	-	-

Доходи та витрати за операціями з пов'язаними сторонами за попередній період:

Найменування статті	Акціонери	Компанії під спільним контролем	Провідний управлінський персонал	Дочірні та асоційовані підприємства	Інші пов'язані сторони
Страхові премії підписані	-	-	-	217	712
Премії, передані у перестраховання	-	-	-	-	-
Інші операційні доходи	-	-	-	-	3
Витрати на придбання товарно-матеріальних цінностей, робіт, послуг	-	-	-	(272)	(264)
Дивіденди виплачені	(5 040)	-	-	-	-
Інші доходи	-	-	-	-	-

Залишки за операціями з пов'язаними сторонами станом на кінець звітнього періоду

Найменування статті	Акціонери	Компанії під спільним контролем	Провідний управлінський персонал	Дочірні та асоційовані підприємства	Інші пов'язані сторони
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	-	-	-	1	56
Дебіторська заборгованість за розрахунками за виданими авансами	-	-	-	-	-
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	-	-	-	4	44

Залишки за операціями з пов'язаними сторонами станом на початок звітнього періоду

Найменування статті	Найбільші учасники (акціонери)	Компанії під спільним контролем	Провідний управлінський персонал	Дочірні та асоційовані компанії	Інші пов'язані сторони
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	-	-	-	-	42
Дебіторська заборгованість за розрахунками за виданими авансами	-	-	-	37	-
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	-	-	-	5	10

Примітка 27. Ризики та якість управління ними.

Під ризиками фінансової діяльності розуміється можливість фінансових втрат (збитків), пов'язана із внутрішніми й зовнішніми факторами, що впливають на діяльність Групи. Група на постійній основі здійснює виявлення, ідентифікацію, оцінку, моніторинг, контроль та мінімізацію ризиків, на які воно наражається/може наражатися під час діяльності, джерел їх виникнення та забезпечує належне управління такими ризиками. Група має успіх, коли прийняті ним ризики контролювані та перебувають у межах його фінансових можливостей і компетенцій, тому прийняття ризиків - основа діяльності. Мета процесу управління ризиками полягає в їх обмеженні або мінімізації, оскільки повністю уникнути ризиків неможливо.

Система управління ризиками в Групі відповідає принципам дієвості та ефективності, розподілу обов'язків, усебічності, своєчасності, незалежності, конфіденційності.

Процес управління ризиками в Групі охоплює всі організаційні рівні – від рівня керівників Групи до рівня структурних підрозділів, які безпосередньо приймають та/або генерують ризики.

Мета управління ризиками - сприяння підвищенню вартості власного капіталу Групи з одночасним забезпеченням досягнення цілей багатьох зацікавлених сторін, а саме: клієнтів і контрагентів, керівництва, працівників, власників, органів нагляду, інших сторін. Мета процесу управління ризиками полягає в їх обмеженні або мінімізації, оскільки повністю уникнути ризиків неможливо.

За джерелами виникнення ризики Групи поділяються на зовнішні і внутрішні.

Серед зовнішніх ризиків виділяють шість основних груп:

- ризик форс-мажорних обставин – ризик виникнення збитків від настання невідворотних обставин, у тому числі обставин непереборної сили, що неможливо передбачити, які призводять або створюють передумови для виникнення збоїв у роботі Товариства або його партнерів (стихійні лиха, тощо);

- ризик країни – сукупність політичних, економічних та трансфертних ризиків, пов'язаний з дійсними та очікуваними політичними й економічними умовами в країні і впливом цих умов на можливість настання несприятливих для діяльності Групи умов (в т.ч. зміна рейтингу країни);

- зовнішньополітичний ризик – імовірність зміни міжнародних відносин, а також політичної ситуації в одній із країн, які впливають на діяльність Групи або його партнерів (війни, економічні санкції, закриття кордонів і т. п.);

- правовий ризик – пов'язаний зі змінами законодавства (ризик відсутності правового регулювання або зміна положень законів та/або інших нормативно-правових актів, тощо) різних країн;

- макроекономічний ризик – імовірність несприятливих змін кон'юнктури на окремих ринках або всієї економічної ситуації в цілому (економічна криза);

- інфляційний ризик – це ймовірність майбутнього знецінення грошових коштів, тобто втрати їх купівельної спроможності.

Вплив зовнішніх ризиків на результативність роботи Групи дуже високий, управління цими ризиками найскладніше, адже немає змоги їх контролювати. Зовнішні ризики не підлягають кількісному виміру, для їх оцінювання застосовуються в основному логічні методи аналізу.

До внутрішніх належать ризики, які виникають безпосередньо у зв'язку з діяльністю учасників Групи визначає ризики, що є істотними для нього (свій профіль ризиків), тобто такими, реалізація яких буде мати значний вплив на діяльність або фінансовий стан. До таких ризиків мають бути віднесені як ризики, що є характерними для виду діяльності установи, так і певні специфічні ризики, які властиві Групі.

До внутрішніх ризиків Група відносить:

Кредитно-інвестиційний ризик – це міра (ступінь) невизначеності щодо виникнення небажаних подій при реалізації кредитних угод, суть яких полягає в тому, що позичальник не зможе виконати взятих на себе за угодою зобов'язань; невизначеність щодо можливості знецінення цінних паперів, придбаних Групою ймовірність не досягти запланованого рівня

окупності нових продуктів, послуг, операцій, технологій, а також при реальному інвестуванні капіталу.

Процес управління кредитно-інвестиційним ризиком складається з таких стадій:

1) виявлення та оцінка ризику - визначення ймовірності негативної події, тривалості періоду ризику, суми коштів, що знаходяться під ризиком, і обсягу збитків, що можуть виникнути за відповідними фінансовими інструментами;

2) реалізація заходів для мінімізації ризику шляхом:

- дотримання вимог внутрішніх документів Групи з питань кредитування;
- контролю за якістю портфелів (кредитного, інвестиційного, дебіторської заборгованості);
- здійснення моніторингу;
- встановлення та дотримання системи лімітів;
- диверсифікації портфелів;
- системи рейтингування, оцінки плато- і кредитоспроможності боржників;
- своєчасне виявлення та управління портфелем проблемних кредитів;
- формування резервів на покриття збитків;
- аналізу звітів, що висвітлюють стан та тенденцію розвитку портфелів і проблемних кредитів, тощо.

Група вважає кредитно-інвестиційний ризик найбільш суттєвим у своїй діяльності. За результатами аналізу показників визначається ступінь ризику, на яку зазвичай впливають такі фактори, як збільшення простроченої заборгованості, збільшення частки негативно класифікованих кредитів тощо. Станом на 31 грудня 2019 року кредитно-інвестиційний ризик визначений Групою помірний.

В процесі управління таким ризиком виконуються всі необхідні заходи для запобігання підвищення такого ризику, а саме:

- здійснюється аналіз репутації, кредитно- та платоспроможності клієнтів, поручителів;
- вивчається кредитна історія боржника, його ділові зв'язки;
- на момент встановлення ділових відносин з клієнтом здійснюється його первинна ідентифікація;
- здійснюється аналіз та виявлення ознак пов'язаності фізичних або юридичних осіб з Групою;
- здійснюється аналіз та виявлення ознак належності контрагентів до груп осіб, які несуть спільний економічний ризик;
- проводиться аналіз видів забезпечення кредиту, який включає: якість, рівень покриття заборгованості заставою, можливість реалізації;
- проводиться юридична перевірка документів, перевірка ліквідності заставленого майна;
- створюються резерви за кредитами, необхідність формування яких обумовлена їх знеціненням та принципом „обачності”;
- здійснюється кредитний моніторинг боржників і всього портфеля позик;
- здійснюється контроль за виконанням умов договорів фінансового кредиту, цільового використання позикових коштів;
- передбачаються заходи щодо повернення простроченої заборгованості, а у разі необхідності - і реалізації заставленого майна.
- для аналізу якості та змін кредитного портфелю використовується його аналіз на підставі коефіцієнтів та показників.

Процентний ризик (ризик зміни процентної ставки) – це потенційна загроза фінансовому стану Групи внаслідок несприятливих змін і коливань процентних ставок за різними інструментами під впливом різноманітних факторів внутрішнього та зовнішнього середовища.

Фактори, що обумовлюють процентний ризик, поділяють на зовнішні та внутрішні.

Зовнішні фактори: ризик-фактори прямого впливу (зміна ринкової процентної ставки, зміна часової структури процентних ставок, попит на продукти Групи); ризик-фактори опосередкованого впливу (фактичний рівень цін та прогнозний рівень інфляції; національний

дохід та його очікувані зміни; характер фіскальної, бюджетної та грошово-кредитної політики; динаміка грошової маси в обігу).

Внутрішні фактори: процентна позиція Групи; стратегічний та операційно-технологічний ризику Групи.

Контроль процентного ризику Групи з використанням всіх належних механізмів (контроль інформації, облікових підходів, дотримання чинного законодавства, нормативно-правових актів, положень) здійснюється на всіх етапах управління цим ризиком. Основними інструментами управління процентним ризиком є диверсифікація та моніторинг (диверсифікація передбачає володіння найрізноманітнішими фінансовими інструментами; моніторинг - розрахунок показників (коефіцієнтів), вивчення динаміки в часі й аналіз причин зміни).

Станом на 31 грудня 2019 року процентний ризик низький, оскільки процентні ставки за фінансовими активами Групи відповідають ринковим умовам, виконуються показники рентабельності реалізованої продукції та дохідності.

Ризик ліквідності - ризик виникнення збитків у Групі в зв'язку з неможливістю своєчасного виконання ним в повному обсязі своїх фінансових зобов'язань, не зазнавши при цьому неприйнятних втрат, внаслідок відсутності достатнього обсягу високоліквідних активів. Тобто, це ризик погіршення стану надходжень грошових коштів, який виникає внаслідок неспроможності Групи виконувати свої зобов'язання вчасно та без збитків; ризик того, що Група не зможе розрахуватися в строк за власними зобов'язаннями у зв'язку з неможливістю за певних умов швидкої конверсії фінансових активів у платіжні засоби без суттєвих втрат.

Головною метою управління ризиком ліквідності є отримання максимального прибутку від проведення операцій при забезпеченні виконання зобов'язань вчасно та в повному обсязі. Сутність управління ліквідністю полягає в гнучкому поєднанні протилежних прагнень – максимізації прибутку та дотримання достатнього рівня ліквідності.

Процес визначення та оцінки ризику ліквідності в Групі складається з:

- визначення ліквідності балансу. **Ліквідність балансу** — це рівень покриття зобов'язань підприємства його активами, строк перетворення яких на гроші відповідає строкам погашення зобов'язань. Актуальність визначення ліквідності балансу набуває особливого значення в умовах економічної нестабільності, а також при ліквідації установи внаслідок її банкрутства. Для проведення аналізу ліквідності балансу статті активів групують за ступенем ліквідності - від найбільш до найменш швидко перетворюваних у гроші. Пасиви ж групують по терміновості оплати зобов'язань.
- аналізу ліквідності за методом коефіцієнтів, що характеризують ліквідність та чинники, які на неї впливають. Вони дозволяють зіставити вартість поточних активів, що мають різний ступінь ліквідності, із сумою поточних зобов'язань.
- встановлення та перегляду лімітів операцій, в т.ч. моніторингу, контролю за ними та оцінки можливих змін.
- прогнозування стану ліквідності при здійсненні нових операцій. Мета такого аналізу полягає в моделюванні ситуацій за різними сценаріями та визначенні їх впливу на стан ліквідності Групи при здійсненні нових операцій.
- управлінських заходів. До управлінських заходів відносяться: планування операцій Групи, коригування умов операцій, що відбуваються, припинення проведення операцій тощо.

Станом на 31 грудня 2019 року ризик ліквідності низький: учасники Групи повністю забезпечені власним капіталом та не залучають кошти для здійснення своєї діяльності. Активи Групи, що забезпечують своєчасне виконання зобов'язань, представлені кредитами та коштами, розміщеними на рахунках в банках (в тому числі на депозитних рахунках).

Операційний (операційно-технологічний) ризик - це потенційний ризик для довгострокового існування учасників Групи, що впливає з недоліків корпоративного управління або системи внутрішнього контролю, зниження якості послуг Групи. Недоліки корпоративного управління можуть призвести до фінансових збитків через помилки, невчасне виконання робіт, шахрайство, перевищення працівниками своїх повноважень, здійснення операцій з порушенням етичних норм або із занадто високим ризиком.

Упередження операційного ризику реалізується через внутрішню нормативну базу Групи, яка визначає процедури і порядки проведення операцій. Кожен керівник

структурного підрозділу виконує функцію менеджера з організації контролю та управління операційним ризиком на рівні свого підрозділу в межах свого напрямку діяльності та несе відповідальність за належне управління операційними ризиками окремого структурного підрозділу.

З метою контролю за операційним ризиком в Групі проводиться його аналіз з використанням анкетування структурних підрозділів, сутність якого дозволяє виявити слабкі та сильні сторони в управлінні цим ризиком; схильність до того чи іншого виду ризику структурного підрозділу та прийняти ряд певних заходів.

Станом на 31 грудня 2019 року стан операційного ризику залишається на невисокому рівні завдяки організації процесу постійного внутрішнього контролю, який включає в себе: перевірку правомірності та безпомилковості операцій; проведення чіткого розмежування повноважень та обов'язків окремих структурних підрозділів, в т.ч. окремих працівників у складі підрозділу, регламентування їх повноважень та обов'язків відповідними положеннями про структурні підрозділи та посадовими інструкціями працівників; контроль за дотриманням внутрішніх положень; проведення навчання і підвищення кваліфікації персоналу; використання типових форм договорів у роботі з боржниками; забезпечення сучасної матеріально-технічної бази тощо.

Капітал під ризиком - ймовірність виникнення несприятливих фінансових наслідків у формі втрати доходу або *капіталу* в ситуації невизначеності умов здійснення господарської діяльності учасників Групи. Метод коефіцієнтів є традиційним підходом до оцінювання рівня капіталу Групи. У процесі аналізу використовуються коефіцієнти, що характеризують рентабельність власного капіталу, рентабельність активів, маневреність власного капіталу.

Станом на 31 грудня 2019 року учасники Групи повністю забезпечені власним капіталом, що відповідає всім вимогам нормативно-правових актів та який учасники Групи можуть використовувати для покриття негативних фінансових наслідків реалізації ризиків, що виникають при наданні фінансових послуг.

Ризик репутації – ризик виникнення збитків, пов'язаних зі зменшенням кількості клієнтів або контрагентів через виникнення у суспільстві негативного сприйняття установи, зокрема її фінансової стійкості, якості послуг, що надаються, або її діяльності в цілому, який може бути наслідком реалізації інших ризиків. Ризик втрати репутації спричинюється можливою нездатністю учасників Групи підтримувати свою репутацію надійного та ефективно працюючого партнера. Ризики репутації мінімізуються Групою шляхом постійного виконання своїх зобов'язань, впровадження нових привабливих для клієнтів продуктів; аналізу діючих пропозицій на предмет їх відповідності ринку в регіоні; аналізу потреб та вимог клієнтів.

Юридичний (правовий) ризик – ризик виникнення втрат внаслідок недосконалості правової системи (суперечливість законодавства, відсутність ефективного судового захисту), правозастосовної практики, їх несприятливих змін, невідповідності документів вимогам законодавства, що регулює його діяльність, порушення Групою та/або його контрагентами вимог законодавства, договорів, етичних норм і норм прийнятої ділової практики. Станом на 31 грудня 2019 року юридичний ризик знаходиться у Групі на невисокому рівні завдяки впровадженій на підприємстві адекватній та ефективній внутрішній нормативній базі, яка доведена до всіх працівників; дотриманню Групою вимог нормативно-правових актів законодавства України, державних органів регулювання; відповідності внутрішніх документів вимогам чинного законодавства; спроможності своєчасно приводити свою діяльність у відповідність до змін у законодавстві; прийнятності відносин із клієнтами у рамках діючого законодавства; проходження документів (угод, договорів, тощо) через обов'язкову юридичну перевірку; постійному контролю всіх судових справ, ініційованих учасниками Групи. Щоквартально в Групі підводяться підсумки за проведеними заходами по проблемній заборгованості.

Стратегічний ризик – це ризик втрати Групою займаних позицій на ринку (конкурентоспроможності) або отримання збитків (шкоди) в результаті прийняття топ-менеджерами помилкових управлінських рішень, неадекватних змін зовнішнього середовища. Управління стратегічним ризиком реалізується через системи планування розвитку учасників Групи на період. Досягнення цілей здійснюється за допомогою наділення працівників Групи конкретними правами і обов'язками, відповідно до посадових

інструкцій.

Концентрація страхового ризику

В процесі страхування можуть виникати концентрації ризику, коли конкретний випадок, або ряд випадків можуть вплинути на зобов'язання учасників Групи. Такі концентрації можуть виникати через один договір або кілька пов'язаних договорів та відносяться до обставин, що можуть спричинити суттєві зобов'язання Компанії.

Група допускає можливість концентрації страхового ризику. Концентрація страхового ризику виникає під впливом обставин, що повторюються, і спостерігається головним чином при страхуванні фізичних осіб. Наприклад, якщо при страхуванні від нещасних випадків страховий випадок виникає одночасно в кількох осіб, що заключили договори страхування з учасником Групи – страховою компанією. Або при страхуванні майна тісно заселений регіон підпадає під вплив одного і того ж зовнішнього фактору, наприклад пожежі, що легко розповсюджується з одного об'єкту на інший і цьому неможливо перешкодити.

Крім того концентрація ризику можлива в організації або економічній зоні внаслідок страхування множинних ризиків. Обов'язковою умовою при страхуванні множинних ризиків є аналіз фінансового стану організації, оцінка її існуючих та прогнозованих фінансових зобов'язань, а також оцінка інших обставин. При оцінці фінансових ризиків враховуються тенденції економічного росту і обставини, що можуть вплинути на розвиток економічної зони.

Для зменшення збитків, що виникають при концентрації ризику, Група приймає участь у пропорційних та непропорційних облігаторних програмах перестрахування. В угодах перестрахування частка Групи в ризику визначається як для конкретного об'єкту так і для конкретного випадку, при якому одночасно кілька об'єктів можуть понести збитки. Перестрахування вказаних ризиків проводиться практично за всіма видами страхування. Якщо страхова сума за окремим предметом договору страхування перевищує 10 відсотків суми сплаченого статутного капіталу і сформованих вільних резервів та страхових резервів, необхідно укласти договір перестрахування.

Ключові методи Групи по управлінню концентрованими ризиками здійснюються в двох напрямках. По-перше, управління здійснюється за допомогою відповідності страхування. Страховикам заборонено підписувати договори, якщо очікуваний прибуток не відповідає передбачуваним ризикам. По-друге, управління здійснюється при допомозі факультативного та облігаторного перестрахування. Група забезпечує собі перестраховане покриття для різних класів своїх зобов'язань. При цьому оцінюються прибутки та витрати, пов'язані з програмою перестрахування на безперервній основі.

Група визначає загальну сукупність ризиків, на які вона може наразитися при концентрації ризику, а також ті які для неї прийнятні з врахуванням концентрації. Контроль здійснюється під час підписання договорів, щомісячно, після аналізу звітів, що презентують основні сукупності ризиків. Група використовує ряд інструментів моделювання для контролю сукупності ризиків, щоб оцінити ефективність програм перестрахування, а також чисту ймовірність ризику в цілому для Групи.

Ризики, з якими стикається Група знаходяться у межах Ризик-апетиту Групи і не потребують вчинення надзвичайних засобів із управління ризиками.

Станом на 31.12.2019 учасником Групи- страховою компанією було проведено Тест на достатність страхових резервів (результати надані у вигляді окремого Звіту), що показав достатність резервів страхової компанії для виконання майбутніх зобов'язань та відсутність необхідності у залученні додаткового капіталу.

Страховою компанією було проведено Стрес-тестування згідно вимог Розпорядження № 484 від 13.02.2014. Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг (результати надані у вигляді окремого Звіту), для визначення можливого впливу ризиків на фінансовий стан страхової компанії та завчасного їх попередження.

Таким чином, станом на 31.12.2019 року страховою компанією було вчинено всіх необхідних заходів для контролю за наявними ризиками та функціонуванням системи ризик-менеджменту страхової компанії в майбутньому.

Примітка 28. Події після дати балансу.

В період між датою складання і датою затвердження фінансової звітності не відбулось суттєвих подій, які могли б вплинути на показники фінансової звітності небанківської фінансової групи або потребували б окремого висвітлення.

Після дати затвердження фінансової звітності відбулись несприятливі події в Україні та світі, а саме, оголошення Всесвітньою організацією охорони здоров'я пандемії

коронавірусної хвороби у світі та запровадження Кабінетом міністрів України режиму надзвичайної ситуації в Україні. Ці зовнішні фактори будуть мати вплив на перспективи розвитку учасників Групи такою мірою, яка на дату затвердження даного звіту не підлягає обґрунтованому прогнозуванню.

Голова Правління

О.В.Васильченко

Головний бухгалтер

Т.Г.Синиця

